14. møde

Fredag den 6. november 2026 kl. 8.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at oprette afklaringspladser).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026. Omtrykt).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætningen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning, og uanset formålet med produktet).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 57:
Forslag til lov om ændring af barnets lov og lov om forpligtende kommunale samarbejder. (Mulighed for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:
Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om euforiserende stoffer. (Gennemførelse af initiativerne i værdighedsreformen om Gadens Huse, mobile udsatteenheder, Borger i Danmark, fasttrackordning i Ankestyrelsen og udsattes ret til at beholde stoffer til eget forbrug ved stærk afhængighed).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 07:59

Meddelelser fra formanden

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Mødet er åbnet.

Der er to fremsættelser, inden forhandlingerne går i gang. Det handler om to beslutningsforslag:

Mads Fuglede (DD) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 46 (Forslag til folketingsbeslutning om en ny national strategi for bølgekraft).

Marie Brixtofte (V), Mads Strange (LA) og Sofie Therese Svendsen (KF):

Beslutningsforslag nr. B 47 (Forslag til folketingsbeslutning om at begrænse skattemyndighedernes adgang til at anke domme og indbringe afgørelser fra det administrative klagesystem for domstolene, når skatteyderen har fået fuldt eller overvejende medhold).

Forslagene kan findes på www.folketingstidende.dk.

Det første punkt på dagsordenen er:
1) 1. behandling af lovforslag nr. L 55:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Pligt til at oprette afklaringspladser).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026. Omtrykt).

Kl. 08:00

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Vi skrider til forhandlingen. Den første, der får ordet, er fru Camilla Fabricius fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 08:01

(Ordfører)
Camilla Fabricius (S):
Tak for ordet, formand. Da jeg stillede op til Folketinget og efterfølgende blev valgt ind, var det med skuldrene helt oppe og kroppen spændt, for psykiatrien var markant under pres. Det vidste jeg, for jeg var selv pårørende. Vi fik udarbejdet en 10-årsplan for psykiatrien, og vi fik afsat penge. Og nu er vi i gang med at udmønte de enkelte dele af planen og hermed også L 55.

For når et menneske bliver udskrevet af psykiatrien, skal der være nogle, der tager imod vedkommende. Det lyder enkelt, men for mennesker med alvorlig psykisk sygdom, kan overgangen fra indlæggelse til hverdagen være både vanskelig og utryg. Man kan være færdig med den behandling, der kræver en hospitalsseng og en indlæggelse, og stadig væk have brug for omfattende hjælp til at få ens hverdag til at hænge sammen. Hvem hjælper mig, når jeg kommer hjem? Hvor skal jeg bo? Hvad sker der, hvis jeg stadig væk ikke kan klare mig selv?

Det er de spørgsmål, vi skal kunne give et ordentligt svar på. Og det er det, L 55 handler om. Med lovforslaget tager vi fat om en situation, hvor nogle af de allermest udsatte borgere ellers risikerer at komme i klemme mellem hospitalet og kommunen, mellem afsluttet

indlæggelse og den støtte, der gør det muligt at komme videre. Det giver en ro til os pårørende, at vi ved, at der er sikret den overgang.

For os i Socialdemokratiet har det været en grundlæggende opgave at sikre, at hjælpen hænger sammen – særlig for de mennesker, der har sværest ved selv at ringe rundt, følge op og finde vej igennem systemet. For os har 10-årsplanen for psykiatrien været central for brugerne af psykiatrien, for os pårørende og for de fagfolk, der står derude – med en langsigtet indsats, hvor vi både styrker behandlingen og støtten til det liv, der leves uden for hospitalet.

Med dagens lovforslag omsætter vi endnu en del af den konkrete plan om hjælp. Kommunerne skal have mulighed for og pligt til at oprette afklaringspladser til mennesker med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, som efter udskrivelse har behov for sociale indsatser, men hvor det endnu ikke er afklaret, hvad det er for en konkret hjælp, der er den rigtige. Her skal borgerne midlertidigt kunne få ophold med støtte, mens kommunen sammen med borgerne får afklaret et videre forløb. Måske er der behov for et botilbud. Måske er der brug for den rette løsning derhjemme med bostøtte. For det afgørende er, at hjælpen er tilpasset den konkrete og enkelte person.

Lad os forestille os et menneske, der efter en alvorlig psykisk krise er klar til at blive udskrevet, men stadig væk har svært ved at skabe den konkrete struktur i hverdagen, at få spist, at få overskuet kontakten til kommunen eller at få passet sin skole og sin uddannelse. For det menneske kan en tryg overgang have rigtig stor betydning – et sted med medarbejdere, der kan støtte og skabe ro, og hvor man kan få afklaret, hvad der skal til for at få hverdagen til at fungere. Det kan også give os pårørende en langt større tryghed. Det kan være en mor eller far, en søster som mig selv eller en partner, der ikke skal stå alene med ansvaret for at få hjælpen til at hænge sammen.

Afklaringspladserne skal som udgangspunkt tilbydes i umiddelbar tilknytning til udskrivelsen. Kommunen får så op til tre døgn til at tilbyde pladsen, men har også i den periode pligt til at sørge for den nødvendige hjælp og støtte. Det er forpligtigelsen, der skal kunne mærkes konkret i praksis. Og borgerens behov holder ikke pause, mens myndighederne finder en løsning.

Samtidig skal afklaringsopholdet have et klart formål og fagligt indhold, og borgeren skal inddrages. Der skal arbejdes hen imod den rette støtte, og opholdets længde beror på den enkeltes behov.

Så er det også vigtigt at sige, at hvis nu kommunen ved udskrivningen fra hospitalet godt ved, hvad det er for en hjælp, der skal til, så skal man jo bare iværksætte den og sætte den i gang.

Kvaliteten afhænger af medarbejderne, og derfor er det vigtigt, at vi med psykiatriplanen også styrker uddannelse og kompetencer i socialpsykiatrien. Dygtige medarbejdere skal have gode muligheder for at udvikle deres faglighed og passe godt på borgerne.

For mig har målet været klart: at mennesker med alvorlig psykisk sygdom skal opleve at blive taget ansvar for i deres videre forløb; at det er støtte, der er behov for; og at de bliver mødt af mennesker, som forstår dem, og som har ønsker og håb for deres liv. Og den forandring, som vi skaber med 10-årsplanen, løfter vi med L 55 ansvaret for.

Socialdemokratiet støtter selvfølgelig forslaget. Og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og sige, at de gør det samme. Tak for ordet, formand.

Kl. 08:06

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til Socialdemokratiets ordfører og går videre i ordførerrækken til fru Christina Lykke fra Socialistisk Folkeparti. Velkommen.

Kl. 08:06

(Ordfører)
Christina Lykke (SF):
Tak for ordet. Jeg ved ikke, om nogle af jer kan huske, da man var barn og man til fødselsdage eller i frikvartererne legede den der stoleleg, hvor man så fjernede en stol hver eneste gang, og så var der altid en, der stod tilbage og ikke havde en stol. Jeg tror måske, at vi alle sammen på et eller andet tidspunkt har prøvet det der med, at man, når man så stod tilbage og ikke kunne finde en stol, fordi alle stolene var taget, så lidt fik den der følelse af at stå tilbage på en eller anden måde og opleve, at alle sad ned, og at der ikke var plads til en. Det er det, legen går ud på. Men for nogle mennesker er det faktisk ikke en leg. Det er netop det, L 55 handler om: at vi som samfund faktisk ikke fjerner en stol, som man gør i stolelegen, men at man flytter en ekstra stol frem. For det nytter ikke noget, at mennesker, der i forvejen kæmper med psykisk sygdom, også skal kæmpe for at finde en plads og en stol i vores system.

Selv når man bliver udskrevet og tænker, at nu er man færdigbehandlet, så er det altså ikke ensbetydende med, at man bare kan stå på egne ben med det samme. Man kan mangle et sted at bo, man kan stadig være i et behandlingsforløb, og man kan også stadig væk slås med et misbrug. Der er en borger, der har beskrevet det for mig, som at det her med at blive udskrevet kan være lidt ligesom at komme af et tog og stå og ikke vide, hvilket tog man så skal med. Jeg forestiller mig, det er lidt ligesom at være ny i København og stå ved metroen. Man står af og ved ikke, hvad for en metro man nu skal med. Folk har beskrevet det som det her med at stå midt i kaos og stormvejr med uro, angst, søvnløshed og svære tanker, altså det der kaos med, hvem der nu tager en med.

Flere end hver fjerde, der har været indlagt i sygehuspsykiatrien, bliver genindlagt med akut behov for hjælp inden for 30 dage. Det fortæller os jo, at overgangen fra behandling til en hverdag ikke altid fungerer, som vi bare tror, og som den skal. Der er ikke nok mennesker til, at man kan få det bedre, og vi skal også være bedre til at hjælpe dem, der kommer ud, med at holde fast i en sundere og bedre hverdag. I dag er der mennesker, som venter rigtig længe på at få den sociale støtte, de har behov for. Der er også færdigbehandlede patienter, som ikke kan udskrives, fordi der ikke står et relevant tilbud klar. Nogle risikerer at blive sendt hjem eller blive sendt ud på gaden til ingenting og uden at få den støtte, de har brug for. Det må vi bare sige er altså ikke en værdig overgang, og det er altså heller ikke den måde, vi bedst hjælper hinanden og de mennesker, der har brug for det, på. Jeg har tidligere arbejdet som familiebehandler, og jeg må bare sige, at det her med at sætte tid på mennesker ikke er realistisk. For med mennesker kan man ikke sige, at på den her dato har du det bedre, og der kan du klare dig selv uden støtte. Derfor er vi nødt til at kigge anderledes på det syn, vi har på mennesker, altså at vi ikke kan puttes i tider og kasser.

Det er svært at stå med mennesker, der har brug for hjælp, når man ikke kan give dem den rigtige hjælp, og derfor er jeg superglad for, at vi med L 55 forpligter kommunerne til at tilbyde de her afklaringspladser. Med afklaringspladser kan man finde ud af, hvilken støtte den enkelte har brug for, samtidig med at vedkommende ude i kommunen får den nødvendige hjælp. Med afklaringspladserne tager vi ansvaret for det mellemrum, som man ofte oplever mellem behandling og det nødvendige sociale tilbud eller den støtte, du skal have. Når det er sagt, har vi jo også læst høringssvarene og tager også de bekymringer, der er, alvorligt. Afklaringspladserne må heller ikke bare blive endnu en holdeplads i et system, som er enormt komplekst, og så er det helt afgørende, at der er den nødvendige kvalitet, de rette normeringer og en høj faglighed til stede. Det er noget, som vi i SF vil følge rigtig tæt, for det skal ikke være økonomien frem for fagligheden, der afgør, hvilken kvalitet der er i de forskellige tilbud.

Så er det også rigtig vigtigt, at psykiatriens vurderinger og viden fra den her indlæggelse, der har været, bliver fulgt op af en ordentlig udskrivningsplan og en sammenhængende indsats, hvor man har et helhedsorienteret syn på den enkelte borger. Her bliver samarbejdet mellem kommune og region virkelig vigtigt, og det skal vi blive bedre til. Afklaringspladserne løser selvfølgelig ikke alle udfordringer i psykiatrien. Derfor ser vi i SF også frem til, at vi skal arbejde videre med psykiatriplan 2.0 og implementeringen af den samlede 10-årsplan. Det er vigtigt, at vi tager de rigtige skridt for at sikre, at mennesker får den hjælp, de har brug for, i vores samfund, når de har brug for den. Med L 55 tager vi i hvert fald ikke en stol væk. Vi sætter en ekstra stol frem, for som jeg sagde før, hjælper det ikke, at vi fjerner en stol og man føler sig efterladt i et system, hvor man står og kigger rundt efter, hvor der er plads til en. Derfor støtter vi selvfølgelig også det her forslag. Så tusind tak for ordet.

Kl. 08:11

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Gerne! Vi siger tak til SF's ordfører. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, og vi går videre til en ny kollega fra Venstre, fru Anja Lund. Velkommen til. Værsgo.

Kl. 08:11

(Ordfører)
Anja Lund (V):
Tusind tak for ordet, formand. Det er jo en kæmpe ære, og jeg er meget privilegeret over, at jeg kan få lov til at stå her på talerstolen i Folketinget. Det betyder virkelig rigtig meget for mig, og det vil jeg gerne starte med sige en stor tak for.

Når mennesker bliver udskrevet fra psykiatrien, *skal* de kunne føle sig trygge i, at der er nogle, der griber dem, når de kommer ud på den anden side, for det er mennesker, som står i en meget sårbar situation, og som står over for en kæmpe omvæltning i deres liv, når de igen skal tilbage til hverdagen og ud at leve et andet liv.

Derfor skal vi sikre, at de bliver grebet, når de forlader vores psykiatri, og med det her lovforslag tager vi et skridt i den rigtige retning. Vi giver kommunerne pligt til at tilbyde et midlertidigt afklaringsophold til mennesker med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, som har brug for en social støtte, indtil de igen kan få den rigtige behandling. Det betyder jo, at borgerne kan få hjælp og de kan få støtte med det samme, imens man finder ud af i kommunen, hvad der skal ske med dem i fremtiden, og det synes jeg er rigtig fornuftigt.

Lovforslaget er også en konkret udmøntning af den samlede 10-årsplan for psykiatrien, som vi i Venstre var med til at indgå i 2025 med Sophie Løhde som sundhedsminister. Lovforslaget er jo også en genfremsættelse af et forslag, der allerede blev fremsat, dengang Venstre sad i regering, men som ikke blev færdigbehandlet, inden valget blev udskrevet. Så det her er en politik, som vi i Venstre selv har været med til at sætte i gang, og som vi vil gøre alt, hvad vi kan, for også at føre ud i livet. Vi har fra Venstres side været med til at sætte en retning for dansk psykiatri. Her styrker vi indsatsen for nogle af de mest sårbare mennesker i vores samfund, og med det her lovforslag følger vi op på de ambitioner, som vi havde i den daværende regering.

Jeg vil også gerne fremhæve, at lovforslaget skal være med til at skabe en bedre sammenhæng imellem vore kommuner og regioner, for i Venstre mener vi, at det er enormt vigtigt, at udsatte borgere får en sammenhængende indsats, og de må aldrig falde imellem to stole, når ansvaret går fra den ene myndighed til den anden. Derfor mener vi også, at det er meget vigtigt, at vi følger med i, hvordan afklaringspladserne derude fungerer i praksis, så vi sikrer, at borgerne rent faktisk også oplever den tryghed og sammenhæng, som formålet er med vores lovforslag.

Samlet set synes vi i Venstre, at det her er et rigtig godt, et rigtig vigtigt lovforslag, for det er med til at skabe en større tryghed for nogle af de mest sårbare mennesker her i Danmark. Vi understøtter en bedre sammenhæng mellem psykiatrien og socialpsykiatrien, og vi følger op på den psykiatriaftale, som Venstre satte retningen for. Derfor støtter Venstre op omkring lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:15

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er en kort bemærkning fra Socialdemokratiet. Fru Camilla Fabricius, værsgo.

Kl. 08:15

Camilla Fabricius (S):
Tak for det, og tak til ordføreren for hendes første og rigtig gode tale. Jeg vil bare benytte lejligheden til at sige tak til Venstre og til ordføreren for et godt samarbejde om psykiatrien i sidste valgperiode. Ligesom ordførerens parti er mit parti et af dem, som virkelig har haft psykiatrien tæt på. Så det her var bare min anledning til at sige: Tillykke med den første tale, og tak for at have opmærksomhed på psykiatrien.

Kl. 08:16

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 08:16

Anja Lund (V):
Tusind tak for din bemærkning. Vi var også rigtig glade for, da vi sad i regering, at vi kunne være fælles om den her aftale, og vi er jo superglade for, at vi fortsat kan have et rigtig godt samarbejde, selv om vi ikke sidder i regering længere.

Kl. 08:16

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ønsker man anden korte bemærkning? Nej. Så siger vi tillykke med debuten og går videre til Dansk Folkepartis ordfører, som er fru Julie Jacobsen. Værsgo.

Kl. 08:16

(Ordfører)
Julie Jacobsen (DF):
Tak for det, formand. Det er jo dejligt, at der allerede nu i rækken af ordførertaler kun er positive takter omkring det her forslag, og vi synes egentlig også i Dansk Folkeparti, at det er positivt. Grundlæggende synes vi, at det her er et rigtig, rigtig godt forslag, nemlig at vi sikrer, at mennesker med alvorlige psykiske lidelser får den nødvendige hjælp, når de bliver udskrevet fra psykiatrien og skal videre til et tilbud i kommunen. Det er en overgang, hvor man er meget sårbar. At være klar til udskrivning betyder jo ikke nødvendigvis, at man er klar til at klare sig selv. Der kan fortsat være behov for omfattende støtte, og det kræver tid at afklare, hvilken hjælp der er den rigtige. Derfor skal vi sikre, at borgeren ikke falder ned mellem to stole, som det populært hedder, når ansvaret går fra regionens behandling til kommunens sociale indsats.

For Dansk Folkeparti er det afgørende, at nogle af de mest allermest udsatte danskere bliver holdt i hånden, så længe det er nødvendigt. De skal opleve, at nogle tager ansvar for sammenhængen og følger dem. Her er afklaringspladserne en rigtig god idé, der kan gøre en vigtig forskel. De skal give trygge rammer og den nødvendige støtte, mens borgerens behov bliver afklaret, så den videre hjælp kan tilrettelægges ordentligt. Det kræver, at ordningen fungerer ordentligt i praksis. Der skal være de rette faglige kompetencer, et tæt samarbejde mellem region og kommune og klarhed over, hvem der har ansvaret, og hvornår det overgår fra regionen til kommunen. Vi

har selvfølgelig nogle bekymringer, når der skal laves sådan nogle nye tiltag, og derfor skal vi bruge udvalgsarbejdet på at få de nærmere rammer på plads og tilpasse ordningen, hvor der er behov for det.

Vi skal være sikre på, at afklaringspladserne faktisk løfter den opgave, som vi tiltænker dem. Det gælder både overgangen fra psykiatrien til afklaringsopholdet og den hjælp, der følger bagefter. Borgeren skal opleve et sammenhængende forløb, og opholdet skal føre til en reel afklaring og til den rigtige støtte. Det arbejde ser vi frem til at gå konstruktivt ind i, for det er jo som sagt en del af psykiatriplanen, som vi også er med i. Ambitionen er klar fra vores side: De mennesker, der har allermest brug for hjælp, skal regne med, at hjælpen hænger sammen, også når de bliver udskrevet fra psykiatrien.

Kl. 08:18

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til ordføreren. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken, denne gang til Liberal Alliance og fru Katrine Daugaard. Værsgo.

Kl. 08:19

(Ordfører)
Katrine Daugaard (LA):
Tak for det, formand. Liberal Alliance er med i 10-årsaftalen om psykiatrien, og vi stemmer derfor selvfølgelig for det her forslag. Mennesker med alvorlige psykiske lidelser skal ikke udskrives til gaden eller til en bolig uden den nødvendige hjælp. I forhold til det giver afklaringspladserne mening, men vi er bekymrede for, at vi sætter et meget stort plaster på et sår, som ikke får lov til at hele. Behovet for de her pladser ville efter vores opfattelse være langt mindre, hvis mennesker fik tilstrækkelig behandling fra begyndelsen, og hvis psykiatrien og kommunerne fik planlagt hjælpen sammen, inden patienten blev udskrevet.

Det er ikke en ny problemstilling. Rigsrevisionens undersøgelse fra 2023 viste, at den lovpligtige udskrivningsaftale manglede i 73 pct. af de 4.483 undersøgte indlæggelsesforløb. I en nærmere gennemgang af 90 sager fandt man kun 19 aftaler. Ingen af dem opfyldte indholdskravene. Rigsrevisionen konstaterede siden fremgang og afsluttede sagen i 2025, og det skal vi selvfølgelig anerkende. Men flere aftaler er ikke i sig selv garanti for, at borgeren får den nødvendige hjælp.

Rådet for Socialt Udsatte anbefaler i høringssvaret her, at der allerede inden udskrivningen ligger en holdbar plan for, hvor man skal bo, hvilken støtte man får, og hvordan behandlingen fortsætter. Danske Regioner foreslår, at kommunen får pligt til at følge op på de behov, psykiatrien har peget på. Det synes jeg faktisk er helt rimeligt, for hvis patienten har fået den og nødvendige behandling og psykiatrien og kommunen sammen med patienten har aftalt, hvem der gør hvad fra den første dag efter udskrivningen, hvor mange ville så overhovedet have brug for en afklaringsplads? Afklaringspladser må aldrig blive en erstatning for tilstrækkelig behandling eller for et ordentligt samarbejde med kommunen. De må heller ikke blive endnu en mellemstation, hvor mennesker venter på den støtte, som de burde have haft fra starten. Men vi støtter forslaget, og vi forventer også, at regeringen tager fat om årsagerne til, at behovet opstår. Tak for ordet.

Kl. 08:21

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, og vi går videre til Moderaternes ordfører, som er fru Pernille Christensen. Velkommen.

Kl. 08:21

(Ordfører)
Pernille Christensen (M):
Tak for ordet, formand. Dette lovforslag handler om mennesker, der efter en længere indlæggelse i psykiatrien endelig er klar til at blive udskrevet. Behandlingen er afsluttet, men vedkommende er stadig væk sårbar. Måske er der ikke et hjem at vende tilbage til. Måske er der behov for mere støtte til at få hverdagen til at hænge sammen. Alt for ofte risikerer borgeren at stå alene, for selv om behandlingen er afsluttet, er hjælpen fra kommunen ikke nødvendigvis klar. Det er hverken værdigt eller skaber den rette sammenhæng.

Inden jeg kom i Folketinget, var det lige præcis det, jeg arbejdede med professionelt, hvor jeg var optaget af at skabe de her overgange – altså når systemerne ikke arbejder sammen, ikke på grund af manglende vilje i systemerne, men fordi der var en lovgivning, der var i vejen. Derfor var jeg faktisk også ærgerlig over, at der blev udskrevet valg, inden det her lovforslag kunne blive færdigbehandlet, for jeg sad faktisk og var i gang med at analysere på, hvordan vi kunne få det her til at virke i praksis ude i kommunerne.

Det her handler jo om, at selv om hospitalspsykiatrien mener, at de har afsluttet deres opgave, så er kommunerne, som det er i dag, ikke altid klar til at tage over, fordi der skal en længere udredning i gang, og det er jo det, det her lovforslag skal ændre, for med de nye afklaringspladser får kommunerne pligt til at tilbyde et midlertidigt ophold til mennesker, som udskrives fra psykiatrien med et betydeligt behov for støtte, og som endnu ikke har fået den socialfaglige afklaring. Det er afgørende, at hjælpen kan sættes ind med det samme, uden at borgeren først skal igennem den her lange udredningsproces.

Vi går fra, at borgeren skal vente på, at systemet bliver klar, til at systemet skal være klar til borgerne. Det er værdighed i praksis, for værdighed handler ikke kun om, hvordan vi møder mennesker. Det handler også om, hvordan vi indretter vores velfærd: om vi skaber tryghed og sammenhæng, særlig når mennesker er allermest sårbare, om vi ser det hele menneske frem for alene at se på, hvilken paragraf der handler om ansvaret – mennesket før system og paragraf.

Vi ved, at mere end hver fjerde patient bliver genindlagt akut efter 30 dage efter en udskrivning fra psykiatrien. Det vidner jo netop om, at kommunen ikke har været klar til at levere den tilstrækkelige støtte fra start netop på grund af de her krav om udredning. Med afklaringspladserne får vi mulighed for at bygge bro mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien, men det handler ikke blot om at oprette pladserne. Det handler i høj grad om, hvad vi bruger dem til: nemlig at skabe forløb, hvor borgerens behov, håb og ønsker er udgangspunkt for den videre hjælp. Derfor står kommunerne sammen med regionerne over for en kæmpe opgave med at gribe de her borgere, med henblik på at de kan få en ordentlig støtte i hjemmet, for vi skal undgå mange af de her unødige genindlæggelser.

For Moderaterne er det afgørende, at vi bygger en velfærd, der hænger sammen for mennesket, frem for at mennesket skal passe ind i vores systemer. Derfor støtter Moderaterne forslaget.

Kl. 08:26

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til Moderaternes ordfører. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, og vi kan dermed gå videre til Det Konservative Folkeparti, som i dag er repræsenteret ved fru Birgitte Bergman. Værsgo.

Kl. 08:26

(Ordfører)
Birgitte Bergman (KF):
Tak, formand. Det er godt at se dig i stolen. Tak for ordet. Når et menneske udskrives fra psykiatrien, skal vedkommende ikke ud-

skrives til uvisheden. For nogle mennesker er overgangen fra en psykiatrisk afdeling tilbage til hverdagen meget sårbar. De er færdigbehandlede på hospitalet, men det er endnu ikke afklaret, hvilken støtte de får brug for bagefter, og det er netop det problem, vi forsøger at løse med det her lovforslag.

Det Konservative Folkeparti er med i aftalen om 10-årsplanen for psykiatrien, som ligger til grund for lovforslaget. Vi bakker derfor også op om, at kommunerne får pligt til at tilbyde midlertidige afklaringspladser til mennesker med betydelig nedsat psykisk funktionsevne, som udskrives fra sygehuspsykiatrien og har behov for en social indsats, der ikke er tilstrækkelig afklaret. I dag risikerer vi, at mennesker bliver unødigt længe på en psykiatrisk afdeling, eller at de bliver sendt hjem, uden at den nødvendige støtte er på plads. Begge dele er utilfredsstillende. Afklaringspladserne skal være broen mellem psykiatrien og den kommunale socialpsykiatri. Her skal man kunne finde ud af, om borgeren eksempelvis har brug for bostøtte i eget hjem, et botilbud eller en anden social indsats.

Men når vi nu laver en ny ordning for nogle af de mest sårbare mennesker i vores samfund, så skal vi også sikre os, at den fungerer i virkeligheden. Høringssvarene rejser nogle relevante spørgsmål. Flere peger bl.a. på, at den oprindelige forventning om ophold på op til 30 dage var for kort. Samtidig har flere høringspartnere peget på, at kommunale afklarings- og visitationsforløb i praksis kan tage endnu længere tid. Det er nu forlænget til 55 dage, og jeg kan være i tvivl om, om det er passende.

Jeg mener, at det er vigtigt, at økonomien til afklaringspladserne genbesøges i forbindelse med Psykiatriplan 2.0, der er varslet i regeringsgrundlaget. Det afgørende er nemlig, at borgerne ikke bliver sendt videre, før der faktisk er truffet en afgørelse om, hvilken hjælp vedkommende har behov for. Og mindst lige så vigtigt er det, at afklaringspladserne ikke må udvikle sig til nye ventepladser. De må ikke blive et sted, hvor mennesker bliver siddende, alene fordi kommunen mangler det botilbud eller den støtte, som man allerede har vurderet at de har behov for. Så har vi blot flyttet problemet.

Kommunerne har beslutningskompetencen, men psykiatrien ligger naturligvis inde med vigtig viden om det menneske, der er blevet udskrevet. Derfor skal der være et tæt og forpligtende samarbejde, så vi ikke igen får mennesker, der falder mellem to systemer. Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 08:28

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Vi har fået en hilsen fra Enhedslisten via Socialdemokratiet og kan derfor gå videre til Danmarksdemokraternes ordfører, som er fru Karina Adsbøl.

Kl. 08:29

(Ordfører)
Karina Adsbøl (DD):
Tak for ordet, formand. I dag behandler vi igen et lovforslag, som vi i Danmarksdemokraterne tidligere har tilkendegivet vores støtte til, da det blev fremsat som L 91, men bortfaldt på grund af valget.

Lovforslaget udspringer af 10-årsplanen for psykiatrien, som Danmarksdemokraterne er en del af. Vi ved desværre, at overgangen fra en psykiatrisk indlæggelse til livet efter udskrivning kan være vanskelig for mennesker med betydelige psykiske og sociale udfordringer. Det nytter heller ikke noget, at man får den nødvendige behandling under en indlæggelse, hvis man efterfølgende udskrives til en hverdag, hvor den rette hjælp og støtte ikke er på plads. Derfor er hensigten med lovforslaget også både vigtig og fornuftig: Vi skal sikre, at færre mennesker falder ned mellem to stole, når de udskrives fra psykiatrien.

Med lovforslaget får kommunerne en pligt til at tilbyde midlertidige afklaringsophold til borgere, der har behov for yderligere afklaring af deres sociale støttebehov. Formålet er at få afdækket den enkeltes behov og sikre, der bliver fundet den rette indsats, for ingen skal stå uden den nødvendige hjælp, i det øjeblik de forlader psykiatrien. Det er også samtidig vigtigt, at afklaringstilbuddene skal godkendes af socialtilsynet, og at der skal være de nødvendige socialpædagogiske og sundhedsfaglige kompetencer til stede. Det er et vigtigt skridt i retning af en mere sammenhængende indsats, hvor borgeren bliver grebet, og hvor kommune og region samarbejder om den videre hjælp. Men jeg vil også gerne understrege, at afklaringspladserne skal være en vej videre, ikke en parkeringsplads. Vi skal undgå, at borgere kommer til at opholde sig unødigt længe i midlertidige tilbud, fordi der mangler relevante og mere varige botilbud.

Ved den tidligere behandling blev der også rejst bekymringer fra flere organisationers side. Dem mener vi også fortsat der er grund til at være opmærksomme på. Det gælder bl.a. opholdenes varighed, kvaliteten af tilbuddene og samarbejdet mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien. Derfor vil jeg også gerne spørge ministeren: Hvordan sikrer vi, at afklaringsopholdene ikke bliver længere end nødvendigt, men samtidig giver en ordentlig og individuel vurdering af borgernes behov? Og hvad sker der, hvis kommunen efter et afklaringsophold fortsat ikke kan tilbyde den nødvendige støtte? Vi skal ikke skabe endnu en flaskehals i systemet.

For mig er det helt afgørende, at borgerne oplever sammenhæng, tryghed og kontinuitet. Det må aldrig være borgeren, der betaler prisen for manglende koordinering mellem myndighederne. Når et menneske bliver udskrevet fra psykiatrien, skal der være nogle til at gribe vedkommende, og vi skal sikre, at den rette hjælp bliver fundet, så mennesker får de bedst mulige forudsætninger for at komme videre. Det er både en investering i mennesker og i forebyggelsen af yderligere udsathed. Danmarksdemokraterne bakker derfor op om lovforslaget, ligesom vi gjorde ved den tidligere behandling, for det handler grundlæggende om at skabe en bedre overgang fra psykiatrien til den nødvendige sociale støtte. Det er sund fornuft, og det er god socialpolitik. Tak for ordet.

Kl. 08:32

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Karina Adsbøl og går videre til Radikale Venstres ordfører, som er fru Anastasia Milthers. Værsgo.

Kl. 08:32

(Ordfører)
Anastasia Milthers (RV):
Jeg synes faktisk, det er pinligt, at vi har skabt et system, hvor mere end hver fjerde, som har været indlagt i sygehuspsykiatrien, genindlægges med et akut behov for hjælp inden for en måned. Jeg synes, det er pinligt, at et stigende antal personer venter alt for længe på at få den sociale indsats, de har behov for, efter at være blevet udskrevet. Derfor det er jeg også glad for, at næsten alle Folketingets partier har sat sig sammen og er blevet enige om en 10-årsplan for psykiatrien. Tak til alle jer for det. Vi er langtfra i mål, men jeg har en stærk tro på, at vi faktisk har mulighed for at gøre en rigtig stor forskel for de her mennesker, og ddt vil jeg og hr. Stinus Lindgreen, vores psykiatriordfører, bestemt også arbejde for.

Et af initiativerne, som der jo er blevet redegjort for, handler om at løfte kapaciteten i socialpsykiatrien, så flere patienter får den nødvendige hjælp. Derfor skal der være flere afklaringsforløb til personer med psykiske lidelser, som bliver udskrevet fra sygehuspsykiatrien med et vurderet behov for sociale indsatser, som kræver en afklaring. Det er vi rigtig glade for. For vi kan ikke acceptere, at vi udskriver mennesker til gaden eller til et hjem uden støtte, når de så åbenlyst har behov for det, og lovforslag et af et skridt i den rigtige retning. Derfor bakker vi det selvfølgelig også op.

Men jeg vil også sige, at det er vores ambition, og at det må være vores ambition herinde, at borgerne fik det rigtige tilbud første gang, fordi vi havde indrettet de rigtige tilbud, og fordi kvaliteten var helt i top. Flere mennesker skal have den rigtige hjælp fra starten og ikke flyttes fra ét tilbud til et andet, og den ambition tager vi med i det videre forløb. Tak skal du have.

Kl. 08:34

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Anastasia Milthers og går videre til Alternativets ordfører, som er hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 08:34

(Ordfører)
Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. Som flere ordførere før mig har sagt, handler det her forslag om, at mennesker med en betydelig nedsat funktionsevne får en afklaringsplads, når de bliver udskrevet fra sygehuspsykiatrien, og i Alternativet synes vi, det er et virkelig, virkelig klogt forslag.

Man står jo i en utrolig sårbar situation efter en lang indlæggelse og et mellemrum, hvor man skal til at prøve at finde ud af: Hvor skal jeg bo? Skal jeg arbejde? Hvad skal jeg lave? Ja, hvordan skal jeg komme videre med mit liv? Hvordan skal man få genstartet sit liv? Der er det da klogt at lave sådan en mulighed her for en afklaringsplads, hvor man ikke lige skal – hvad kan man sige – finde ud af det i huj og hast, men derimod får noget kompetent hjælp fra nogle mennesker til at komme igennem den svære situation og få kickstartet sit liv.

Så i Alternativet støtter vi forslaget. Vi håber også, og vi tror på, at det kan betyde, at lidt færre end hver fjerde bliver genindlagt i sygehuspsykiatrien, formand.

Kl. 08:35

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er heller ingen korte bemærkninger hertil, så dermed tillader jeg mig at konkludere, at ordførerrunden er slut. Jeg ser ingen repræsentanter for Borgernes Parti, og jeg ser ingen privatister, der har anmodet om ordet. Og dermed kan vi gå videre til socialministeren. Værsgo.

Kl. 08:36

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak, formand. Og tak til ordførerne. Jeg vil gerne takke for jeres modtagelse af dette vigtige lovforslag og for den konstruktive debat, som vi har eller måske i hvert fald får her i salen i dag.

Når man bliver udskrevet fra sygehuspsykiatrien, står man ofte et meget sårbart sted, hvor man stadig har brug for hjælp. Jeg tror, at vi alle kan forestille os, hvordan det ville være at høre indgangsdøren lukke sig bag en og så stå der helt alene og tænke: Hvad skal der nu ske med mig? Hvad skal jeg gøre af mig selv? Hvor skal jeg sove i nat? Og skal jeg bare tage alene hjem? Det er i tilfælde af, at vedkommende overhovedet har et hjem.

Vi må være ærlige. Mange af de mennesker, der har rigtig ondt i livet og kæmper med indre dæmoner, udskrives fra psykiatrien og er ikke i stand til at kunne klare sig selv. De har brug for sociale indsatser til at støtte og hjælpe dem i en ny hverdag efter udskrivning. For tallene taler jo deres tydelige sprog. Flere end hver fjerde, der har været indlagt i sygehuspsykiatrien, genindlægges med akut behov for hjælp inden for 30 dage, og det er alt for mange.

Jeg har i min tid som læge mødt alt for mange ofre for svingdørspsykiatrien: hurtigt ud, hurtigt ind. Det er for mig et meget tydeligt tegn på, at når man overlader mennesker i hjælpeløshed til sig selv efter udskrivning, så kan det gå galt og for nogle meget galt – så galt, at nogle må indlægges igen og for nogles vedkommende endda med tvang. Og det siger sig selv, at sidder man alene derhjemme, eller står man alene på gaden efter en udskrivning, måske med et misbrug eller en somatisk sygdom oveni, så er det meget op ad bakke.

Det er her, at velfærdssamfundet skal vise sin styrke. Dem, der har brug for det, skal mærke en udstrakt hjælpende hånd; de skal ikke lande i et tomrum. Jeg tror, at jeg taler på vegne af os alle sammen herinde i Folketingssalen, når jeg siger, at vi gerne vil være herrer i eget liv, og det gælder også for mennesker med psykisk sygdom. Jeg mener derfor, det er vigtigt, at der ikke træffes beslutninger om deres fremtid for dem. Der skal træffes beslutninger om deres fremtid sammen med dem. De skal efter udskrivningen mødes med spørgsmålene: Hvad har du af ønsker for fremtiden? Hvad kan vi gøre for, at du kan leve et værdigt og selvstændigt liv?

Det er her, at afklaringspladser kommer ind i billedet. De skal hjælpe til en hurtig afklaring af, hvilken hjælp der bedst imødekommer personens behov. Og det skal virke som en bremse på svingdørseffekten, så det ikke er hurtigt ud og hurtigt ind igen i psykiatrien. Derfor betyder det også meget for mig, at sammenhængen mellem sygehuspsykiatrien og socialpsykiatrien styrkes ved lovforslaget. Jeg er derfor også glad for, at regeringen med dette lovforslag foreslår en helt ny tilbudstype, nemlig en afklaringsplads.

Med forslaget får kommunerne pligt til at tilbyde et afklaringsophold til borgere med en betydelig nedsat psykisk funktionsevne, der udskrives fra sygehuspsykiatrien med behov for sociale indsatser, som kræver nærmere afklaring. Og som jeg sagde indledningsvis, er det afgørende for mig, at vi bliver bedre til at gribe mennesker med ondt i livet. De skal ikke udskrives til gaden eller eget hjem uden den nødvendige støtte. Folk skal hjælpes på rette vej, til et værdigt og selvstændigt liv.

Derfor foreslår regeringen, at tilbuddet om et afklaringsophold skal gives i umiddelbar tilknytning til udskrivningen eller i hvert fald senest tre døgn efter. Der vil desværre altid være nogle, som ikke ønsker hjælp efter udskrivningen. Enkelte vil takke nej, fordi det kan være svært at overskue fremtiden. Andre tænker måske, at de kan klare sig uden hjælp, og nogle af dem er gadehjemløse, som efterfølgende også kan være svære at opspore. Men det betyder ikke, at de bare skal overlades til sig selv. De skal selvfølgelig stadig have den nødvendige hjælp, som de har brug for. Man siger nemlig ikke automatisk nej til en hjælpende og støttende hånd, bare fordi man siger nej til en afklaringsplads.

Jeg er derfor glad for, at vi også sætter ind på flere fronter. I regi af psykiatriplanen styrker vi f.eks. det opsøgende gadeplansarbejde for de mest udsatte. Det vil forhåbentlig betyde, at endnu flere kan få den hjælp, som de har brug for. Samtidig skal vi også her i dag i salen behandle lovforslaget om værdighedsreformen, som netop handler om at hjælpe vores mest udsatte borgere langt bedre, end vi formår i dag. For det handler om at hjælpe borgeren på dennes præmisser og give borgeren præcis den udstrakte hånd, som vedkommende har brug for, hvad enten det er et kram, en bid mad, sårpleje i et af gadens huse eller et afklaringsophold, hvor man sammen får lagt den bedste plan for borgeren, så borgeren kan få en mere værdig tilværelse.

Tak for ordet. Jeg står naturligvis til rådighed for eventuelle spørgsmål, som udvalget måtte have.

Kl. 08:41

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Der er i hvert fald indtil videre to, som har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er fru Karina Adsbøl. Værsgo.

Kl. 08:41

Karina Adsbøl (DD):
Tak til ministeren, og også tak for talen. I min tale rejste jeg nogle spørgsmål, som jeg gerne vil have svar på. Det gælder bl.a. den

bekymring, der også er rejst fra organisationerne, altså over opholdenes varighed, kvaliteten af tilbuddene og samarbejdet mellem socialpsykiatrien og behandlingspsykiatrien. Derfor vil jeg gerne spørge ministeren, hvordan vi sikrer, at afklaringsopholdene ikke bliver længere end nødvendigt, men samtidig også giver tid til ordentlig og individuel vurdering af borgernes behov.

Kl. 08:41

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:41

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak for ordet. Vi gør jo netop noget, vi ikke har gjort før: får oprettet de her afklaringspladser, som netop skal afklare, hvad det er, borgerne har brug for, når de bliver udskrevet fra psykiatrien, så de ikke bare bliver udskrevet til f.eks. gaden. Men hver gang vi laver et nyt lovforslag, kan der ske nogle uforudsete ting, som ikke var hensigten, så jeg kommer til at følge det her, og det håber jeg også at ordførerne kommer til at gøre, for hvis der bliver behov for at lave justeringer, bliver vi nødt til at se på det.

Det vigtigste for mig er, at vi alle sammen nu er enige om, at der skal ske langt mere for de her borgere, så vi ikke får de her svingdørspatienter, som bliver udskrevet fra psykiatrien og så genindlagt kort tid efter, fordi man ikke har formået at lave en plan og finde ud af, hvor det egentlig er, de skal hen, når de er blevet udskrevet. Tak.

Kl. 08:42

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 08:42

Karina Adsbøl (DD):
Ja, og hvad sker der så egentlig, hvis kommunen ikke leverer på det og fortsat ikke tilbyder den nødvendige støtte efter afklaringspladserne? Ministeren var i samråd forleden dag, som netop handlede om, at mange kommuner ikke lever op til forsyningsforpligtelsen i forhold til botilbud. Det handlede også om ulovligheder og om at følge op på det. Det drejede sig bl.a. om Københavns Kommune på det samråd med ministeren, og det er derfor, jeg rejser de her spørgsmål i dag, netop i forhold til hvordan ministeren vil sikre, det også sker.

Kl. 08:43

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:43

Socialministeren (Monika Rubin):
Det er klart, at kommunerne *skal* overholde loven, og når ikke de overholder loven, er der forskellige sanktionsmuligheder, man f.eks. kan ty til, afhængigt af hvad f.eks. Ankestyrelsen finder ud af.

I forhold til den konkrete sag, som vi var i samråd om, så kommer der jo en beslutning fra Ankestyrelsen, og jeg ser meget frem til at modtage den og til at se, hvad det egentlig er, der foregår i den kommune ud over det, vi allerede ved.

Kl. 08:43

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Emilie Schytte.

Kl. 08:43

Emilie Schytte (UFG):
Tak. Jeg synes, det her er et rigtig godt forslag, som jeg støtter. Men som KL også selv siger, vil det presse pladserne i mange kommuner. Så hvad sker der egentlig med borgeren, hvis der ikke er en ledig plads, 3 døgn efter at de er blevet udskrevet?

Kl. 08:44

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:44

Socialministeren (Monika Rubin):
Jamen med det her lovforslag *skal* kommunerne oprette afklaringspladser. Men det er jo sådan, at hvad kommunerne prioriterer at bruge deres midler på, er jo op til den enkelte kommune, og nogle gange under de økonomiforhandlinger, der er, kan kommunerne så forhandle med staten, i forhold til hvor mange penge de skal have til at løfte de opgaver, de har. Men det her bliver en skalopgave for kommunerne at levere på.

Kl. 08:44

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Emilie Schytte.

Kl. 08:44

Emilie Schytte (UFG):
Mange tak. Ministeren har selv stået og sagt, hvor vigtigt det er at gå op i netop borgernes behov. Derfor må jeg bare understrege, at jeg håber, at det ikke bliver en opgave, der bare bliver lagt hen på kommunerne, men at vi netop samarbejder og reelt får sikret, at det fungerer i hverdagen for borgerne. Er det noget, ministeren vil tage med sig? Tak.

Kl. 08:45

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:45

Socialministeren (Monika Rubin):
Ja, men det er kommunernes ansvar at sørge for, at de her borgere bliver grebet og bliver hjulpet videre, når de bliver udskrevet fra psykiatrien. Det er deres ansvar som kommune, og det skal de leve op til.

Kl. 08:45

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Så har fru Birgitte Bergman bedt om ordet.

Kl. 08:45

Birgitte Bergman (KF):
Tak for det. I går var jeg i Horserød Fængsel på en besigtigelse. Det gjorde et stort indtryk på mig, at unge drenge, vil jeg kalde dem, på et par og tyve år sidder inde på grund af stofmisbrug og egentlig kigger ud i en lidt håbløs fremtid, hvis ikke vi gør noget akut og gør noget, som virkelig kan få dem tilbage på sporet. Afklaringspladser er en ting, men er ministeren enig med mig i, at vi simpelt hen bliver nødt til at se på kapacitetsbehovet i forhold til botilbud generelt i Danmark?

Kl. 08:46

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:46

Socialministeren (Monika Rubin):
Generelt er det jo sådan med botilbud, at det er svært at se ind i fremtiden, i forhold til hvor mange behov der er og hvor mange der har brug for det. Men med det her lovforslag er det jo forhåbentlig færre, der får brug for en mere indgribende indsats, fordi man i

højere grad formår at skræddersy det til den enkelte borger, i forhold til hvad det er, de har brug for. Det kan jo være forskellige støttende indsatser.

Derfor synes jeg, det er virkelig vigtigt, at vi nu giver kommunerne pligt til at oprette de her afklaringspladser, så de kan tage hensyn til det enkelte menneskes behov. For det er vigtigt, at vi lytter til de her mennesker, i langt højere grad end vi har gjort indtil nu. Tak.

Kl. 08:46

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Birgitte Bergman.

Kl. 08:46

Birgitte Bergman (KF):
Jeg savner ligesom mere et svar om den kortlægning, der skal være på det her område, og som vi synes er vigtig: Hvad er der af kapacitet ude i Danmark, i kommunerne, i forhold til at kunne håndtere borgere med særlige behov, men også lige præcis de unge mænd, som jeg taler om her, i forhold til at få dem videre?

Så vil ministeren være med til, at vi laver en undersøgelse af kapacitetsbehovet i forhold til botilbud? For et afklaringsforløb er et afklaringsforløb, og det må ikke blive en forlænget ventetid for de unge mænd, som jeg taler om her. Det er i forhold til også at kunne få dem videre og sikre, at de ikke ryger tilbage i kriminalitet.

Kl. 08:47

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:47

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak. Jeg er fuldstændig enig i, at det her ikke bare må blive en ventepladsposition for de her borgere. Det er jo præcis derfor, vi også sætter en grænse for, hvor lang tid de må være på de her afklaringspladser. Det er også for at sige til kommunerne: I *skal* finde ud af, hvor den her borger skal hen, og hvordan den her borger skal hjælpes og støttes, gerne hurtigst muligt, fordi det er i borgerens interesse. Men hvor mange der har brug for det ene eller det andet tilbud, afhænger af det øjebliksbillede, man har. For eksempel kan vi se på hjemløsetællingen, at når vi laver den, er det et øjebliksbillede, lige her og nu. Der tror jeg, det bedste er, at vi har fokus på, hvordan vi forebygger, at de her unge mennesker, som ordføreren også spørger ind til, f.eks. havner i fængsel.

Kl. 08:48

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Katrine Daugaard.

Kl. 08:48

Katrine Daugaard (LA):
Det er jo et komplet uansvarligt svar. Vi ved, at kommunerne køber ind i stor stil på ikkegodkendte tilbud. Vi ved, at de bruger kriminelle, altså bruger tilbud, som kriminelle og svindlere står bag. Selv om det kommer frem i pressen, trækker de ikke deres borgere tilbage, før tilsynet er inde at lukke de her tilbud – eller de kan jo faktisk ikke lukke de tilbud, der ikke er godkendt. Det er jo det, der er hele problemet. Vi ved, at vi mangler pladser. Ministeren står og siger til fru Birgitte Bergman, at man ikke vil undersøge, hvor mange pladser vi mangler, når man samtidig lukker ned for brug af ikkegodkendte pladser. Det er da ekstremt uansvarligt. Kan ministeren virkelig ikke se det?

Kl. 08:49

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:49

Socialministeren (Monika Rubin):
Det er fuldstændig rigtigt, at der er nogle mennesker, som udnytter systemet, og som laver det, jeg vil kalde omsorgsvask eller social washing. Altså, de pynter sig med lånte fjer, og så suger de penge ud af statskassen for egen vindings skyld. De er fuldstændig ligeglade med de her borgere. Det er derfor, at vi laver det lovforslag omkring snyd og svigt, hvor vi netop også lukker ned for de her ikkegodkendte akutte tilbud. Så vi skal gøre langt mere, end vi har formået at gøre. Men det er desværre også sådan med kriminelle, at de finder nye veje til at gøre tingene, og derfor er jeg også åben for, at vi skal gøre mere hen ad vejen i forhold til at sætte en stopper for de her kriminelle typer, som misbruger og udnytter de allermest udsatte mennesker i vores samfund.

Kl. 08:50

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Katrine Daugaard.

Kl. 08:50

Katrine Daugaard (LA):
Jeg mener, at ministeren pynter sig med lånte fjer, når hun påstår at have omsorg for den her gruppe af mennesker, men samtidig ikke vil undersøge, hvor mange tilbud vi mangler. Vi *ved*, vi mangler tilbud. Og samtidig tillader man f.eks., at København i over 10 år nu har haft ulovlige ventelister til botilbud. Det er jo fuldstændig uansvarligt, at man ikke vil undersøge, hvor meget det er, vi mangler, for at man kan komme de her ventelister i bl.a. København – det er ikke den eneste kommune, der har ulovlige ventelister – til livs.

Kl. 08:50

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 08:50

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg synes ikke, det er fair at tage mig til indtægt for, hvordan tingene foregår i Københavns Kommune. Det er de politikere, der er i Københavns Kommune, og den forvaltning, der er i Københavns Kommune, der har ansvaret for, at lovgivningen bliver overholdt i Københavns Kommune. Men der er sat forskellige instanser i gang for at finde ud af, hvad det rent faktisk er, de gør, og for også at rette op de her ulovligheder, som de har gang i med de ulovlige ventelister. Vi var i samråd i går om det i går, og der svarede jeg også på mange af de spørgsmål, som ordføreren havde. Tak.

Kl. 08:51

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det.

Der er ikke flere, som har bedt om ordet, og jeg konstaterer hermed, at forhandlingen så er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis der ikke er nogen, der gør indsigelse i det, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:
2) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:
Forslag til lov om ændring af lov om social service. (Støtte til kompressionsprodukter som hjælpemiddel uanset forudsætnin-

gen om, at hjælp ikke kan bevilges efter anden lovgivning, og uanset formålet med produktet).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 08:51

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Jeg fornemmer, at jeg har en trippende ordfører fra Socialdemokratiet stående her til venstre. Fru Camilla Fabricius, værsgo. Ordet er deres.

Kl. 08:51

(Ordfører)
Camilla Fabricius (S):
Tusind tak, formand. Forestil jer, at I har været alvorligt syge. I har overlevet kræft, men lever med følgerne af sygdommen resten af livet. I har i mange år fået den hjælp, som I har haft brug for for at klare jer selv i hverdagen, og så en dag får man afslag – ikke fordi I er blevet mere raske eller jeres behov har ændret sig, men fordi der pludselig er opstået uenighed om, hvor regningen skal betales.

Det er desværre den virkelighed, som Kirsten har kontaktet os i Socialudvalget med. Jeg skrev og spurgte, om det ville være okay, at jeg brugte hendes fortælling her i Folketingssalen, og heldigvis sagde hun ja. Kirsten fik i 2011 konstateret modermærkekræft med spredning, og hun kom heldigvis godt igennem kræftforløbet, men i dag lever hun med kronisk lymfødem i begge ben og i maven som følge af flere kræftoperationer. I 14 år har Kirsten fået bevilget en specialfremstillet støttestrømpe af sin kommune, hvilket har været helt afgørende for, at hendes hævelser har været under kontrol, og for at hun kunne bevare sin selvstændighed. Men pludselig i 2026 fik hun afslag. Hun skriver selv, at hun uden kompressionsstrømperne risikerer, at hendes tilstand forværres væsentligt, og at hun på den måde vil kunne stå og få brug for personlig pleje og hjælp til almindelige daglige funktioner. Altså, vi taler her om et helt almindeligt produkt og et nødvendigt produkt, som kan gøre, at et menneske kan leve et selvstændigt liv, og at de mennesker, som i forvejen har været igennem en alvorlig sygdom og store belastninger, ikke skal bruge deres overskud på at kæmpe imod systemet.

Det er derfor, vi står med lovforslaget L 56 i dag. Lovforslaget handler om at skabe det juridiske grundlag, sådan at kommunerne kan udlevere kompressionsprodukter som en støttestrømpe eller en støttearm, sådan at Kirsten og de mange andre kan få hjælp. Når der opstår tvivl om hjælpemidler, har vi altså nu skabt muligheden for, at man kan gøre noget ved det. Derfor indgik regeringen, KL og Danske Regioner i december 2025 en aftale om at udlevere produkterne, og nu står vi så med et lovforslag, der endelig kan give muligheden for, at kommunerne kan udlevere dem.

For os handler det her lovforslag også om mere end bare en støttestrømpe eller et støtteben. Det handler om, hvordan vi konkret indretter vores velfærdssamfund, sådan at vi lytter til dem, der har problemerne, så vi løser dem, og vi giver folk muligheden for at kunne være selvstændige og herrer i eget liv. Det er ikke rimeligt, at regningen skal sendes frem og tilbage, og vi er nødt til hele tiden at være opmærksomme på, hvordan vi retter systemet til, så det er der for mennesker og ikke for systemet selv.

Jeg er også glad for, at vi som led i sundhedsreformen nu skal arbejde på en mere samlet og varig løsning for ansvaret for hele behandlings- og hjælpemiddelområdet. Det bliver en stor opgave og en svær opgave, men jeg er sikker på, at det klarer vi sammen.

Jeg vil gerne til sidst slutte med at give ordet tilbage til Kirsten, der siger: Jeg håber, at det foreliggende lovforslag L 56 bliver vedtaget. Og det kan jeg lige så godt sige at jeg giver Kirsten ret i. Jeg håber også, at vi får det vedtaget. I hvert fald støtter Socialdemokratiet lovforslaget, og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og Alternativet, og de støtter også lovforslaget. Tak for ordet, formand.

Kl. 08:55

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, denne gang til Socialistisk Folkepartis ordfører, som er fru Christina Lykke. Værsgo.

Kl. 08:55

(Ordfører)
Christina Lykke (SF):
Tak. Det er under et år siden, at det her forslag var i salen til 1. behandling, men så bortfaldt det ligesom mange andre forslag på grund af valgudskrivelsen. Jeg var ikke selv valgt på daværende tidspunkt, men min forgænger, som var ordfører på området, har kæmpet for det her i mange år og synes, det her er et rigtig vigtigt forslag, og det er det også. Det noget, der er vigtigt for os; det her er noget, det er vigtigt at vi får løst for nogle borgere.

I korte træk handler det her lovforslag om, at borgerne får den hjælp, de har ret til, og den hjælp, de har brug for, når de står i en situation, hvor der er noget, der kan være svært. I lang tid har det være et sådan – og det virker måske lidt absurd – at man har ventet på noget, som man faktisk har fået bevilget. Man står der og venter på den her afklaring, fordi regioner og kommuner ikke kan blive enige om, hvem det er, der skal betale regningen. I virkeligheden kan den borger, der har brug for et hjælpemiddel, som kompressionsmidler jo er, stå og tænke: Det er lidt uforståeligt, og jeg er måske også lidt ligeglad med, hvem det er, der skal betale regningen, for jeg har brug for at få den hjælp, jeg skal have.

Jeg synes, der er mange borgere, der har været berørt af det her i lang tid. Vi har nok alle sammen også mødt nogle eller hørt om nogle, og så ventede man jo endnu længere tid, på grund af at vi ventede på, at regeringen skulle falde på plads. Derfor er jeg også rigtig glad for, at ministeren har fremsat det her så hurtigt som overhovedet muligt det, så vi kan komme til at hjælpe de her borgere. Jeg tror, at mange af borgerne vil opleve, kan man sige, at det her virkelig er bureaukratisk bøvl. Så det er rigtig godt, at vi får gjort op med det. Jeg tænker, at det her måske bare er et billede på, at der er flere områder inden for det her hjælpemiddelområde, hvor der er en del bureaukratisk bøvl. For mens vi diskuterer myndigheders ansvarsforflygtigelse og leverandøransvar – altså hvem det er, der skal betale for varen, og hvem der skal levere varen – risikerer de her borgere jo at stå i en eller anden juridisk blindgyde, som de ikke har brug for, og hvor det, de har brug for hjælp til, egentlig bliver større eller gør, at hverdagen bliver helt uudholdelig. Derfor er jeg også rigtig glad for, at det er med i regeringsgrundlaget, at vi har brug for en reform af hele hjælpemiddelområdet og skal kigge på en mere tillidsbaseret tilgang og visitation, som reducerer det her bureaukrati, som borgeren havner i. Jeg tror på, at det faktisk er en lille ting, som vil hjælpe rigtig, rigtig mange mennesker. Så det her bakker vi selvfølgelig op om.

Kl. 08:58

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til ordføreren. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi går videre i ordførerrækken, denne gang til fru Anja Lund fra partiet Venstre. Værsgo.

Kl. 08:58

(Ordfører)
Anja Lund (V):
Tak for ordet, formand. Når man som borger har brug for et hjælpemiddel, skal man kunne regne med, at man får den hjælp, man har

brug for, og man skal i hvert fald aldrig stå i en situation, hvor man må vente på et nødvendigt hjælpemiddel, fordi kommunen og regionen ikke kan blive enige om, hvem der har ansvaret. Men det er desværre den situation, som mange borgere oplever i dag, når det kommer til kompressionsprodukter. Reglerne har skabt en uklarhed om, hvorvidt det er kommunen eller regionen, der skal sørge for, at borgerne får udleveret de produkter, de har brug for. Det synes jeg er rigtig problematisk, for det må aldrig nogen sinde blive borgerens opgave at finde ud af, hvem der har ansvaret. Borgeren skal kunne regne med, at systemet fungerer, og at den nødvendige hjælp er der.

I Venstre har vi undret os over, hvorfor regeringen først handler nu. Vi har nemlig længe presset på for at få sat skub i processen, for det er helt afgørende for os, at borgerne ikke bliver kastebolde i systemet, for ingen borger må nogen sinde ende som en lus mellem to negle, fordi kommuner og regioner ikke kan blive enige om ansvaret. Derfor havde vi også gerne set, at lovforslaget var blevet fremsat som noget af det første, da den nye regering trådte til. Når det så er sagt, er vi utrolig glade for, at der nu bliver taget fat om problemet. Så tak for det. For det er og bliver helt afgørende for Venstre, at borgerne skal kunne stole på vores systemer.

Med forslaget giver vi kommunerne mulighed for at udlevere kompressionsprodukter som hjælpemidler, også selv om produkterne efter de gældende regler kan høre under sundhedslovgivningen. På den måde fjerner vi nogle af de barrierer, som i dag kan stå i vejen for, at alle vores borgere får den hjælp, de har brug for, og det er vigtigt, for i Venstre mener vi, at borgerne skal møde et velfærdssystem, der er til at finde rundt i, og hvor hjælpen hænger sammen. Vi skal kunne sikre, at menneskene ikke falder imellem to stole, bare fordi ansvaret går fra den ene myndighed til den anden.

Så vil jeg også gerne have lov til at fremhæve, at lovforslaget i dag jo også følger op på en aftale, som Venstre selv var med til at indgå i SVM-regeringen sammen med KL og Danske Regioner i december 2025. Det er jo heller ikke første gang, vi behandler det her forslag, for det er nemlig en genfremsættelse af L 106, som blev fremsat dengang Venstre sad i regering, og som vi fra Venstres side bakkede op om. Så det her er en stor indsats, som vi i Venstre selv har været med til at sætte i gang, og som vi fortsat mener både er vigtig og nødvendig. For med forslaget skaber vi bedre rammer for, at vores borgere får det nødvendige hjælpemiddel, de har brug for; vi understøtter en mere sammenhængende indsats imellem kommuner og regioner; og vi følger op på en aftale, som vi selv har været med til at indgå. Derfor støtter Venstre lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:01

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Anja Lund og går videre til Dansk Folkepartis ordfører, som er fru Julie Jacobsen. Velkommen.

Kl. 09:02

(Ordfører)
Julie Jacobsen (DF):
Tak for det, formand. Når lovgivningen ikke virker efter hensigten, er vi nødt til her i Folketinget at tage ansvar for at få den rettet. Det gælder især, når konsekvensen er, at borgerne kommer i klemme og må vente på den nødvendige hjælp, og det er grundlæggende det, det her lovforslag handler om. Det er juks i aftalerne, der er lavet på baggrund af sundhedsreformen. Men i Dansk Folkeparti bakker vi op om, at der nu bliver ryddet op.

Borgere med behov for individuelt tilpassede kompressionsprodukter har kunnet opleve at havne mellem kommunen og regionen. Er produktet et hjælpemiddel, eller er det et behandlingsredskab? Hvilken lovgivning skal det bevilges efter, og hvem har ansvaret for at udlevere det? Det er bureaukratisk bøvl. Det er spørgsmål, myndighederne skal kunne håndtere, men for borgeren er det afgørende at få den hjælp, der er behov for. Man skal ikke selv være ekspert i grænsen mellem sociallovgivning og sundhedslovgivning for at få sin sag løst. Derfor er det positivt, at vi med forslaget giver kommunerne mulighed for at yde støtte til individuelt tilpassede kompressionsprodukter, selv om hjælpen også kan bevilges gennem anden lovgivning.

Forslaget blev også fremsat inden valget, men bortfaldt. Nu er det tilbage, og teksten er skærpet, men vi synes, det er en god retning. Det bliver nemlig også gjort klart, at kommunen kan yde støtten, uanset om produktets formål er at afhjælpe de varige følger af en nedsat funktionsevne eller forbedre, vedligeholde eller forhindre en forringelse af det aktuelle funktionsniveau. Det er en væsentlig forbedring. Den tager fat på endnu en af de afgrænsninger, som har skabt problemer for borgerne.

Det kan være svært at forstå, at et produkt, som hjælper i hverdagen, bliver genstand for en diskussion om, hvorvidt det afhjælper eller behandler. Den diskussion må ikke efterlade borgeren uden den nødvendige hjælp, som det er sket i det her tilfælde. Der vil fortsat skulle foretages en konkret og individuel vurdering, og de øvrige betingelser for støtte efter hjælpemiddelbestemmelsen skal være opfyldt. Med forslaget bliver nogle af de her lovgivningsmæssige forhindringer fjernet.

I Dansk Folkeparti forventer vi, at de nye muligheder også bliver omsat til en bedre praksis, så borgerne kan mærke forskellen. Det skal være tydeligt, hvor de skal henvende sig, og myndighederne skal sikre sammenhæng, når ansvaret går fra regionen til kommunen. Samtidig skal arbejdet med en mere klar og varig ansvarsfordeling mellem behandlingsredskaber og hjælpemidler fortsætte.

Dette forslag løser en konkret problemstilling, og det er godt. Erfaringerne bør også bruges i det videre arbejde, så færre borgere fremover kommer i klemme mellem myndighederne. Vi ved, at rigtig mange borgere og myndighedsafdelinger venter på, at det her forslag bliver vedtaget hurtigst muligt. Derfor støtter Dansk Folkeparti lovforslaget. Det er en nødvendig oprydning og en forbedring af det forslag, vi så inden valget. Tak for ordet.

Kl. 09:05

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi går videre til Liberal Alliances ordfører, og det er fru Katrine Daugaard. Værsgo.

Kl. 09:05

(Ordfører)
Katrine Daugaard (LA):
Tak for det, formand. Har man brug for en individuelt tilpasset kompressionsstrømpe for at kunne klare sin hverdag, kan det være svært at forstå, hvorfor man skal vente, mens kommune og region diskuterer, om strømpen er et hjælpemiddel eller et behandlingsredskab. Med lovforslaget kan kommunen bevilge strømpen som hjælpemiddel uden først at skulle afklare, om borgeren kan få den efter anden lovgivning. Det er yderst positivt, når regeringen på den her måde gør det lettere for et menneske at få den hjælp, som vedkommende har ret til.

Hvor ville jeg dog ønske, at vi her på Christiansborg viste borgerne den tillid langt oftere. Det burde være en af regeringens vigtigste opgaver at rydde op i de rigide regler, der gør det til en kamp at få den rette hjælp. Da Mette Frederiksen blev statsminister i 2019, var der væsentlig færre administrative årsværk i det offentlige. Frem til andet kvartal i 2025 steg antallet ifølge Dansk Erhverv med 20 pct. på tværs af stat, regioner og kommuner. Det er svært at forklare den udvikling til en borger, der selv skal holde styr på, hvilken myndighed der har ansvaret for en kompressionsstrømpe. Systemet er til for borgerne og ikke omvendt. Så vi siger ja tak til forslaget. Vi ser meget gerne flere af den her slags.

Kl. 09:06

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Jeg ser, at ordføreren allerede har foregrebet situationen. Der er ingen korte bemærkninger, og vi går videre til Moderaternes ordfører, som er fru Pernille Christensen. Værsgo.

Kl. 09:07

(Ordfører)
Pernille Christensen (M):
Tak for ordet, formand. Forestil jer at have overlevet et alvorligt kræftforløb og at have kæmpet sig tilbage til en hverdag, hvor man kan klare sig selv, men at man er afhængig af et ganske enkelt hjælpemiddel for at kunne bevare den selvstændighed, og forestil jer så en dag at få at vide, at man ikke længere kan få det hjælpemiddel, man har fået igennem 14 år, ikke fordi behovet har ændret sig, men fordi kommunen og regionen ikke kan blive enige om, hvem der har ansvaret.

Det er virkeligheden for Kirsten, som har skrevet til Socialudvalget forud for behandlingen af dette lovforslag. Hun har overlevet et alvorligt kræftforløb, men lever med kronisk lymfødem. Hun er afhængig af specialfremstillede kompressionsstrømper for at holde hævelsen nede og bevare sin evne til at klare hverdagen. I 14 år har hun fået bevilget strømperne, men i år har hun fået afslag på grund af en principafgørelse fra Ankestyrelsen til kommunerne om, at kommunerne ikke har hjemmel til at udlevere disse strømper, altså et lovmæssigt bump på vejen for at kunne hjælpe en borger. Det her er et meget konkret eksempel på, hvad der sker, når systemets opdeling bliver vigtigere end borgerens behov. For mig handler det her lovforslag om langt mere end kompressionsstrømper. Det handler om værdighed, om sammenhæng og om retten til at kunne leve et selvstændigt liv.

Inden jeg kom i Folketinget, arbejdede jeg selv på sundheds- og ældreområdet, og noget af det, der optog mig allermest, var netop de borgere, som kom i klemme mellem forskellige lovgivninger, myndigheder og systemer. For mere end 20 år siden var jeg sagsbehandler på Hvidovre Hospital, og jeg sad netop med hjælpemiddelbekendtgørelsen. Dengang var problemet insulinpumper. Her er det så kompressionsprodukter. Tænk, at vi står i 2026 og stadig væk ikke har fået løst et velkendt problem. Derfor glæder jeg mig også rigtig meget til de kommende forhandlinger om, at vi skal have en model for et klarere myndighedsansvar for netop behandlingshjælpemidler og afhjælpning.

Vi taler meget om sammenhængen i vores velfærdssystem, men sammenhæng skal ikke kun eksistere i politiske aftaler. Den skal kunne mærkes af borgerne. Vi har kun taget det allerførste lillebitte skridt med det her lovforslag, for nu har vi skabt en mulighed for, at kommunerne kan bevilge kompressionsprodukter, uanset om formålet er behandling eller afhjælpning af en varig funktionsnedsættelse. Vi har fjernet en juridisk barriere, som har betydet, at borgere er blevet kastebolde mellem kommuner og regioner. Det er måske en lille lovændring i det store billede, men for den borger, der igen kan få sine kompressionsstrømper og dermed bevare sin selvstændighed, er det en stor forskel.

Det er præcis sådan, vi skal udvikle vores velfærd. Vi skal ikke indrette hjælpen efter, hvordan vi får fordelt ansvaret mellem myndigheder. Vi skal have indrettet ansvaret, så borgeren får den hjælp, der er behov for. For værdighed handler også om ikke at skulle kæmpe med systemet, når man i forvejen kæmper med sygdom. Så lad det her bare være et første eksempel på, at vi fjerner de der juridiske barrierer for, at vores kommuner og regioner faktisk kan udføre den hjælp, som de også gerne vil, og som der er behov for hos borgeren. Derfor støtter Moderaterne lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:10

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken. Denne gang går vi til Det Konservative Folkepartis fru Birgitte Bergman.

Kl. 09:11

(Ordfører)
Birgitte Bergman (KF):
Tak, formand. Tak for ordet. Når et menneske rammes af alvorlig sygdom, handler det ikke kun om at overleve. Det handler også om at få livet tilbage og om at kunne leve et så normalt og værdigt liv som muligt, selv om sygdommen har sat sine spor. Det ved jeg også fra mig selv. Jeg har selv været igennem et kræftforløb, og jeg ved, at selv når behandlingen er afsluttet og man er erklæret rask, er sygdom ikke nødvendigvis noget, man bare lægger bag sig. Det følger med både fysisk og psykisk, og på mange måder bliver det en del af ens liv og ens historie.

Derfor ved jeg også, at det har stor betydning at få den rette behandling, genoptræning og de nødvendige hjælpemidler for at have en ordentlig livskvalitet efter sygdommen. F.eks. kan kvinder, der har været igennem et brystkræftforløb, opleve varige gener i form af lymfødem, hvor væsken ophobes og medfører hævelser, smerter og nedsat funktionsevne. Her kan individuelt tilpassede kompressionsprodukter være helt afgørende for at kunne leve et aktivt og selvstændigt liv.

Det kan måske lyde som en lille ting, når vi her i Folketingssalen taler om kompressionsprodukter, men for det menneske, der har brug for dem, kan det gøre en verden til forskel, og netop derfor er dagens lovforslag vigtigt. I alt for mange år har der været uklarhed om ansvarsfordelingen mellem kommuner og regioner, fordi kompressionsprodukter både kan være hjælpemidler og behandlingsredskaber afhængigt af formålet. Det har betydet, at borgerne er blevet fanget mellem to myndigheder, der har diskuteret, hvem der har ansvaret, og hvem der skal betale. Det er ganske enkelt ikke rimeligt. Når man har været igennem et alvorligt sygdomsforløb, skal man ikke efterfølgende bruge sine kræfter på at kæmpe mod systemet for at få den hjælp, man har behov for. Man skal bruge sine kræfter på at komme videre i livet, komme ud på arbejdsmarkedet og være med.

Med lovforslaget skaber vi en tydelig ansvarsfordeling. Regionerne skal sikre kompressionsprodukter i forbindelse med hospitalsbehandling og under fortsat behandling, mens kommunerne får ansvaret for borgere med varige behov efter de nærmere fastsatte regler. Det er et vigtigt skridt mod færre gråzoner, mindre kassetænkning og større retssikkerhed for borgerne. Derfor støtter Det Konservative Folkeparti naturligvis lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:13

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi har tidligere modtaget en hilsen fra Enhedslisten og går nu derfor videre til Danmarksdemokraternes ordfører, som er fru Karina Adsbøl.

Kl. 09:13

(Ordfører)
Karina Adsbøl (DD):
Tak for det, formand. Jeg synes faktisk, det er meget trist, at vi står her og skal slås om et lovforslag om kompressionsstrømper, altså støttestrømper, for det burde jo være ligetil, at mennesker, som har behov for de hjælpemidler, også får dem. Så sker der ofte det, at der kommer en principafgørelse fra Ankestyrelsen, og så sker der lige pludselig ændringer i praksis. Så kan dem, der før har fået bevilget støttestrømper, ligesom ikke få dem mere, og så skal de i gang med at klage og alt muligt andet. Altså, det synes jeg bare er trist.

Det lyder netop som et mindre spørgsmål i den store politiske sammenhæng, men for mennesker, der er afhængige af de her hjælpemidler, kan det jo have meget stor betydning for deres hverdag, helbred og livskvalitet. Vi har set adskillige eksempler på, at borgere kommer i klemme mellem kommunen og regionen, fordi myndighederne ikke kan blive enige om, hvem der skal betale.

Helt tilbage i 2013 bad jeg den daværende minister for sundhed og forebyggelse, Astrid Krag, om at rette op på det, der hedder afgrænsningscirkulæret, netop i forhold til den slåskamp, der var om, hvorvidt det var et behandlingsredskab, for så skulle sygehusene betale, eller om det var et hjælpemiddel, for så skulle kommunerne betale. Imens stod borgerne i midten. Det er jo fuldstændig ligegyldigt for borgeren, hvilken offentlig kasse der skal betale regningen. Det afgørende er jo, at man får det hjælpemiddel, man har behov for. Det er selvfølgelig positivt og et skridt i den rigtige retning, at kommunerne får bedre mulighed for at bevilge kompressionsprodukter, selv om hjælpen hører under anden lovgivning.

Men altså, jeg vil gerne understrege, at vi ikke kan nøjes med at flytte rundt på ansvaret. Vi skal have gjort op med den kassetænkning, som alt for mange mennesker med handicap og sygdom møder i det offentlige system. Derfor rejste den tidligere ordfører på området, Marlene Harpsøe, netop spørgsmålet om, hvorfor det skal være så besværligt at få et nødvendigt hjælpemiddel. Det er et spørgsmål, der fortsat er relevant. For hvorfor er det ikke sådan, at når man har et hjælpemiddel, så følger det bare cpr-nummeret. Altså, så er det slut med genbevillinger og slut med klagesager – hjælpemidlet følger cpr-nummeret. Lav dog den forenkling.

Den anden ting, jeg gerne vil spørge om, er: Hvordan vil ministeren sikre, at den nye mulighed rent faktisk betyder, at borgerne også får deres kompressionsprodukter hurtigere? Altså, det er jo noget, vi skal følge op på. Det her kræver meget, meget mere. Nu ved jeg, at vi er indkaldt til forhandlinger i næste uge om hjælpemidler og behandlingsredskaber. Man kan sige, at det er bedre sent end aldrig.

Jeg har i hvert fald siden 2013 selv kæmpet for at få det ind i en aftale. Så det har jo været en lang vej, mens man taber borgere undervejs, som bliver ædt op af at klage og af at kæmpe for de hjælpemidler, de har behov for for at få deres hverdag og dagligdag til at fungere, hvad enten det er på arbejdsmarkedet, i skolen eller i andre sammenhænge. Derfor ønsker jeg jo bare, at den permanente løsning kommer hurtigst muligt, så vi undgår, at mennesker kommer i klemme, og så vi undgår, at de havner i det bureaukratiske morads, som det er.

Vi mener, at systemet skal indrettes efter borgernes behov og ikke omvendt. Vi støtter den her lille ændring. Vi havde dog ønsket os, at det var meget, meget mere. Nu får kommunerne så mulighed for det her. Altså, det burde jo bare for længst være løst, men vi støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:17

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Der er enkelt kort bemærkning til fru Katrine Daugaard.

Kl. 09:17

Katrine Daugaard (LA):
Jamen jeg elsker din pragmatiske tilgang til området *(Fjerde næstformand* (Morten Messerschmidt): Vi anvender ikke direkte tiltale) ... undskyld, *Deres. (Fjerde næstformand* (Morten Messerschmidt): Vi anvender ikke direkte tiltale, hverken i pluralis eller i singularis). Nå. I hvert fald ville jeg bare gøre ordføreren opmærksom på, at LA netop har fremsat det forslag, altså at hjælpemidler skal følge cpr-nummeret. Det er jo det eneste, der giver mening i de her tilfælde. Så det greb jeg bare chancen for at gøre alle ordførere inklusive fru Karina Adsbøl opmærksom på, og jeg håber selvfølgelig – og det lyder det i hvert fald til – at ordføreren for DD og partiet DD stemmer for.

Kl. 09:18

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:18

Karina Adsbøl (DD):
Det lyder da som et fremragende forslag. Jeg har egentlig ikke været opmærksom på, at ordføreren havde fremsat det forslag. Jeg ville da ønske, at man lige havde sendt forslaget rundt til orientering, i forhold til om der kunne skabes større opbakning, men jeg glæder mig da til at behandle det her i salen, for det tror jeg da vil forenkle rigtig, rigtig mange ting. Så tak for den oplysning.

Kl. 09:18

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ønsker spørgeren anden runde? Så siger vi tak til ordføreren og går videre i ordførerrækken. Det er Radikale Venstres ordfører, fru Anastasia Milthers. Værsgo.

Kl. 09:18

(Ordfører)
Anastasia Milthers (RV):
Tak for det. Nogle omtaler det her som måske et af de lidt mindre forslag i Folketingssalen. Jeg skal være helt ærlig og sige, at for mig er det ikke størrelsen på forslaget, der betyder noget. For det her betyder faktisk rigtig meget for mennesker, der kommer i klemme. Der har alt for længe eksisteret uklarhed om myndighedsansvaret for individuelt tilpassede kompressionsprodukter. Skal de ydes af kommunerne som et hjælpemiddel efter lov om social service, eller skal de udleveres i regionen som et behandlingsforløb efter sundhedsloven? Uklarhed om myndighedsansvar skal altså ikke stå i vejen for, at borgere og patienter, som har brug for de her produkter, får den rette hjælp. Det er ikke i orden.

Derfor sikrer vi nu, at kommunalbestyrelserne får mulighed for at yde støtte til individuelt tilpassede kompressionsprodukter som hjælpemiddel. Det gør vi uanset forudsætningen om, at hjælpen ikke kan bevilges efter anden lovgivning, og uanset formålet med produktet. Det er ikke det samme, som at der ikke stadig væk er brug for en varig og holdbar løsning på hjælpemiddelområdet, og derfor er vi også rigtig glade for, at regeringen vil gennemføre en reform netop om det her hen imod en mere enkel og en mere tillidsbaseret visitation og en, der reducerer bureaukratiet. Det ser vi meget frem til, og vi støtter selvfølgelig forslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:20

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er en kort bemærkning til fru Julie Jacobsen.

Kl. 09:20

Julie Jacobsen (DF):
Jeg bliver en lille smule nysgerrig. Vi, der sidder her i salen, ved – det kan jeg høre at vi er rimelig enige om – at der er nogle borgere, der virkelig er i klemme. Vi ved også, at Ankestyrelsen har været inde over og skabe præcedens om, hvordan myndighederne skal behandle det her juks, mens det har stået på. Og vi ved, at der er rigtig mange borgere, der har kontaktet politikere, fordi de står i en mega klemme; de har mistet et funktionsniveau, har forværret livskvalitet og meget andet. Så jeg bliver en lille smule nysgerrig efter: Hvor har ordføreren hørt, at det her er en lille sag?

Kl. 09:21

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:21

Anastasia Milthers (RV):
Det var præcis ikke min mening at omtale det her som en lille sag. Det tror jeg faktisk at spørgeren og jeg deler overbevisningen om. Men man kan sige, at når man taler om de sager, der er her i Folketingssalen, så er det jo nogle gange tale om enormt store reformer og nogle gange tale om lovforslag, som handler om drift, og jeg deler lige præcis ordførerens overbevisning om, at det her er rigtig vigtigt for rigtig mange mennesker.

Kl. 09:21

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:21

Julie Jacobsen (DF):
Det er jeg rigtig glad for. Men jeg bliver jo stadig væk en lille smule ked af, at man kan kalde det en lille sag, når vi har borgere, der virkelig, virkelig står i en stor, stor klemme, og som det her kommer til at hjælpe. Det var også derfor, jeg i min tale sagde, at her kun kan gå for langsomt, for vi har nogle, der er i klemme. Så jeg er glad for, at Radikale Venstre også synes det. Jeg bliver bare stadig væk nysgerrig på, hvem det er, der synes, det er en lille sag.

Kl. 09:21

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Anastasia Milthers.

Kl. 09:21

Anastasia Milthers (RV):
Jeg er bare rigtig glad for, når det er, at det lykkes Radikale Venstre og Dansk Folkeparti at finde enighed. Jeg mærker også i rummet her, at det her er noget, vi tager alvorligt. Så jeg mener bestemt ikke, at det her er en lille sag.

Kl. 09:22

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. *(Anastasia Milthers* (RV): Selv tak). Vi har tidligere fået en hilsen fra Alternativet, jeg ser ingen repræsentanter fra Borgernes Parti, og ingen privatister har anmodet om ordet, og jeg tillader mig således at gå videre til socialministeren. Værsgo.

Kl. 09:22

Socialministeren (Monika Rubin):
Mange tak for ordet, formand. Med lovforslaget fjerner vi den uklarhed, der hersker, om, hvorvidt kompressionsprodukter skal ydes af kommunen som hjælpemidler efter serviceloven eller udleveres af regionen som behandlingsredskab efter sundhedsloven. Denne uklarhed om myndighedsansvaret har skabt et decideret systemkoks for borgerne, som vi bliver nødt til at stoppe så hurtigt som muligt. Har man behov for kompressionsprodukter, skal man ikke være kastebold mellem region og kommune. Man skal ikke være projektleder i sin egen sag og kæmpe mod systemet for at få den hjælp, som man har ret til og brug for, så hverdagen kan fungere.

Jeg har i medierne læst omtale af en kvinde, som har været igennem et kræftforløb og derfor havde brug for en kompressionsstrømpe, og det endte decideret med at gøre hende til en kastebold mellem kommunen og regionen. Til den kvinde og alle jer andre, som bliver kastet rundt mellem systemerne og er kommet i klemme, vil jeg bare sige: Det er ikke i orden. Har man brug for et kompressionsprodukt, skal man have det. Det har været for uklart, om det er regionerne eller kommunerne, der har ansvaret for at udlevere og betale for kompressionsprodukter, og det har betydet, at alt for mange borgere er blevet efterladt i klemme i systemet uden at få hjælp eller med afslag på hjælp, som de tidligere har fået bevilget, og sådan skal det ikke være. Man skal ikke slås med systemet på den her måde, og slet ikke, når man i forvejen står et sårbart sted i sit liv på grund af alvorlig sygdom eller et handicap.

Derfor har den daværende regering også den 18. december sidste år lavet en aftale med Danske Regioner og KL om udlevering af kompressionsprodukter, som netop skal sikre, at borgerne får den hjælp, som de har ret til og brug for. For at kommunerne kan leve op til aftalen, er lovforslaget her nødvendigt. Det giver for det første kommunerne mulighed for at se bort fra den her regel om, at hjælp efter serviceloven kommer i anden række, altså det, man kalder subsidiaritetsprincippet. For det andet kan kommunerne vælge at give støtte, uanset om hovedformålet med produktet er at afhjælpe en nedsat funktionsevne eller behandling. Dermed vil der ikke være nogen barrierer for, at regioner og kommuner kan udlevere kompressionsprodukter efter aftalen, så man som borger hurtigt og effektivt kan få den hjælp, som man har brug for. Aftalen og dermed også lovforslaget er en midlertidig løsning, som alene vil gælde frem til implementering og ikrafttræden af initiativet om en model for et klart ansvar for behandlingsredskaber og hjælpemidler, som sundhedsministeren og jeg ifølge sundhedsreformaftalen i samarbejde skal udvikle.

Jeg er glad for at kunne konstatere, at der her i Folketinget ser ud til at være opbakning til det her lovforslag, så vi kan få det ud at virke hurtigst muligt. Jeg ser frem til behandlingen af lovforslaget i Socialudvalget og stiller mig også til rådighed for eventuelle spørgsmål. Tak.

Kl. 09:25

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til ministeren. Der er indtil videre to indtegnet for en kort bemærkning. Den første er fru Katrine Daugaard.

Kl. 09:25

Katrine Daugaard (LA):
Som jeg sagde i min tale, er det her jo et kærkomment forslag. Det undrer mig dog, ligesom fru Karina Adsbøl også nævnte det, hvorfor I egentlig ikke bare i regeringen netop får alle hjælpemidler til at følge cpr-nummeret, så vi undgår de her overgange, hvor folk hele tiden skal revisiteres, og hvor man får frataget sine hjælpemidler og igen skal vente på at blive visiteret dertil.

Er ministeren enig i, at det at lade det følge cpr-nummeret ville kunne løse rigtig mange ting for de borgere, der står i de her situationer?

Kl. 09:26

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 09:26

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak til ordføreren for spørgsmålet. Som jeg også kan forstå på ordføreren, har hun også fremsat et beslutningsforslag om det her, som vi kommer til at behandle her i Folketingssalen.

Jeg skal ikke kunne sige, om der er nogle ulemper ved den model, som ordføreren ridser op her. Jeg har ikke haft mulighed for at dykke ned i det beslutningsforslag, som ordføreren har fremsat, og derfor glæder jeg mig til at diskutere det beslutningsforslag her i Folketingssalen, når vi når dertil. Tak.

Kl. 09:27

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 09:27

Katrine Daugaard (LA):
Det er jeg glad for. Men er ministeren enig i, at der er rigtig mange kontrolled og ligegyldig rigid lovgivning, som udelukkende er til besvær for de borgere, som har brug for hjælpemidler, helt generelt set i vores system i dag?

Kl. 09:27

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 09:27

Socialministeren (Monika Rubin):
Det korte svar er ja. Det er jo netop derfor, at regeringen har indkaldt til forhandlinger allerede i næste uge for at lave en ny måde at gøre det her på. Vi bliver nødt til at have mere tillid ind i systemet over for borgerne. Jeg tror faktisk ikke, at man beder om hverken kompressionsprodukter eller en toiletforhøjer, medmindre man har brug for det. Det er ikke noget, man har lyst til bare at skulle have liggende for sjov.

Så derfor bliver vi nødt til at fjerne noget af alt det, man kalder bøvl og bureaukrati, i forhold til udleveringen af hjælpemidler, så borgerne kan få det, de har brug for.

Kl. 09:28

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 09:28

Karina Adsbøl (DD):
Jeg vil egentlig godt følge op på fru Katrine Daugaards spørgsmål, for jeg har netop også stillet ministeren det spørgsmål, spørgsmål nr. 361, den 8. september, og jeg synes ikke rigtig, at ministeren svarer klart på det.

Vil det ikke forenkle systemet, hvis man lader hjælpemidler følge cpr-nummeret – forenkle, afbureaukratisere og simpelt hen gøre det meget nemmere og bedre for de mennesker, det handler om?

Så jeg kunne egentlig godt tænke mig, om ministeren kunne give et lidt bedre svar på, hvad ministerens holdning er til det forslag.

Kl. 09:28

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 09:28

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak for spørgsmålet. Som jeg også sagde til ordføreren før, glæder jeg mig til at debattere præcis det beslutningsforslag her i Folketingssalen. Men der er mange måder, man kan forenkle det her system på. Man kan måske også lave en liste, eller man kan sige, at hvis folk opfylder de og de kriterier, så skal de have deres hjælpemidler.

Der er rigtig mange måder, vi kan afbureaukratisere på her, og derfor glæder jeg mig også til de forhandlinger, vi skal i gang med. For formålet, målet, deler vi alle sammen, og så kan det være, at der er forskellige midler til at nå det mål, og det glæder jeg mig til at arbejde videre med.

Kl. 09:29

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 09:29

Karina Adsbøl (DD):
Jeg ved ikke rigtig, om jeg skal forstå ministerens svar sådan, at ministeren ikke udelukker det. Men altså, udfordringen er jo i dag, at det er bureaukratisk tungt. Selv om vi har kæmpet for, også i Danmarksdemokraterne – jeg har selv kæmpet for det – den forenklede sagsbehandlingsprocedure i forhold til tro og love-erklæringer, så man blot skal skrive under på en tro og love-erklæring i forhold til genbevillinger, når ens handicap er uforandret, så bliver det jo ikke anvendt i kommunerne.

Jeg tænker, at cpr-nummermodellen kunne være en rigtig god vej, så det håber jeg at ministeren vil se positivt på.

Kl. 09:29

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ministeren.

Kl. 09:29

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak. Den udfordring, der også er derude, er, at der er nogle kommuner, der på en eller anden måde har opfundet noget ekstra bureaukrati. Altså, når det f.eks. er, at man overgår fra ungdom til voksenliv, eller når man overgår til pensionsalderen, så er der nogle kommuner, der på en eller anden måde , helt ærligt, har fået lidt galt i halsen, at så skal borgerne revurderes en gang til. Det skal de ikke ifølge lovgivningen.

Så der ligger også noget arbejde i, at kommunerne skal sørge for at følge den lovgivning, der faktisk er der allerede nu. Men jeg glæder mig virkelig meget til at få afbureaukratiseret mere på det her område.

Kl. 09:30

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til Socialministeren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Der synes ikke at være nogen indsigelser, så det betragter jeg dermed som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:
3) 1. behandling af lovforslag nr. L 57:
Forslag til lov om ændring af barnets lov og lov om forpligtende kommunale samarbejder. (Mulighed for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 09:30

Forhandling

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Den første, der får ordet, er Socialdemokratiets ordfører, fru Eva Borchorst Mejnertz. Velkommen.

Kl. 09:31

(Ordfører)
Eva Borchorst Mejnertz (S):
Tak for det. Kære formand, kære kolleger, jeg har igennem flere år arbejdet politisk med børneområdet i Aarhus. Jeg har været formand for social- og beskæftigelsesudvalget og børn og unge-udvalget. Her har jeg set, hvor afgørende det er, at vi har dygtige medarbejdere, stærke faglige miljøer og en myndighedsbehandling, der fungerer.

Bag hver eneste børnesag er der et eller flere børn eller en familie, som er fuldstændig afhængig af, at vi tager ansvar og sikrer, at kvaliteten er høj. For når sagsbehandlingen ikke fungerer, har det alvorlige og gennemgribende konsekvenser for et barns liv og fremtid. Jeg og Socialdemokratiet kan ikke acceptere, at et barn får dårligere hjælp, fordi den kommune, barnet bor i, ikke kan løfte opgaven. Bag hver eneste børnesag er der et barn eller en familie, som er dybt afhængig af, at vi tager ansvar og sikrer både kvaliteten og lovmedholdeligheden i sagsbehandlingen.

Jeg husker ret tydeligt en sag med omfattende vold og svigt mod et barn, der var stærkt traumatiseret og skrækslagen for at se sine biologiske forældre. Af dokumenterne kunne vi læse, at forældrene nu havde to yngre børn i en anden kommune. Der blev selvfølgelig lavet både en og flere mellemkommunale underretninger. Alligevel så det ud til, at den pågældende kommune ikke hjalp de to mindre søskende i tilstrækkelig grad. Det var hjerteskærende. Derfor er jeg heller ikke i tvivl om, hvor vigtigt det er, at der bliver mulighed for at gribe ind, når en kommune gennem længere tid har haft alvorlige problemer med kvaliteten eller lovmedholdeligheden i sagsbehandlingen.

Med L 57 får socialministeren mulighed for i helt særlige tilfælde at pålægge kommuner, der allerede indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde, at udvide samarbejdet til også at omfatte børneområdet. Det er ikke en generel adgang til at flytte opgaver mellem kommuner. Det er en mulighed, der først kan anvendes, når der gennem mindst 2 år har været alvorlige og dokumenterede problemer og mindst to af de fastsatte kriterier er opfyldt. Det er en vigtig afgrænsning, fordi det kommunale selvstyre er værdifuldt. Kommunerne skal have frihed til at organisere deres opgaver og finde lokale løsninger.

Men det kommunale selvstyre må aldrig blive en undskyldning for, at børn ikke får den hjælp, de har behov for. Vi skal med andre ord sætte barnets tarv over de kommunale grænser. Lovforslaget giver derfor mulighed for at samle myndighedsopgaverne i en kommune med et større fagligt miljø og bedre forudsætninger for at løfte opgaven. Det kan handle om børnefaglige undersøgelser, støttende indsatser og opfølgning på børn og unge, der har brug for særlig hjælp. Det er opgaver, der kræver både erfaring og specialiseret viden.

Netop derfor er det også vigtigt, at vi lytter til de bekymringer, der er kommet i høringssvarene. For det hjælper ikke at flytte en opgave, hvis den kommune, der skal overtage den, ikke har medarbejderne, kompetencerne eller kapaciteten til at løfte den bedre. Jeg synes, det er vigtigt, at vi med det her lovforslag får en mulighed for at gribe ind, når problemerne er så alvorlige, at en kommune ikke længere kan løfte opgaven forsvarligt alene. Men det er på ingen måde en erstatning for at sikre ordentlige faglige miljøer og tilstrækkelig kapacitet i alle kommuner.

De ekstremt sårbare udsatte børn og unge skal simpelt hen have den bedste hjælp og støtte, som vi som samfund overhovedet kan mestre. Deres liv og udvikling er på spil. Vi skal kunne garantere retssikkerheden og kvaliteten for de her børn og unge. Derfor er det her lovforslag ikke bare vigtigt, men afgørende, og derfor støtter vi i Socialdemokratiet lovforslaget og ser frem til den videre behandling. Og jeg skulle hilse fra Enhedslisten og sige, at de også støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 09:35

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er et par korte bemærkninger. Den første, der har bedt om ordet, er fru Julie Jacobsen.

Kl. 09:35

Julie Jacobsen (DF):
Tak for det. Jeg vil gerne spørge ordføreren om de her udsatte børn, der er i en dårlig kommune – skal vi kalde det dét – altså hvor man opfylder de her kriterier og ikke selv må myndighedsbehandle sine egne sager. Der er en retssikkerhed for de her børn og familier, som vi skal værne om, og vi håber på, at det bliver en bedre sagsbehandling i en anden kommune. Det er det, ordføreren siger. Men hvordan sikrer vi så retssikkerheden i den udførende kommune, når den udførende kommune lige pludselig også skal tage sig af børnene i nabokommunen?

Der er en retssikkerhed her for børn og familier i to kommuner, jeg godt kunne tænke mig at høre ordføreren hvordan man vil garantere, især i den udførende kommune. For der er en risiko for, at der er nogle børn og familier, der vil blive tilsidesat, fordi det her er en pålagt opgave fra ministerens side. Hvordan sikrer vi retssikkerheden for børn og familier i den udførende kommune?

Kl. 09:36

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:36

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Det er et relevant spørgsmål og et spørgsmål, som i den grad også vil have vores fokus. Det vil være sådan, at der er en dialog, forud for at det her kommer til at ske, med socialministeren og generelt også en høring på området i forhold til den kommune, der eventuelt skal overtage noget på det her område. Så jeg er ikke i tvivl om, at vi kommer til at følge det her rigtig tæt, og ligesom ordføreren er vi meget, meget optaget af, at retssikkerhed og kvalitet kommer til at blive bedre.

Kl. 09:36

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 09:36

Julie Jacobsen (DF):
Vil det sige, at hvis det er en kommune, hvor man er rigtig dygtig til at passe sine myndighedsopgaver, så man faktisk overholder loven – det er jo bare det, det vil sige at være dygtig i dagens Danmark – så skal de køre med overkapacitet, fordi de hele tiden skal være klar til at overtage, hvis nabokommunen ikke er lige så dygtig til at overholde lovgivningen?

Der er bare en kæmpe udfordring i også at værne om borgerne i udførerkommunen. For selvfølgelig skal vi tage hånd om dem, som ikke har et ordentligt sagsforløb, og det er ligesom det, det også handler om, men vi skal også sikre borgerne i udførerkommunen. Så skal de køre med overkapacitet, hvis de er dygtige?

Kl. 09:37

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:37

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Jeg er helt enig med ordføreren i, at det er noget, vi skal have stor opmærksomhed på, for som jeg også sagde i min tale, skal der være

sikkerhed for, at den kommune, der overtager, også har mulighed for at gøre det på en forsvarlig og god måde.

Kl. 09:37

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Karina Adsbøl for en kort bemærkning.

Kl. 09:37

Karina Adsbøl (DD):
Tak for det, formand. Ja, jeg undrer mig lidt over det her, for lovforslaget giver jo socialministeren mulighed for at pålægge kommuner, der allerede indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde, det, så ordføreren for Dansk Folkeparti har jo en pointe, men det, jeg hæfter mig ved i det her lovforslag, er kravet om, at der skal være dokumenteret alvorlige problemer i mindst 2 år, og faktisk er det sådan, at to ud af tre kriterier skal være opfyldt. Altså, det handler om alvorlige problemer med sagsbehandlingen og kvaliteten, manglende overholdelse af sagsbehandlingsfrister m.m., og så er der kravet på 2 år. Altså, er det noget, Socialdemokratiet vil arbejde for at ændre?

Kl. 09:38

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:38

Eva Borchorst Mejnertz (S):
I første omgang er det det her, vi gør, og jeg har stor respekt for, at det er et meget komplekst og svært område, som kræver, at vi bruger den tid, vi er nødt til, for at sikre, at det bliver den bedst mulige behandling. Forhåbentlig er det jo heller ikke sådan, at det kommer dertil, at man er nødt til at delegere det til en anden kommune.

Kl. 09:39

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 09:39

Karina Adsbøl (DD):
Hvis vi nu ser på Rigsrevisionens beretning og alle de samråd, vi har haft i Socialudvalget, så tænker jeg, at det jo godt kan være en mulighed. Det handler jo om borgernes retssikkerhed. Det er også nævnt i høringssvarene. Jeg ved ikke, om ordføreren har nævnt høringssvarene, men bl.a. Selveje Danmark og SIND nævner netop den her problematik i deres høringssvar. Er det noget, Socialdemokratiet vil lytte til?

Kl. 09:39

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:39

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Socialdemokratiet har i den grad lyttet til høringssvarene, og vi glæder os til den nærmere behandling af det her spørgsmål i udvalget.

Kl. 09:39

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Katrine Daugaard for en kort bemærkning.

Kl. 09:39

Katrine Daugaard (LA):
Jeg er meget, meget glad for, at Socialdemokratiet har villet være med til at udarbejde det her forslag, eftersom det er mig selv, der har foreslået det, bl.a. udsprunget af Langelandssagerne.

Det, jeg til gengæld ikke er super glad for at se, er, at det her kun skal gælde de kommuner, der i forvejen har et samarbejde. Nu ved jeg ikke, hvor meget ordføreren har fulgt med, men hvis man f.eks. tager en lille kommune som Fanø, ville de jo så *skulle* udlægges, hvis man forestillede sig, at de ikke kunne leve op til et vist niveau. Så ville de jo skulle udlægges til Esbjerg Kommune. Esbjerg Kommune er en kommune, der er meget i vælten i pressen for netop ikke selv at have styr på det her. Så kan ordføreren se, at der er et problem i, at man på forhånd pålægger, hvem det er, der skulle overtage, og at man ikke i stedet for giver det frit op til, at det selvfølgelig skal være dem, som har bedst mulighed for at overtage og at have kvaliteten?

Kl. 09:40

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:40

Eva Borchorst Mejnertz (S):
I Socialdemokratiet har vi fuld tiltro til, at ministeren kan løfte den her opgave.

Kl. 09:41

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren for den anden korte bemærkning.

Kl. 09:41

Katrine Daugaard (LA):
Nu er det jo ikke ministeren, der skal løfte opgaven. Det er den kommune, som der står i forslaget, der skal overtage fra de små kommuner. I Fanøs tilfælde er det Esbjerg, som selv har meget svært ved at overholde lovgivningen. I Langeland Kommunes tilfælde ville det være Svendborg, som også har meget høje omgørelser, f.eks. Hvorfor ikke i stedet for lade det være op til ministeren at bestemme, hvem det er, der skal overtage? For det er meget, meget forskelligt, hvor dygtig man er til at varetage det her område. Det må vel skulle være rimeligt at lægge det hen til dem, der er bedst egnede.

Kl. 09:41

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:41

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Min forståelse er, at der vil være en dialog herom og en høring forinden. Så opgaven ender der, hvor den ligger godt, og hvor man kan løse opgaven.

Kl. 09:41

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Dermed siger vi tak til fru Eva Borchorst Mejnertz. Undskyld, der er i sidste øjeblik en, der har indtegnet sig her. Det ordføreren fra Alternativet, hr. Torsten Gejl. Værsgo.

Kl. 09:42

Torsten Gejl (ALT):
Det var bare, fordi jeg faktisk synes, at fru Katrine Daugaards spørgsmål var ret godt. Så jeg tænkte: Det er ikke sådan, at ordføreren skal stå og komme med en forpligtende udtalelse, men har ordføreren ikke bare en type bud på svaret om at lægge ansvaret derhen, hvor fru Katrine Daugaard foretrækker?

Kl. 09:42

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:42

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Min personlige vurdering er, at det her er et meget komplekst område, hvor man skal søge og finde frivillige løsninger. Derfor er det også min opfattelse, at vi forhåbentlig ikke kommer derhen, hvor vi kommer til at skulle ind i den her situation for alvor.

Kl. 09:42

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 09:42

Torsten Gejl (ALT):
Hvordan tænker ordføreren, at den retsmæssige situation på det her område kunne blive ændret, hvis Danmark fik en forvaltningsdomstol?

Kl. 09:43

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:43

Eva Borchorst Mejnertz (S):
Det har ordføreren ikke nogen kommentar til i den her debat.

Kl. 09:43

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Så ser jeg ikke flere, der har anmodet om ordet, og vi siger tak til den socialdemokratiske ordfører og går videre til SF's ordfører, som er fru Christina Lykke. Værsgo.

Kl. 09:43

(Ordfører)
Christina Lykke (SF):
Tak for det. Lad mig starte med at sige, at det simpelt hen aldrig nogen sinde må være postnummeret, der er afgørende for, om et barn eller en ung eller en familie får den hjælp, de har behov for, for både børn, unge og forældre har krav på, at retssikkerheden er i orden i de her helt vildt svære sager. Det er, uanset om man bor i nord eller syd, øst eller vest – jeg ved ikke, om jeg pegede i de rigtige retninger lige der – men alligevel kan vi desværre erfare, at der er udfordringer med kvaliteten i sagsbehandlingen på børneområdet. Vi har faktisk haft en hel del samråd om det, og det viser sig, at det faktisk er svært, og det lykkes ikke altid.

Vi kan se, at kvaliteten varierer fra kommune til kommune, og det er alvorligt, for i hver eneste af de sager her står der et barn eller ung og der står en familie, som er dybt afhængig af, at systemet virker, og at der er et system og nogle mennesker, som er i stand til at træffe de rigtige beslutninger. Derfor er jeg også glad for, at vi genfremsætter det her lovforslag.

For mig handler det ikke om en straf til kommunerne. Det handler faktisk om, at det her er en hjælp, for det handler grundlæggende om, at vi skal sikre, at alle kommuner har de bedst mulige forudsætninger for at løfte en af de allermest vigtige, men også nogle af de mest komplekse opgaver, som vi har. Det handler ikke om at pege fingre ad kommunerne, der står med de her svære udfordringer; det handler om at finde nogle løsninger.

Med L 57 bliver det muligt i helt særlige tilfælde at pålægge kommunerne, der allerede indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde, om at udvide samarbejdet til også at gældende på børneområdet. Helt konkret betyder det, at kommunen lige pludselig skal overgive sagsbehandling til en anden kommune. Det her er et redskab, som vi kan bruge i helt særlige tilfælde. Der skal være tale om alvorlige problemer i kvaliteten eller overholdelsen af lovgivningen i en kommunal sagsbehandling på børneområdet, og det skal have stået på i mindst 2 år, som der står.

Først når de her kriterier er opfyldt, kan opgaven delegeres til en anden kommune, og det er ikke noget, vi kan gå og gøre hver og hver anden dag, for det har også konsekvenser for den kommune, der lige pludselig skal løse en anden kommunes opgave. Så det her er noget, vi skal gøre grundigt, og derfor skal man også have forsøgt i egen kommune først.

Jeg vil gerne understrege en ting. Det her ikke en kritik af de mange dygtige medarbejdere, som hver eneste dag går på arbejde og knokler og hjælper børn og familier ude i kommunerne. Jeg har selv arbejdet med rigtig mange af dem, og jeg ved, at der er et stort pres på medarbejderne, og jeg ved, at der er et stort pres på, om de har tiden til at løse komplekse sager. Netop derfor synes jeg også, det er vigtigt, at vi er sammen om den her beslutning og også tør at være opmærksom på og have en interesse i, hvordan vi skaber de bedste rammer for de mennesker, der skal træffe så indgribende beslutninger på andre menneskers vegne og arbejde på, at de familier, der har brug for hjælp, faktisk kan have tillid til det system, som de er dybt afhængige af skal lykkes at se på netop deres sag. I sidste ende handler det om, at børn, unge og familier skal have den rette hjælp på det rigtige tidspunkt, hvor de har brug for den på, og det er, uanset hvilken kommune de er i. Tak.

Kl. 09:46

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Der er en kort bemærkning til fru Katrine Daugaard.

Kl. 09:46

Katrine Daugaard (LA):
Jeg får lyst til at spørge ordføreren om noget. Det her udspringer jo af Langelandssagerne, hvor det var SF's egen borgmester, Tonni Hansen, som jo ikke havde nogen form for erkendelse af alvorligheden af de lovbrud og den ekstreme forråelseskultur, han stod i spidsen for dernede, sådan at vi simpelt hen har været nødsaget til at lave det her stykke lovgivning, vi står med nu. Det er jeg glad for SF bakker op om. Det synes jeg er meget vigtigt.

Men det ærgrer mig, at man kun vil gøre det for de små kommuner, som i forvejen har samarbejde i det. Man kunne kigge til en anden SF-ledet kommune, f.eks. Københavns Kommune, en af Danmarks rigeste og største kommuner, som jo mildest talt heller ikke har styr på deres socialforvaltning. Altså, vi har haft adskillige samråd om den kommunes manglende lovmedholdelighed også.

Er ordføreren enig i, at det jo ikke kun er de små ø-kommuner, der ikke kan finde ud af det her?

Kl. 09:48

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:48

Christina Lykke (SF):
Ordføreren er i hvert fald enig i, at vi ikke kan komme uden om, at der er udfordringer på det her område. Der er kommuner, hvor vi ikke lykkes. Og jeg tror også, der er mange kommuner, der har de her sager, hvor man ikke har lyttet godt nok. Det er vi nødt til at kigge ind i, og derfor synes jeg også, at det her er et lillebitte skridt i det her.

Jeg synes jo egentlig, vi skylder området at bruge meget mere krudt og meget mere energi på at vurdere, hvad det er, der gør, at det bliver så svært. Hvad er det for nogle arbejdsvilkår, vi lægger ned over socialrådgiverne, der sidder på det her myndighedsområde? For det her er kun en lille del af det.

Jeg synes, vi skylder, at vi får den bedste sagsbehandling første gang, så man ikke skal ud i det her. For som sagt er der gået 2 år

inden, og der er altså en masse familier, der ikke har fået den rigtige sagsbehandling, og det skal vi da også tage hånd om.

Kl. 09:48

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 09:48

Katrine Daugaard (LA):
Bør man så ikke udvide det her forslag og sige, at det skal gælde alle 98 kommuner? Hvis man ikke kan finde ud af at varetage det her område inden for lovens rammer, og hvis man ikke kan finde ud af at rette op inden for en bestemt tidsperiode, så må vi overgive det til en anden kommune. Og selvfølgelig skal der betales ved kasse et for, at man så køber hjælpen derovre i stedet for, og det skal selvfølgelig være en kommune, som vi kan se kan finde ud af at varetage det inden for lovens rammer.

Kl. 09:49

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:49

Christina Lykke (SF):
Jeg synes simpelt hen ikke, at forslaget kan stå alene, så det bare er det, vi gør. For som sagt er der gået 2 år forud, eller der er gået familier tabt i det her lang tid før. Og for mig handler det om, at vi begynder at ændre fokus og ser på, hvorfor det er, det går galt, og leder efter årsagerne til, hvorfor det er, det går galt ude i kommunerne. Hvorfor er det så svært at komme med den rette afgørelse første gang? For det har kæmpe stor betydning for resten af de her børns liv, at vi giver den rette hjælp den første gang. Og det kunne jeg godt tænke mig vi havde mere fokus på.

Kl. 09:49

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Dermed siger vi tak til fru Christina Lykke og går videre til Venstres ordfører, som er fru Anja Lund. Værsgo.

Kl. 09:50

(Ordfører)
Anja Lund (V):
Mange tak for det, formand. Noget af det allervigtigste, vi skal gøre som samfund, er at sikre, at alle vores børn og vores unge mennesker får en god og en tryg opvækst. For børnene og de unge er vores fremtid, og derfor har vi også et særligt ansvar for at passe på dem og sørge for, at de får den hjælp og støtte, de har brug for, og som de har krav på.

Det gælder i særlig grad de børn og familier, som står i en meget sårbar situation, og som derfor har brug for hjælp fra kommunen. Og det skal altså gælde, uanset hvilken kommune man bor i.

Vi anerkender, at nogle kommuner har udfordringer i forhold til behandling af børnesager, og det *skal* vi tage alvorligt. Samtidig er vi i Venstre også optaget af at værne om det kommunale selvstyre og den tillid, vi har til det lokale demokrati. Derfor vil vi også have blik for dette hensyn i den kommende udvalgsbehandling, som vi ser meget frem til.

Samlet set er vi i Venstre glade for, at vi med det her lovforslag tager endnu et skridt mod en meget bedre kvalitet og en styrkelse af retssikkerheden på hele vores børne- og ungeområde. For børn og familier *skal* kunne regne med en ordentlig sagsbehandling og den nødvendige faglige kompetence, uanset hvor i landet de bor. Derfor bakker Venstre op om lovforslaget, og vi glæder os til at fortsætte udvalgsarbejdet. Tak for ordet.

Kl. 09:51

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det. Fru Katrine Daugaard, en kort bemærkning.

Kl. 09:51

Katrine Daugaard (LA):
Jeg er glad for, at Venstre bakker op om forslaget. Jeg er dog ked af, at det her ikke gælder alle kommuner. Nu sidder ordføreren selv i en kommune, nemlig Nordfyns Kommune, som også har massive udfordringer med det her område og har haft det i adskillige år. Der har været taskforce i kommunen igen og igen, og alligevel formår man ikke at rette op. Jeg så jo f.eks. gerne faktisk, at det her forslag også gjaldt en kommune som Nordfyns Kommune.

Er ordføreren enig i, at det selvfølgelig skal gælde for alle de kommuner, som ikke kan finde ud af at overholde lovgivningen, og ikke kun for de små ø-kommuner, som i forvejen har et kommunalt samarbejde med en større kommune?

Kl. 09:52

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:52

Anja Lund (V):
Tak for spørgsmålet til fru Katrine Daugaard. Jeg sad selv som formand for Børne- og Ungeudvalget i Nordfyns Kommune, da vi traf den beslutning, at vi gerne ville have hjælp fra en taskforce fra Socialstyrelsen og Ankestyrelsen. Og det gjorde vi med henblik på at vi vidste, at vi havde store udfordringer.

Vi fik den hjælp, vi skulle have, og der er stadig væk udfordringer, og det er også derfor, jeg nævner i min tale, at det her burde gælde alle kommuner. Men jeg mener jo også, at det her er noget, der skal tages i udvalgsarbejdet, for det er jo ikke bare kun én beslutning.

Der er rigtig mange ting, der går ind under det her område, og derfor så mener vi, at det er noget, der skal foregå i udvalgsarbejdet. Vi støtter op om forslaget, som det ligger nu, men der kommer jo også en behandling i udvalget, og det er der, vi skal tage nogle interne drøftelser.

Kl. 09:53

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Katrine Daugaard.

Kl. 09:53

Katrine Daugaard (LA):
Jeg har den største respekt for, at man tager imod hjælpen, når den tilbydes. Men problemet er jo, når man så trods hjælp ikke formår at rette op. Og det er der jo en række kommuner, heriblandt efter min mening Nordfyns Kommune, som ikke formår. Er ordføreren ikke enig i, at hvis man synes, det skal gælde for små kommuner, altså f.eks. Langeland Kommune, hvorfor i alverden skulle det så ikke også gælde for andre kommuner, som trods hjælp og indsatser og øgede bevillinger osv. gang på gang ikke formår at rette op på bl.a. de meget slemme forråelseskulturer, som vi jo har hørt om?

Kl. 09:54

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 09:54

Anja Lund (V):
Jeg gentager gerne det svar, som jeg gav dig før. Jeg mener stadig væk, at det her burde gælde i alle kommuner. Den videre drøftelse om det synes jeg man skal tage i udvalgsarbejdet.

Jeg vil også gerne sige til ordføreren, at du nævner Nordfyns Kommune, og det ...

Kl. 09:54

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Man anvender ikke direkte tiltale.

Kl. 09:54

Anja Lund (V):
Undskyld! Jeg vil gerne sige, at i forhold til Nordfyns Kommune har vi faktisk rettet op på de sager, der har været på børne- og ungeområdet. Og det tager bare tid. Der er kultur, der er økonomi, og der er rigtig mange ting, der spiller ind i, at et område kan lykkes. Og jeg tror ikke, der findes en eneste kommune, som ikke har de udfordringer, som ordføreren snakker om.

Derfor mener jeg, at vi da herinde fra Folketinget skal have et kæmpe blik for, hvad der sker derude i kommunerne. Vi synes, det her skal gælde flere, og det skal vi drøfte i udvalget.

Kl. 09:55

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak for det til fru Anja Lund. Vi går videre i talerrækken, denne gang til Dansk Folkepartis ordfører, som er fru Julie Jacobsen. Værsgo.

Kl. 09:55

(Ordfører)
Julie Jacobsen (DF):
Tak for det, formand. Når en kommune gennem længere tid har alvorlige problemer med at behandle børnesager korrekt, har vi en forpligtelse til at reagere. Bag hver sag er der et barn og en familie, der har brug for, at myndighederne gør deres arbejde ordentligt. Fejl og mangler i sagsbehandlingen kan få store konsekvenser. Børn kan stå uden den nødvendige hjælp, og familier kan blive mødt med indgribende afgørelser på et utilstrækkeligt grundlag. Derfor skal både den sociale faglighed og retssikkerheden være i orden, og det er med det udgangspunkt, Dansk Folkeparti går ind i behandlingen af dette lovforslag.

Forslaget skal give socialministeren mulighed for at pålægge kommuner i de omfattede kommunale samarbejder at overlade udøvelsen af myndighedsopgaver på børneområdet til en anden kommune. Det her handler om at sikre børn og borgere, men vi skal være opmærksomme på, at det her er et kæmpe indgreb i det kommunale selvstyre.

Men det kommunale selvstyre indebærer også et ansvar for at overholde lovgivningen og sikre en ordentlig behandling af borgernes sager. Hvis en kommune vedvarende svigter det ansvar, skal vi handle. Men vi skal være sikre på, at det redskab, vi indfører, faktisk løser problemerne og sikrer borgerne. Så er løsningen, når kommunerne ikke overholder regler og lovgivning, at de skal løses fra den byrde?

Det er de overvejelser, vi har i Dansk Folkeparti. Så derfor afventer vi udvalgsbehandlingen, før vi tager endelig stilling. Der er mange flere væsentlige spørgsmål, som skal afklares. Det gælder især borgernes retssikkerhed og ansvarsfordelingen, når en kommune behandler børnesager på vegne af en anden kommune. Og når en kommune skal udføre myndighedsopgaver for en anden kommune, skal den oprindelige kommune muligvis stadig væk have det politiske og det juridiske og det økonomiske ansvar. Men hvordan vil det ansvar så blive håndhævet i praksis?

Ligeledes har den oprindelige kommune, altså den kommune, der ikke fulgte lov og regler, en tilsynspligt over for den kommune, der skal behandle deres sager. Det rejser altså spørgsmål for os. Hvordan sikrer vi, at en kommune, som over længere tid har haft alvorlige problemer med at overholde love og regler i sin egen sagsbehandling, kan føre et tilstrækkeligt tilsyn med en anden kommunes arbejde? Hvad sker der, hvis kommuner er uenige om sagsbehandling eller om den hjælp, et barn har behov for? Hvordan sikrer vi, at økonomiske uenigheder bliver håndteret, uden at barnet eller familien kommer i klemme?

For borgeren skal det være tydeligt, hvem der behandler sagen, hvem der træffer afgørelsen, og hvor man skal henvende sig, hvis der sker fejl. Familierne skal kunne bruge deres rettigheder i praksis, herunder retten til inddragelse, aktindsigt og til at klage over afgørelser.

I Dansk Folkeparti er vi alvorligt bekymrede for borgernes retssikkerhed. Vi hæfter os også ved, at afgørelser, der hører under Børne- og Ungeudvalget, fortsat skal træffes af udvalget i den oprindelige kommune, mens den anden kommune skal forberede sagerne og udarbejde indstillingerne.

Her skal sammenhængen altså være klar. Der må ikke opstå tvivl om, hvem der skal sikre et tilstrækkeligt oplyst grundlag, eller hvem der skal rette op, hvis der er mangler. Og ligeledes: Hvem skal håndtere det, hvis en klage bliver hjemvist fra Ankestyrelsen?

Forslaget retter sig mod alvorlige og længerevarende problemer. Når to af lovforslagets tre kriterier er opfyldt og det er dokumenteret, at der er alvorlige problemer, så skal man ikke behandle, men man skal føre tilsyn. Vi vil derfor under udvalgsbehandlingen have belyst, hvordan dokumentationen vurderes, og hvordan det kan sikres, at den kommune, der skal udføre opgaverne, har de nødvendige kompetencer og ressourcer.

En styrkelse af sagsbehandlingen *skal* føre til bedre sagsbehandling. Det kræver, at der er faglig kapacitet og en ordentlig overgang, hvor børnene og familierne fortsat får den hjælp, de har behov for. Vi vil derfor også have afklaret, hvordan der følges op på ordningen. Hvordan måler vi, at kvaliteten er bedre, om reglerne så bliver overholdt, og om børnene faktisk får hjælpen i rette tid.

For Dansk Folkeparti er det afgørende, om forslaget forbedrer forholdene for de udsatte børn og familier i de berørte kommuner. Vi skal have klarhed over, hvordan ordningen fungerer, og hvordan ansvaret placeres og håndhæves. Det handler om at beskytte børnene og styrke borgernes retssikkerhed. Derfor går vi bekymrede, men konstruktivt ind i udvalgsarbejdet. Vi afventer klarhed, før vi tager endelig stilling. Tak for ordet.

Kl. 10:00

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Tak til ordføreren. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger. Vi går videre til Liberal Alliances ordfører, som er fru Katrine Daugaard.

Kl. 10:00

(Ordfører)
Katrine Daugaard (LA):
Tak for det, og jeg kommer til at tale lidt hurtigt, for jeg har virkelig meget, jeg gerne vil nå at sige. Da jeg i sin tid tog børnesagerne på Langeland op med daværende socialminister Pernille Rosenkrantz-Theil, var der ét spørgsmål, som blev ved med at vende tilbage: Hvad stiller vi op, når en kommune gennem flere år har fået påpeget alvorlige fejl i sine børnesager og har fået hjælp til at rette op, men alligevel fortsætter med at svigte? Jeg foreslog, at man i den situation skulle kunne pålægge kommunen at flytte sagsbehandlingen til en kommune, som kunne løfte den her opgave, og jeg fik Pernille Rosenkrantz-Theil til at undersøge muligheden. Derfor glæder det mig, at vi i dag behandler L 57.

KL skriver i sit høringssvar, at man foretrækker frivillighed. Jamen det har vi jo allerede prøvet, og alt for mange kommuner lever ikke op til det ansvar, som følger med frivillighed. For hvordan hjælper frivilligheden et barn, hvis kommunen uansvarligt insisterer

på, at den selv kan løse opgaven, længe efter at der er grund til at tro på det?

Så læser jeg Langeland Kommunes høringssvar. Kommunen er bekymret for indgrebet i det kommunale selvstyre. Det er jo for søren Langeland Kommunes egen uacceptable forvaltning af det kommunale selvstyre, som har ført til tilblivelsen af det her lovforslag. Det er rystende, så lidt selvindsigt der er. Og man kan stadig ikke finde ud af det på Langeland: Rigsrevisionen undersøgte, om 13 børn på Langeland havde fået deres børnefaglige undersøgelse til tiden; Langeland Kommune brød loven i samtlige 13 tilfælde. Ikke et eneste barn fik undersøgelsen inden for fristen, og da Rigsrevisionen så på barnets plan, havde kommunen overskredet fristen for 11 ud af 12 børn.

Vi ved jo, hvilken kvalitet der kan gemme sig bag ordet sagsbehandling på Langeland. Task Force fandt sager, hvor Langeland Kommune undlod at partshøre forældre – sager, hvor ingen talte med barnet om den underretning, der handlede om barnet selv. I en sag fik kommunen en mail om en ung, som havde tanker om at tage sit eget liv, og kommunen behandlede ikke engang mailen som en underretning. Det er den virkelighed, jeg synes kommunalbestyrelsen skylder børnene og familierne at forholde sig til, når den påberåber sig selvstyre. Efter min mening fik Langeland alt for mange chancer. Ministeren burde for længst have haft mulighed for at gribe ind og lade en anden kommune overtage sagsbehandlingen. Den mulighed får vi nu med L 57.

Så skylder vi børnene at sikre, at den kommune, der overtager, faktisk kan løfte opgaven, for efter det her lovforslag vil det i Langelands tilfælde være Svendborg Kommune. Svendborg Kommune siger i deres høringssvar, at de vil have modellen genovervejet, og det kan jeg sådan set godt forstå. Svendborg kan jo få til opgave at behandle børnesager fra både Langeland og Ærø, og Svendborg har selv pænt meget at skulle rette op på i den forbindelse.

Lad mig tage Rigsrevisionens tal for Svendborg. Af de 44 børn i opgørelsen over børnefaglige undersøgelser fik 64 pct. i Svendborg Kommune ikke deres undersøgelse til tiden, og i kun halvdelen af de undersøgte sager var barnets plan lavet til tiden. Så jeg får lyst til at spørge ministeren, hvad ministeren konkret vil undersøge i forhold til kvaliteten i Svendborgs egne sager, før hun eventuelt beder kommunen om at tage ansvar for flere børn fra andre kommuner.

Tager man Fanø Kommune, ville det for Fanøs vedkommende være et samarbejde med Esbjerg Kommune. Jamen så lad os se på de børnesager, der sidste år fik familier til at stille spørgsmål ved netop Esbjergs dømmekraft. JydskeVestkysten har fortalt om 11-årige Emil. Han havde boet hos sin plejefamilie i årevis, og med 1 dags varsel blev han flyttet til Fyn, og det var, uden at der var dokumenteret nogen form for mistrivsel. Prøv at forestille jer at være 11 år og have 1 dag til at sige farvel til den familie, man har levet sin hverdag med.

Derfor vil jeg gerne spørge ministeren: Hvis Fanø en dag skal afgive sine børnesager, hvad er så den faglige begrundelse for, at det netop skal være Esbjerg, der skal overtage? En eksisterende samarbejdsaftale fortæller os, hvem der plejer at samarbejde. Den siger intet om, hvem der er bedst til at behandle de her sager, og derfor bør ministeren overveje det her forslag meget, meget grundigt.

Jeg mener, at man ud over at lave det her tiltag også skal følge det op med nogle konsekvenser for kommunernes lovbrud. Det er vigtigt, at vi får indført nogle incitamenter til, at kommunerne begynder at tage vores lovgivning mere seriøst. Tak for ordet.

Kl. 10:05

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak, og også tak for at ramme taletiden meget præcist. Der er ingen anmodninger om korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Katrine Daugaard og går videre til Moderaternes ordfører, som er fru Pernille Christensen. Værsgo.

Kl. 10:05

(Ordfører)
Pernille Christensen (M):
Tak for ordet, formand. I Moderaterne har vi et grundlæggende princip: mennesket før systemet. Det gælder ikke mindst, når vi taler om børn og familier i udsatte positioner. Når et barn eller en familie har brug for hjælp, skal de kunne stole på, at de møder den nødvendige faglighed, at deres situation bliver forstået, og at afgørelser træffes på et kvalificeret grundlag. Det er retssikkerhed. For retssikkerhed handler ikke kun om at overholde lovgivningen. Det handler også om at have den nødvendige faglige viden til at træffe de rigtige beslutninger.

Derfor er dette lovforslag vigtigt. For børneområdet er komplekst. Det kræver specialiseret viden, erfaring og stærke faglige miljøer, og vi må også erkende, at nogle kommuner har haft det svært ved at have de specialiserede kompetencer, som de enkelte sager kræver. Det har ikke været et spørgsmål om manglende vilje eller engagement, men om de faglige forudsætninger. Derfor giver det rigtig god mening, at kommunerne samarbejder, når det halter i en kommune. For faglighed bliver ikke mindre af at blive delt, tværtimod.

Jeg ved, hvor meget dygtige medarbejdere og ledere gør hver eneste dag for at finde de bedste løsninger for borgerne, men nogle gange er en opgave for specialiseret til, at de mindre kommuner kan løfte den alene. Derfor er der jo også eksisterende samarbejder allerede. Nu udvides det blot til børneområdet, hvor og hvis det er nødvendigt. Med lovforslaget får vi mulighed for at sikre et forpligtende samarbejde i de særlige tilfælde, hvor en kommune gennem længere tid har haft alvorlige problemer med kvalitet i sagsbehandlingen.

Vi ved, at det er et indgribende redskab, og derfor skal det naturligvis bruges med omtanke. Udgangspunktet skal være tillid til kommunerne og deres evne til at finde løsninger, men når problemet fortsætter og børns og familiers retssikkerhed er på spil, skal vi også kunne handle. For det afgørende er ikke, hvilken kommune der løser opgaven. Det afgørende er, at opgaven bliver løst ordentligt og med den rette faglighed og barnet i centrum. I Moderaterne mener vi, at kommunernes grænser aldrig må blive grænser for den faglighed, vi tilbyder vores børn. Med de ord støtter Moderaterne lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:08

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Selv tak. Der er en kort bemærkning til fru Katrine Daugaard.

Kl. 10:08

Katrine Daugaard (LA):
Jeg er egentlig enig i, at det er fagligheden, der bør være det afgørende her. Men det er det jo netop ikke, sådan som forslaget er nu, i og med at det er bestemt, hvilken kommune der skal overtage det, hvis en af de små økommuner ikke kan leve op til et vist niveau. Der er det jo netop ikke fagligheden, der afgør det. For jeg har jo lige stået og fortalt, at f.eks. Svendborg Kommune i 64 pct. af tilfældene ikke lever op til at kunne levere en børnefaglig undersøgelse til tiden, og at halvdelen af deres undersøgte sager heller ikke har barnets plan. Altså, det er jo dem, der skal overtage det for Langeland.

Så er ordføreren ikke enig i, at det her netop ikke leverer på, at man giver det til en kommune, som rent faktisk kan levere kvaliteten?

Kl. 10:08

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:08

Pernille Christensen (M):
Det her lovforslag er jo lavet på baggrund af en eksisterende lovgivning i forhold til kommunernes styrelse og i forhold til strukturreformen tilbage i år 2007. Så det bygger ovenpå for ikke at åbne op for et kæmpe lovkompleks. For vi skal også passe på, at vi ikke begynder at rode for meget inde i lovgivningen.

Kl. 10:09

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Katrine Daugaard.

Kl. 10:09

Katrine Daugaard (LA):
Men det er ikke det, jeg spørger om. Jeg spørger ordføreren, om ordføreren er enig i, at det her jo så netop ikke løser det problem, som vi har, altså at man sørger for at tage området fra de kommuner, der ikke kan finde ud af at have den nødvendige kvalitet, og så lægger det over i en kommune, som vi ved har den rette kvalitet. Er ordføreren enig i, at det ikke er det, vi løser med det her forslag?

Kl. 10:09

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Pernille Christensen (M):
Vi løser det problem, ved at det, når vi kan se, at der er en kommune, der er for lille til at kunne løse opgaven, så leveres til en eksisterende kommune, som de allerede har et samarbejde på med andre områder.

Kl. 10:10

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Karina Adsbøl for en kort bemærkning.

Kl. 10:10

Karina Adsbøl (DD):
Jeg synes jo, at fru Katrine Daugaard rejser en væsentlig problemstilling, netop i forhold til den problemstilling, hun har rejst. Så er det ikke noget, Moderaterne vil være med til at kigge på i forhold til at lave forbedringer i forhold til det her lovforslag? For først og fremmmest er det først efter 2 år, og flere kriterier skal være opfyldt, før man kan pålægge de her samarbejder.

Men hvad nytter det, at en minister pålægger et samarbejde med en kommune, som i forvejen ikke kan levere kvalitet, og som i forvejen har fejl og mangler i deres børnefaglige undersøgelser? Kan ordføreren ikke godt se problemstillingen?

Kl. 10:10

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:10

Pernille Christensen (M):
Jeg kan udmærket godt se problemstillingen. Det, jeg siger, er, at hvis vi skal gøre det, som ordførerne foreslår, kræver det en noget større ændring i et større lovkompleks.

Kl. 10:11

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Karina Adsbøl.

Kl. 10:11

Karina Adsbøl (DD):
Så jeg skal forstå det sådan, at Moderaternes svar på det her er, at frem for at man med de her samarbejder sikrer, at det er en kommune, der har kvaliteten, så er det bedre, at man kan levere samarbejdet med en kommune, der ikke har kvaliteten? Er det sådan, det skal forstås?

For det her er jo netop en stor udfordring i forhold til kommunerne, og det handler jo om, hvem der har kvaliteten, og hvem der kan løfte opgaven, frem for at pålægge kommuner samarbejder, som ikke kan løfte opgaven.

Kl. 10:11

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Pernille Christensen (M):
Nu lægger ordføreren nogle ord i munden på mig. Jeg vil bare ikke være med til at forhale det her meget vigtige lovforslag ved at begynde at åbne op i et større lovkompleks i forhold til det her.

Kl. 10:12

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:12

Torsten Gejl (ALT):
Tak. Det her handler jo om, at man skal kunne flytte sagsbehandlingen fra én kommune til en anden. Hvis der har været systematiske lovbrud og manglende overholdelse i forhold til gældende sagsbehandlingssager gennem 2 år, har ordføreren så overvejet, om det, vi i virkeligheden skulle prøve at gøre, var at forhindre de ulovligheder?

Kl. 10:12

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:12

Pernille Christensen (M):
Det har ordføreren overvejet. For vi skal da forhindre, at de her ulovligheder fortsætter. Det er jo også derfor, at der er en taskforce, og det er jo ikke sådan, at man bare får lov til at køre i 2 år. Man er jo under konstant dialog, og man har Ankestyrelsen, og man skal påvise, at man faktisk gør noget.

Kl. 10:12

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Hr. Torsten Gejl.

Kl. 10:12

Torsten Gejl (ALT):
Hvad tænker ordføreren om, at man kan lave systematiske lovbrud i borgernes sager og svigte overholdelsen af lovgivningen i borgernes sager, og at det værste man kan vente sig, er en vejledende samtale fra Ankestyrelsen, eller at sagsbehandlingen på sigt bliver flyttet over i en anden kommune? Er det repressalier nok? Tror ordføreren, at det på nogen måde forhindrer særlig meget i forhold til de her lovbrud?

Kl. 10:13

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Pernille Christensen (M):
Jeg tror ikke særlig meget på repressalier. Jeg tror på forebyggelse. For der kræves jo, at man kigger ind i det, og min appel er jo også, at kommunerne tager deres ansvar alvorligt og kigger lidt ind i sig selv og ser på, hvordan det er, de forvalter opgaven.

Kl. 10:13

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Fru Julie Jacobsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:13

Julie Jacobsen (DF):
Det er da dejligt, at kommunerne skal se ind i sig selv, men hvis du gør det rigtig skidt, overlader vi det bare til en anden kommune, og så bliver du løftet for den byrde. Jeg kan også forstå, at ordføreren også mener, det er en byrde, hvis det skal ændres og være en del af et større lovkompleks. Det har I ikke lyst til at åbne. Derfor bliver jeg en lille smule nysgerrig på hvorfor. Er det besværligt? Er det komplekst? Er der en helt syvende årsag til, at vi ikke vil gøre det her? For det, jeg ser, er, at hvis man gør det, vil man hjælpe langt flere børn og familier, og det er vel dem, det handler om.

Kl. 10:14

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:14

Pernille Christensen (M):
Jeg sagde ikke, at jeg ikke ville se på det på sigt. Jeg vil bare ikke gøre det for nuværende, fordi det her lovforslag er så vigtigt, og det er vigtigt at få det gennemført inden for de strukturer, der nu engang er. Vi kan ikke vente på, at vi får analyseret hele vores kommunale selvstyre.

Kl. 10:14

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Spørgeren.

Kl. 10:14

Julie Jacobsen (DF):
Det er jo rigtig ærgerligt for de børn, som så også har brug for hjælp, som vi udelukker. Jeg kan også forstå, at ordføreren mener, at de små kommuner, der står først nu her, skal have den her hjælp i samarbejderne. De sidste par måneder har vi haft rigtig mange samråd omkring rigtig mange problematikker, og så har vi jo især haft fokus på den største kommune i Danmark. Så vidt jeg ved, er det Københavns Kommune, og de har da om nogen også alvorlige problemer. Men de børn i Københavns Kommune skal vi ikke hjælpe, fordi vi har travlt med de små kommuner, eller hvordan skal jeg forstå, hvad ordføreren siger?

Kl. 10:15

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Pernille Christensen (M):
Jo, de skal hjælpes. For Københavns Kommune skal være sig deres ansvar bevidst, og så skal de jo søge om hjælp i taskforcen til at få den hjælp, der er. Men det afholder ikke Københavns Kommune fra at gå til en anden kommune og bede om et samarbejde. Det her er jo et pålæggessamarbejde. Det her er ikke for at forhindre samarbejde. Kommunerne må gerne samarbejde og søge hjælp hos hinanden.

Kl. 10:15

Fjerde næstformand (Morten Messerschmidt):
Dermed siger vi tak til fru Pernille Christensen og går videre til den næste ordfører i rækken. Det er fra Det Konservative Folkeparti fru Birgitte Bergman. Værsgo.

Kl. 10:15

(Ordfører)
Birgitte Bergman (KF):
Tak for ordet. Når et barn eller en familie har brug for hjælp fra en kommune, skal de have tillid til, at hjælpen er fagligt forsvarlig, lovlig og kommer i tide. Det gælder ikke mindst på børneområdet og handicapområdet, hvor konsekvenserne kan være meget store, hvis sagsbehandlingen svigter gennem længere tid. Med L 57, som vi behandler i dag, får socialministeren mulighed for i helt særlige tilfælde at pålægge kommuner et forpligtende samarbejde på børneområdet, hvis en kommune gennem mindst 2 år har alvorlige og dokumenterede problemer med kvaliteten på lovmedholdelighed. Det er et vidtgående redskab, og det skal også behandles som sådan. For Det Konservative Folkeparti er det afgørende, at hensynet til barnet og familien kommer først. Kommunalt selvstyre er vigtigt, men det kan ikke være et skjold, hvis børn gennem længere tid ikke får den hjælp, de har krav på.

Samtidig rejser høringssvarene nogle relevante spørgsmål. For det første skal vi være helt sikre på, at den kommune, der overtager opgaverne, faktisk har den nødvendige kapacitet og faglighed og kompetence. Det hjælper ikke barnet, hvis vi flytter en opgave fra én presset kommune til en anden. For det andet skal ansvarligheden være helt tydelig for familierne. Man må ikke ende i en situation, hvor borgerne bliver sendt frem og tilbage mellem to kommuner og selv skal finde ud af, hvem der egentlig har ansvaret. For det tredje hæfter vi os ved diskussionen om de 2 år. 2 år er lang tid i et barns liv. Det er derfor vigtigt, at der reageres inden, og jeg er bekymret for det tidsperspektiv, og det vil jeg gerne have set på i udvalgsbehandlingen. Vi noterer os også, at lovforslaget efter høringen er blevet præciseret på flere punkter, bl.a. om ansvar, klageadgang og inddragelse af barnet. Det er positivt nok.

Det Konservative Folkeparti støtter derfor lovforslaget, men vi vil i udvalgsbehandlingen sætte særligt fokus på kvaliteten, kapaciteten, samarbejdet i den modtagende kommune, tydeligt ansvar over for familierne og opfølgning på, om ordningen faktisk virker efter hensigten. Det Konservative Folkeparti støtter lovforslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Birgitte Bergman og går videre til den næste ordfører i rækken, som er fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:18

(Ordfører)
Karina Adsbøl (DD):
Tak for ordet, formand. I Danmarksdemokraterne er vi jo meget optaget af retssikkerheden på børne- og familieområdet. Derfor har vi også selv fremsat forslag om en samlet handlingsplan, der skal styrke retssikkerheden ved anbringelse og adoptioner uden samtykke. Vi har bl.a. foreslået at inddrage relevante eksperter, fagfolk og familier for at finde konkrete løsninger på de alvorlige problemer med sagsbehandlingen og sikre, at lovgivningen bliver overholdt.

Vi har også været med til at fremsætte et beslutningsforslag om at undersøge muligheden for at oprette en forvaltningsdomstol, så borgerne kan få bedre mulighed for en uafhængig prøvelse af myn-

dighedernes afgørelser, og det forslag blev faktisk vedtaget her i Folketinget den 1. oktober 2026. For vi har desværre set alt for mange eksempler på kommunalt svigt, mangelfuld sagsbehandling af børn og familier og folk, der overhovedet ikke får den hjælp, de har behov for. Min kollega fru Katrine Daugaard nævnte også flere eksempler i sin tale her. Det er altså på anbringelsesområdet. Vi har set børn, som er velanbragt, hvor familien ønsker barnet der, og hvor barnet ønsker at være der, men med en dags varsel bliver revet op med rode og placeret i en helt anden landsdel. Det er simpelt hen ikke acceptabelt, og derfor er det afgørende, at vi ikke bare konstaterer problemerne, men også reagerer, når ansvaret ikke bliver løftet.

Med det her lovforslag får socialministeren mulighed for at pålægge kommuner, der allerede indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde, at udvide samarbejdet til børneområdet, hvis der igennem længere tid har været alvorlige problemer med opgavevaretagelsen. Intentionen er jo så at styrke kvaliteten og retssikkerheden. Det er sådan set også fornuftigt, men jeg må også bare sige, at der er nogle væsentlige forhold, der bekymrer os. For det første hæfter jeg mig ved kravet om, at der skal have været dokumenteret alvorlige fejl i mindst 2 år. Faktisk er det sådan, at mindst to ud af tre kriterier skal være opfyldt. Det handler om alvorlige problemer med kvaliteten af sagsbehandlingen, manglende overholdelse af sagsbehandlingsreglerne eller anden dokumentation for alvorlige problemer med kommunens opgavevaretagelse. I alle tre tilfælde skal problemerne have været dokumenteret igennem mindst 2 år. Det synes jeg altså er værd at hæfte sig ved, for 2 år er meget lang tid i et barns liv.

Hvis en kommune ikke overholder lovgivningen, overskrider frister eller træffer afgørelse på et utilstrækkeligt grundlag, kan det få alvorlige konsekvenser for børn og for deres familier. Det er jo ikke bare administrative fejl på et stykke papir. Det handler om virkelige mennesker og beslutninger, som kan få vidtrækkende konsekvenser for resten af deres liv. Jeg hæfter mig også ved, at både Selveje Danmark og SIND i deres høringssvar jo netop har rejst kritik af 2-årsperioden og efterlyst mulighed for en hurtigere indgriben. Det er jo en bekymring, vi i Danmarksdemokraterne deler. Derfor skal jeg også spørge ministeren, hvorfor det er nødvendigt med et krav om mindst 2 års dokumenterede problemer, før netop dette redskab kan bringes i anvendelse, og om ministeren vil overveje en mulighed for at gribe ind tidligere i særlig alvorlige tilfælde.

Det er også netop det, vi tidligere har diskuteret her, men også i forhold til det lovforslag, vi i øjeblikket behandler ovre hos økonomi- og indenrigsministeren. For hvad skal der ske med de børn og familier, som risikerer at blive svigtet i mellemtiden? Vi ved jo, at der allerede findes andre tilsyns- og indgrebsmuligheder, men spørgsmålet er, om de er tilstrækkelige, når vi fortsat ser alvorlige udfordringer på børneområdet. Vi har set det i Rigsrevisionens beretninger, og vi har set massiv kritik også. Børnerådet, Danske Handicaporganisationer og FADD har i høringssvarene rejst spørgsmål om, hvorfor ordningen kun skal gælde kommuner, der allerede indgår i et forpligtende kommunalt samarbejde, og det synes jeg også er et relevant spørgsmål. Det har vi også debatteret her i dag. For retssikkerheden skal selvfølgelig være den samme, uanset om man bor i en lille eller en stor kommune. Hvis der er alvorlige systematiske problemer med sagsbehandlingen i en større kommune, hvorfor skal der så ikke kunne anvendes et tilsvarende redskab? Det vil jeg også gerne høre ministerens begrundelse for, og det kommer jeg til at stille spørgsmål til i udvalgsbehandlingen.

For det tredje skal vi jo også sikre os, at et forpligtende samarbejde rent faktisk forbedrer kvaliteten. Det er jo ikke blot at flytte opgaverne fra en kommune til en anden. Vi skal være sikre på, at den kommune, som skal udføre opgaverne, har de nødvendige faglige kompetencer og ressourcer, og der skal være fuldstændig klarhed over ansvarsfordelingen. Jeg kan forstå, at ministeriet efter høringen har præciseret, at den oprindelige kommune fortsat har det politiske, juridiske og økonomiske ansvar, selv om en anden kommune udfører opgaverne, og så skal vi jo have spurgt ind til, hvordan det kommer til at fungere i praksis.

Når en kommune svigter, skal vores fokus først og fremmest være at beskytte børnene og deres familier og sikre, at lovgivningen bliver overholdt, og vi må aldrig glemme, at 2 år er lang tid i et barns liv. Tak for ordet. Vi ser frem til udvalgsbehandlingen.

Kl. 10:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Karina Adsbøl og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, fru Anastasia Milthers fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 10:23

(Ordfører)
Anastasia Milthers (RV):
Tak for ordet, formand. Og i øvrigt velkommen til på tilhørerrækkerne. Det er altid opløftende at stille sig herop og se en masse mennesker.

I april 2026 offentliggjorde Rigsrevisionen en undersøgelse af kommunernes behandlinger i anbringelsessager. Undersøgelsen viste som bekendt, at i 69 pct. af de gennemgåede sager var der sket brud på et eller flere lovkrav i sagsbehandlingen. Det er jo et enormt stort antal. Og samtidig peges der på, at der kan være stor variation i kommunernes overholdelse af lovkrav i sagerne, og det er ikke acceptabelt. Det hører jeg også bred enighed om herinde i salen i dag, og det er jeg glad for.

Med forslaget giver man nu mulighed for at pålægge forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet. Det betyder helt konkret, at en kommune i samarbejdet vil kunne pålægges at udføre de konkrete opgaver på vegne af en anden kommune i samarbejdet, der omvendt vil blive forpligtet til at delegere opgavevaretagelsen til den bemyndigede kommune.

Ordningen forudsætter, at minimum to af tre kriterier skal være opfyldt. Der vil efter nærmere bestemmelse skulle ligge dokumentation for en periode på minimum 2 år for alvorlige udfordringer med kvaliteten i sagsbehandlingen i sager om børn og unge. Der vil efter nærmere bestemmelse skulle foreligge dokumentation for en periode på minimum 2 år for, at kommunen ikke overholder de regler, der gælder for sagsbehandlingen af sager om børn og unge. Og så vil der skulle foreligge anden dokumentation for alvorlige udfordringer med varetagelsen af de opgaver, der følger med en række bestemmelser i barnets lov.

Formålet er, at det pålagte samarbejde efter lovforslaget skal være for at understøtte en faglig, bæredygtig varetagelse af vores opgaver på børneområdet. Den ambition bakker vi op om, og derfor støtter vi også forslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:25

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind til korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Anastasia Milthers og går videre med den næste ordfører i rækken, hr. Torsten Gejl fra Alternativet. Værsgo.

Kl. 10:26

(Ordfører)
Torsten Gejl (ALT):
Tak, formand. For mig knækker filmen lidt, allerede når jeg læser starten af det her lovforslag. Der står, at lovforslaget giver socialministeren bemyndigelse til at pålægge bestemte kommuner at overdrage deres sagsbehandling og indsatser på børneområdet til en nabokommune. Muligheden gælder for små kommuner, hvor der over

en længere periode har været svigt i sagsbehandlingen på børneområdet – altså hvor der over en længere periode har været svigt i sagsbehandlingen. Skal vi overhovedet stå og sige sådan noget her fra talerstolen? Altså, vi har jo brug for en forvaltningsdomstol, som kan stoppe det svigt. Det er det første.

For mig bliver det så endnu værre, når det viser sig, at den her ordning med at flytte forvaltningen fra én kommune til en anden sker, hvis der har været systematisk lovbrud og manglende overholdelse af gældende sagsbehandlingsregler gennem 2 år. Altså, er vi ved at vænne os til, at kommuner kan begå ulovligheder i 2 år, som har kæmpemæssige konsekvenser for børn? Der mangler en forvaltningsdomstol. Der mangler et sted, hvor vi kan stoppe det her, i stedet for at vi skal stå her og diskutere nogle små ændringer, i forhold til om vi måske en sjælden gang vil flytte sagsbehandlingen væk fra en kommune, som i 2 år har lavet ulovligheder i en børnesag.

Det her kommer fra en lovgivning, der hedder barnets lov, som Alternativet trak sig fra i sidste øjeblik sammen med DF og LA, fordi retssikkerheden sivede ud af alle sprækker i den her lov, og det er også det, vi står og prøver at lappe på her. At vi overhovedet skal stå og tage stilling til, hvad vi skal gøre, hvis en kommune laver lovbrud gennem 2 år, betyder jo, at loven er utæt, når det handler om det retssikkerhedsmæssige. Det var præcis derfor, vi var tre partier, der gik ud af den.

Spørgsmålet er så, om den her lap fungerer. De kommuner, som skal overtage de sager fra andre kommuner, som har lavet store ulovligheder i børnesager, lever jo også i et land, et af de meget, meget få lande i EU, der ikke har en forvaltningsdomstol, altså som ikke har en domstol, hvor en kommune vil blive dømt, hvis den laver ulovligheder i borgernes sager. Der er ét land foruden os i EU, der ikke har en. Så derfor er der jo heller ikke krav til en anden kommune om, at de skal overholde loven, og uanset hvor store lovbrud de laver i en børnesag, og uanset gennem hvor lang tid det sker, og hvor store konsekvenser det har for børnene og familierne, er det eneste, de kan risikere, en vejledende samtale med Ankestyrelsen.

Så vi er i Alternativet selvfølgelig ved at vurdere, om det her er en minimal positiv lovændring, der skaber en lillebitte smule mere retssikkerhed. Vi er selvfølgelig også bekymret for det, hvis et barn bliver fjernet fra en dygtig sagsbehandler. Det her kan også have uhensigtsmæssigheder, vi også skal vurdere. Det er da klart, at hvis det bare er en lillebitte forbedring af retssikkerheden, så har vi da tænkt os at stemme for i Alternativet, men det synes jeg da at den her debat har rejst en vis tvivl om. Jeg synes, det er helt forrykt, at Langeland Kommune, som har lavet 13 ulovligheder i 13 børnesager, fraråder, at man tager det her redskab i brug og flytter sagerne. Altså, dem, som laver ulovlighederne, vil gerne beholde sagerne. Kafka ville vende sig i sin grav.

Så i Alternativet er vi i gang med at finde ud af, om den her lille lap på en retssikkerhedsmæssigt problematisk lovgivning hjælper, og hvis den gør det, stemmer vi for, men vi vil gerne indgå i den videre proces for at finde ud af det.

Kl. 10:30

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er et par korte bemærkninger. Den første, der har tegnet sig ind, er fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:30

Katrine Daugaard (LA):
Det er måske mere en kommentar, for jeg er jo fuldstændig enig med ordføreren i, at en forvaltningsdomstol eller konsekvenser for kommunernes lovbrud ville være langt bedre og mere virksomt. Men jeg kender også Langeland indgående, og jeg kender også Svendborg indgående, som med det her lovforslag skulle være den kommune, der skulle overtage, og der er bare forskel på, hvor dygtig man er. Selv om begge laver fejl og lovbrud, må man også bare anerkende, at Langeland er langt værre end Svendborg. Så det vil hjælpe noget, om end jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at det her slet, slet ikke er godt nok. Og det *er* en lapning på, at man jo har haft problemer igennem årtier. Men man har forværret det med barnets lov, og det var netop det, som vi to forudsagde.

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Torsten Gejl (ALT):
Ja, og det betyder selvfølgelig meget, altså den analyse fra LA, i forhold til at det er en lille forbedring. Det betyder selvfølgelig noget for os, når vi skal tage stilling til, om vi skal stemme for eller imod.

Kl. 10:31

Formanden (Henrik Frandsen):
Der var ikke et opfølgende spørgsmål. Vi giver ordet videre til den næste spørger i rækken, og det er fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:31

Karina Adsbøl (DD):
Tak for det, og tak til ordføreren for en meget fin tale. Vi påtænker jo at gøre det her lovforslag bedre, så vi har tænkt, at vi godt vil udarbejde et ændringsforslag netop i forhold til de her bekymringer, så vi også sikrer det, der er blevet rejst i dag. Jeg kunne bare godt tænke mig at høre Alternativets ordfører, om det var noget, Alternativets ordfører kunne have en interesse i at være medforslagsstiller på.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Torsten Gejl (ALT):
Ja, men det afhænger selvfølgelig lidt af, hvad indholdet er. Så hvis ordføreren kunne løfte sløret en lillebitte smule for det, ville det nok hjælpe mig lidt.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 10:32

Karina Adsbøl (DD):
Ændringsforslaget kommer jo til at gå på, at 2 år altså er lang tid – også fordi vi sidder i et andet ministerium nu og kæmper for i hvert fald maks. 1 år. Det er den ene ting,

Den anden ting er jo netop i forhold til det, som også fru Katrine Daugaard har belyst og har rejst her under behandlingen, nemlig at det jo ikke er ligegyldigt, hvilke kommuner der skal samarbejde, altså arbejde sammen i det her forpligtende samarbejde. Det skal jo også være nogle, der har kompetencerne og ressourcerne. Så det kommer til at handle om de ting.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 10:32

Torsten Gejl (ALT):
Det kan Alternativet godt støtte.

Kl. 10:32

Formanden (Henrik Frandsen):
Den næste spørger i rækken er fru Julie Jacobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:32

Julie Jacobsen (DF):
Tak til ordføreren. Jeg er rigtig glad for nogle af de problematikker, som ordføreren her italesætter på talerstolen, nemlig at der sker svigt, at der er brud på retssikkerheden, og at vi virkelig ikke tager hånd om folk i Danmark. Og der er vi jo enige på tværs af vores skel om, at det her i virkeligheden handler om borgerne og de her børn, der har brug for hjælp.

Ordføreren kalder det her lovforslag for en lap, så derfor vil jeg gerne spørge ordføreren, om han er enig med mig i, at hullet er større, end den her lap kan dække.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Frandsen):
Ordføreren.

Kl. 10:33

Torsten Gejl (ALT):
Ja, det er jeg enig i. Altså, vi trak os jo ud af barnets lov, fordi vi syntes, at retssikkerheden fossede ud af adskillige sprækker. Vi havde en lang række bekymringer, og det havde Institut for Menneskerettigheder, så vidt jeg husker, og Justitia også. Så det var ikke bare os.

Så ja, retssikkerheden er mere omfattende end det hul, som vi måske kan lappe med det her forslag.

Kl. 10:33

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke ønske om opfølgende spørgsmål. Vi siger tak til hr. Torsten Gejl, og dermed er rækken af ordførere afsluttet. Jeg giver ordet videre til socialministeren. Værsgo.

Kl. 10:34

Socialministeren (Monika Rubin):
Mange tak, formand. Jeg tror, det er første gang, vi står her sammen, så det bliver spændende.

Tusind tak til ordførerne. Jeg vil gerne kvittere for modtagelsen af lovforslaget og også for den konstruktive debat, vi allerede har haft i salen her i dag om lovforslaget, og det betyder meget for mig som socialminister. For lovforslaget handler jo netop om at styrke retssikkerheden for børn, unge og familier, som står i en udsat og sårbar position.

Det er desværre et problem, at nogle kommuner har udfordringer med at overholde de krav, der er i loven. Det viser bl.a. Rigsrevisionens beretning og Ankestyrelsens Børnesagsbarometer. Vi ser desværre også, at der er for store kommunale forskelle. Nogle kommuner er særlig udfordrede og formår ikke at sikre den nødvendige kvalitet i sagsbehandlingen til trods for forsøg på at sætte ind med eksisterende tiltag. Det er for mig at se fuldstændig uacceptabelt, for det skaber en ulighed i vores samfund, hvor ens postnummer kan blive afgørende for, hvilken hjælp og hvilken kvalitet man får i kommunens sagsbehandling.

Børn, unge og forældre har krav på, at retssikkerheden er i orden. Det har vi alle sammen, og derfor mener jeg, at det i sidste ende skal være muligt at pålægge visse kommuner at indgå forpligtende kommunale samarbejder på børneområdet. Lovforslaget omfatter kommuner, der allerede på andre opgaveområder er pålagt at samarbejde efter reglerne i lov om forpligtende kommunale samarbejder. Der er indikationer på, at der kan være en sammenhæng mellem kommunestørrelse og de udfordringer, som ses i visse kommuner på børneområdet, og det har tydeliggjort for mig, at der i nogle tilfælde mangler yderligere redskaber til at kunne agere og reagere, når det viser sig, at enkelte kommuner ikke formår at sikre en lovlig og fagligt bæredygtig varetagelse af børnesagerne.

Jeg ved godt, at det er indgribende over for de enkelte kommuner. Jeg ved også godt, at vi har kommunalt selvstyre i Danmark, og derfor stiller lovforslaget også krav om, at en række kriterier skal være opfyldt, før der kan gives et pålæg om samarbejde. Det skal være den sidste udvej, men hensynet til børnenes retssikkerhed må og skal veje tungest. Det gør det i hvert fald for mig, og det fornemmer jeg også at det gør for os alle sammen herinde i Folketingssalen. Derfor er jeg også glad for, at der er en bred opbakning til lovforslaget.

Nej, vi kommer ikke til at løse alt med det her lovforslag, men det bliver et nyttigt redskab til at kunne sætte ind over for kommuner med meget alvorlige udfordringer, og på den måde styrkes retssikkerheden også for børn, unge og familier i de berørte kommuner. Det er vigtigt, for uanset hvor man bor i Danmark, skal man kunne være sikker på, at man får en korrekt sagsbehandling og den rette hjælp.

Jeg er også glad for, at der er opbakning til den del af lovforslaget, der handler om at sikre tydeliggørelsen af reglerne for de eksisterende kommunale samarbejder ved at rette fejlhenvisninger i lov om forpligtende kommunale samarbejder, så der ikke er uklarhed om, hvilke andre opgaver på det sociale område der allerede er omfattet af de forpligtende kommunale samarbejder i dag.

Tak for ordet. Jeg står naturligvis til rådighed både for at besvare spørgsmål nu, men også fremadrettet i udvalgsbehandlingen af lovforslaget.

Kl. 10:37

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er en enkelt, nej, nu er der flere korte bemærkninger. Den første er til fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 10:37

Karina Adsbøl (DD):
Tak for det. Ministeren har jo hørt på debatten i dag, og ministeren har også hørt om de bekymringer, som vi har rejst under debatten. Derfor vil mit spørgsmål til ministeren være, om ministeren er villig til at kigge på det her, herunder også i forhold til at det er 2 år. Det er den ene ting. Det er jo, fordi vi netop også nu sidder og forhandler i et andet ministerium, hvor det er 1 år.

Det andet, jeg vil spørge om, er også i forhold til det der med, hvorfor det kun er nogle kommuner. Det er jo også noget af det, Børnerådet, Danske Handicaporganisationer og FADD har rejst spørgsmål om i høringssvarene, altså hvorfor det kun er nogle kommuner, det skal gælde. Jeg ser, at der er nogle ting, vi godt kan gøre bedre med det her lovforslag, og derfor er mit spørgsmål til ministeren bare: Er ministeren villig til at gå konstruktivt ind i det arbejde?

Kl. 10:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:38

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak for spørgsmålet. Ministeren er altid villig til at gå konstruktivt ind i lovarbejdet, også med input fra Socialudvalgets medlemmer, for nogle gange kan der være ting, man ikke har tænkt over fra Socialministeriets side, når det er, at man laver lovbehandling.

I forhold til det konkrete lovforslag er der allerede pålagt samarbejde efter reglerne i lov om forpligtende kommunale samarbejder på en del andre områder, bl.a. på handicapområdet, og derfor giver det mening at udvide det til også at indeholde det nuværende lovfor-

slag. Det, der kan være udfordringen for de små kommuner, kan være geografi og netop størrelse, som ofte er anderledes end i de større kommuner. Jeg tænker, at der også vil være en ordfører, der stiller spørgsmålet, om vi bare skal gøre sådan, at alle 98 kommuner skal pålægges samarbejder. Jeg er ikke sikker på, at de store kommuner har de samme udfordringer i forhold til størrelse og geografi, som de små har, men jeg går konstruktivt til udvalgsarbejdet, ja.

Kl. 10:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 10:39

Karina Adsbøl (DD):
Tak. Altså, jeg vil gerne kvittere for, at ministeren går konstruktivt ind i arbejdet, netop også i forhold til de høringssvar, vi har modtaget, og i forhold til det, vi ordførere har rejst her i salen i dag. Jeg hæfter mig jo netop ved, at både Selveje Danmark og SIND også i deres høringssvar har rejst kritik af 2-årsperioden og efterlyst mulighed for hurtigere indgriben. Ministeren har efterhånden været i mange samråd, som vi har indkaldt ministeren til, netop fordi det her er et område, som er så utrolig vigtigt.

Kl. 10:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:40

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg tog det måske mere som en kommentar end som et decideret spørgsmål. Men ja, jeg glæder mig til udvalgsarbejdet.

Kl. 10:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Den næste korte bemærkning er til fru Julie Jacobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:40

Julie Jacobsen (DF):
Tak for det. Vi ses jo ofte i samråd omkring sådan nogle sager, altså ministeren og udvalget, så det er egentlig et meget kort spørgsmål, jeg i virkeligheden har. Har ministeren en erkendelse af, at der sker lovbrud i børnesager i kommunerne, at virkeligheden er, at børn og familier svigtes, og at deres rettigheder overtrædes i hele landet?

Kl. 10:41

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:41

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg skulle lige til at sige ja, men da ordføreren så sagde »i hele landet«, synes jeg, at det er at tage munden for fuld, men der er nogle kommuner, der har virkelig store udfordringer med at overholde loven på børneområdet, og det er jo præcis derfor, vi laver den her lovgivning; det er for at kunne forpligte nogle af de her kommuner til at indgå i forpligtende kommunale samarbejder med andre kommuner, som måske har flere ressourcer, mere specialviden og også en anden geografisk sammensætning, som gør, at de er bedre til at løfte nogle opgaver.

Men det er klart, at hvis det er, at man pålægger en anden kommune at skulle hjælpe en mindre kommune med deres sagsbehandling, kræver det jo også, at der medfølger nogle ressourcer. Derfor er den mindre kommune, der skal pålægges samarbejdet med den større kommune, også forpligtet til at levere det. Men der kommer til at pågå en dialog, både med den kommune, som bliver pålagt at skulle samarbejde med en anden, men også med den kommune, som får mulighed for at hjælpe. Tak.

Kl. 10:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 10:42

Julie Jacobsen (DF):
Det er interessant, at man hænger det op på størrelse, når vi ser problemet i kommuner af alle størrelser. Mener ministeren, at den her lov løser de her problemer og faktisk hjælper de her udsatte og ramte børn, vi har i hele landet?

Kl. 10:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:42

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg håber, at den her lovgivning kommer til at løse en del af de udfordringer, der er, men det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi også har lavet barnets lov, som jeg også ser frem til evalueringen af, og hvor vi netop også har lavet lovgivningen om i forhold til de her børnesager. For der er også noget lovgivning, der kan være til hinder for, at børnene bliver behandlet godt nok derude. Men jeg håber og tror på, at det her i hvert fald er et skridt på vejen i den rigtige retning for at styrke retssikkerheden for børnene og de unge i de kommuner, der har rigtig svært ved det den dag i dag.

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Frandsen):
Den næste korte bemærkning er til fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 10:43

Katrine Daugaard (LA):
Tak. Anerkender ministeren, at der sagtens kan være små kommuner – et eksempel kunne være Kerteminde – som kan være langt bedre til at forvalte det her område end f.eks. en stor kommune som f.eks. Københavns Kommune?

Kl. 10:43

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:43

Socialministeren (Monika Rubin):
Ja, det anerkender jeg, men jeg tror bare ikke, at løsningen nødvendigvis er at pålægge en anden kommune en større kommunes opgaver, for jeg tror ikke, at det er de samme udfordringer, de små kommuner og de store kommuner har. De store kommuner har formentlig nogle andre udfordringer. De har formentlig specialisterne til at løse opgaven, og de har viden, men der kan være nogle andre ting, der er til hinder for, at de gør det godt nok, hvorimod de små kommuner, fordi vi har den geografi, vi har i Danmark, decideret kan mangle faglig kompetence i kommunerne, som kan gøre, at de kan løse de her sager.

Det er derfor, vi gerne vil have, at de skal pålægges at samarbejde med nogle større kommuner. Men jeg er åben for generelt også at følge det her fremadrettet. Jeg vil bare ikke stå her som socialminister og begynde at lave en decideret kommunalreform og åbne op for al forvaltning på kommunernes område. Så derfor mener jeg, at det her er et rigtig godt skridt på vejen, for det, vi gør, er, at vi ligesom styrker den her lovgivning, der er om forpligtende kommunale samarbejder; den breder vi mere ud.

Kl. 10:44

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 10:44

Katrine Daugaard (LA):
Så får jeg lyst til at følge op på Julie Jacobsen spørgsmål. Altså, anerkender ministeren, at det her er noget, de fleste kommuner har meget store udfordringer med at forvalte lovgivningen om? Og kunne det så, når nu man ikke vil omlægge kommuner, regioner osv., i stedet for indtænkes i ministerens specialeplan, som jo også snart skal forhandles, så at man måske faktisk tog anbringelsesområdet med og flyttede det ud af kommunerne, når nu det har vist sig, at den kommunalreform har medført så stor en afspecialisering og så stor en manglende lovmedholdelighed som det, vi kan se?

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 10:45

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg anerkender ikke præmissen om, at det er de fleste kommuner. Der er nogle kommuner, der har store udfordringer. Nu har ordføreren så ikke mulighed for at svare, men nogle gange lyder det, som om ordføreren egentlig gerne ville lave en decideret kommunalreform og en regionsreform, og det kunne jeg egentlig godt tænke mig at vi måske kunne have en samtale om bagefter, altså om det egentlig er LA's politik. For det kan der da være noget interessant debat i efterfølgende.

Kl. 10:45

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke flere, der har ønsket ordet, så vi siger tak til socialministeren.

Forhandlingen er afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:
4) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:
Forslag til lov om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og lov om euforiserende stoffer. (Gennemførelse af initiativerne i værdighedsreformen om Gadens Huse, mobile udsatteenheder, Borger i Danmark, fasttrackordning i Ankestyrelsen og udsattes ret til at beholde stoffer til eget forbrug ved stærk afhængighed).
Af socialministeren (Monika Rubin).
(Fremsættelse 08.10.2026).

Kl. 10:46

Forhandling

Formanden (Henrik Frandsen):
Forhandlingen er åbnet. Den første, der får ordet, er fru Eva Borchorst Mejnertz fra Socialdemokratiet. Værsgo.

Kl. 10:46

(Ordfører)
Eva Borchorst Mejnertz (S):
Tak, formand. Tak for ordet. Der er mennesker i vores samfund, som har så mange problemer på én gang, at det næsten kan være umuligt at finde vej gennem vores velfærdssystem. Det er mennesker, der måske kæmper med hjemløshed, psykisk sygdom og alvorligt misbrug. Det er mennesker, der ofte har mistet tilliden til systemet og til, at der overhovedet er nogen, der hjælper. Det er mennesker, som ofte ikke længere har overskud til at bede om hjælp.

Det er efter vores opfattelse især de mennesker, vores velfærdssamfund *skal* hjælpe. For værdighed er ikke noget, man skal gøre sig fortjent til; det er noget, vi alle har krav på. Med lovforslaget her tager vi en række konkrete skridt for at gøre hjælpen mere tilgængelig og mere sammenhængende for nogle af de allermest udsatte mennesker i vores samfund.

Først og fremmest opretter vi mulighed for Gadens Huse, hvor kommuner, regioner og civilsamfund kan samle flere former for hjælp under ét tag. Her skal man kunne få både social støtte, sundhedsfaglig hjælp og hjælp til at finde vej i systemet. Det er vigtigt, for vi kan ikke forvente, at mennesker, der lever på gaden og kæmper med alvorlig sygdom og misbrug, selv skal være tovholdere på forskellige myndigheder. Vi skal møde de mennesker der, hvor de er, og ikke forvente, at de først skal kunne navigere i systemet for at få hjælp. Samtidig åbner vi for mobile udsatteenheder, så hjælpen også kan komme ud til mennesker, der bor uden for de store byer. Det er vigtigt, at det ikke er ens postnummer, der afgør, om man kan få hjælp.

Et andet vigtigt element i det her lovforslag er forsøgsordningen Borger i Danmark. For det er på ingen måder rimeligt, hvis et menneske, der opholder sig i én kommune, ikke kan få den helt nødvendige hjælp, fordi handlekommunen ligger et helt andet sted i landet. Med forsøgsordningen får kommunerne mulighed for at sætte ind med udvalgte sociale indsatser, selv om borgeren har en anden handlekommune. Det her er ekstremt vigtigt. Vi skal hjælpe mennesket først, ikke systemet.

En af de sager, som har gjort varigt indtryk på mig, var et helt ungt menneske i starten af 20'erne, der på grund af sorg var blevet ordineret stærkt vanedannende medicin, som bl.a. på grund af adhd gjorde ham afhængig af opioider. Det blev et misbrug, der efter kort tid kostede ham livet. Det er for mig ubærligt at tænke på, at han måske ikke fik den hjælp, han havde så hårdt brug for, med det samme, alene fordi han opholdt sig uden for sin handlekommune.

Lovforslaget handler også om en fasttrackordning i Ankestyrelsen, så uenigheder om handlekommuneansvaret kan blive afklaret hurtigt. Det er et vigtigt skridt, for myndighedernes uenighed må ikke blive borgerens problem.

Endelig tager vi et skridt i forhold til mennesker med meget alvorlig og langvarig stofafhængighed. Vi ændrer reglerne, så de mest udsatte mennesker med stærk afhængighed under bestemte betingelser ikke straffes eller får konfiskeret stoffer, som de besidder til eget forbrug. Det handler om at skelne mellem mennesker, der tjener penge på at sælge stoffer, og mennesker, der selv er fanget i et stofmisbrug og alvorlig afhængighed.

Der er selvfølgelig ting, vi skal følge meget tæt. Vi skal sikre, at de nye tilbud ikke kun bliver en mulighed i de største byer. Vi skal sikre, at kommunerne har de nødvendige rammer og ressourcer til opgaven, og vi skal følge, om målgruppen faktisk får den hjælp, som lovforslaget har til hensigt at sikre.

Jeg synes, at vi med det her lovforslag tager fat på noget helt grundlæggende i vores velfærdssamfund: at vi ikke svigter mennesker, fordi deres problemer er komplekse, eller fordi det er svært at hjælpe. Derfor støtter vi forslaget og ser frem til den videre behand-

ling. Jeg skulle hilse fra Enhedslisten og sige, at de også støtter forslaget. Tak for ordet.

Kl. 10:50

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har indtegnet sig for korte bemærkninger. Så vi siger tak til fru Eva Borchorst Mejnertz og giver ordet videre til fru Christina Lykke fra Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 10:51

(Ordfører)
Christina Lykke (SF):
Tak for ordet. Man kan ikke se på et menneske, hvad det har gennemgået, og man kan ikke se på et menneske, hvad det gennemgår lige nu og her. Men bag hvert menneske, som lever på gaden eller kæmper med afhængighed, gemmer der sig ofte en lang historie præget af svigt, præget af endnu flere svigt og præget af endnu flere svigt, og det er svigt, som har haft kæmpe konsekvenser.

At sikre et værdigt liv for de mest udsatte har længe været en mærkesag for SF, og derfor er det faktisk også med en kæmpe stolthed, vi står her i dag og skal førstebehandle det her punkt. For med værdighedsreformen forsøger vi faktisk at ændre noget af det helt grundlæggende i den måde, vi møder udsatte borgere på. Jeg fortalte før om den her stoleleg, vi har prøvet, og hvor alle, når musikken stoppede, skulle sætte sig på en stol, og der var en stol mindre. Det var måske ikke det, de her mennesker oplevede; de oplevede aldrig at blive inviteret ind i stolelegen, og vi skal ikke kunne forvente, at mennesker, der står i så kaotisk en livssituation, kan overskue at finde rundt i det her komplekse system, som vi har. Vi skal i stedet for indrette vores system, så det bliver systemet, der møder mennesket, og ikke omvendt, og det er bl.a. noget af det, vi gør med initiativerne Gadens Huse og mobile udsatte-enheder. Her samler vi jo flere former for hjælp ét sted. Det kan være sundhedsfaglig hjælp, det kan være rusmiddelsbehandling, socialpædagogisk støtte eller bare det at møde et andet menneske, der har tid til at lytte, og det betyder jo, at de her mennesker ikke skal kastes rundt mellem forskellige myndigheder og forskellige forvaltninger og alt for mange lukkede døre med en besked om, at det ikke er her, du kan få hjælp.

Uden for de store byer er det de her mobile udsatte-enheder, der skal bringe hjælpen ud til de mennesker, der har svært ved at finde vej ind i systemet, og det synes jeg er særlig vigtigt. For hjælpen skal jo ikke kun være til dem, der har overskud til at opsøge hjælpen; det skal også være hjælpen, der finder frem til dem, der ikke selv kan. I den by, jeg kommer fra, findes der ikke meget offentlig transport, så derfor er det vigtigt, at hjælpen kommer hele vejen rundt. Værdighedsreformen handler også om at fjerne nogle af de barrierer, der er for udsatte i dag, og som de møder i systemet, og det gælder bl.a. forsøgsordningen med borgere i Danmark og den her fasttrackordning i Ankestyrelsen.

Så er det også spørgsmålet om mennesker med stærk stofafhængighed, som jeg synes er ganske specielt og unikt, og det er her vigtigt, at vi møder de her mennesker med en forståelse og ikke en straf. Det synes jeg virkelig er et vigtigt skridt, altså alt det her med, at man i særlige tilfælde kan få mulighed for at beholde de stoffer, man har, til eget forbrug, uden at det behøver at blive retsforfulgt eller at blive konfiskeret. Jeg har besøgt Reden og mødt nogle af de kvinder, som virkelig kender til, hvad der er konsekvenserne for dem, hvis de får frataget deres stoffer, og det synes jeg er svært at bære. Så jeg synes faktisk, at vi i en uværdig situation gør noget værdigt.

Jeg vil også gerne understrege, at værdighedsreformen ikke må ende her, og at det her arbejde ikke er endestationen. For vi har med vores mest udsatte borgere at gøre, og vi skal selvfølgelig blive bedre til at hjælpe mennesker, når de står i en helt særlig livssituation, og her mener jeg, at vi skal blive langt bedre til at forebygge, så man overhovedet ikke ender i den situation. Jeg mener, at det handler om, at der er voksne nok i vores børnehaver, og at der er voksne nok til stede i vores skoler til at hjælpe, til at spotte, når der er et barn, der giver udtryk for at være i en form for mistrivsel, og have tid til at være nysgerrig på, hvad der er i spil for barnet her, så vi allerede her kan sætte ind.

Så handler det jo også om, at barnets lov fungerer. For når et menneske ender på gaden, har der, som jeg også sagde før, været mange svigt, alt for mange svigt, og det betyder, at vi skal begynde arbejdet, lang tid før et menneske ender på gaden. Det begynder med trygge fællesskaber, tillidsfulde relationer og en social indsats, der griber en, før problemerne vokser sig større. Det handler også om, at vi alle sammen er gode til at invitere med ind i legen. For værdighed er ikke noget, man skal gøre sig fortjent til her, det er noget, vi alle sammen har krav på. Derfor støtter SF selvfølgelig det her lovforslag, og vi ser frem til, at vi skal arbejde videre med det. Jeg har også lovet at sige, at Alternativet også bakker op om det. Tak for ordet.

Kl. 10:56

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Christina Lykke og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, fru Anja Lund fra Venstre. Værsgo.

Kl. 10:56

(Ordfører)
Anja Lund (V):
Tusind tak, formand. Jeg vil rigtig gerne fremhæve civilsamfundets rolle i det her lovforslag. For vi har i Danmark rigtig mange civilsamfundsorganisationer og engagerede mennesker, som hver eneste dag gør en kæmpe forskel for nogle af de mest udsatte mennesker i vores samfund. De er med til at skabe fællesskaber, tryghed og tillid hos mennesker, som ofte har mistet tilliden til systemet. Og den indsats skal vi værdsætte. Derfor er jeg rigtig glad for, at der med Gadens Huse lægges op til et endnu tættere samarbejde imellem vores kommuner, regioner og civilsamfundsorganisationer.

For civilsamfundsorganisationer har nogle helt særlige kompetencer og erfaringer. De er ofte rigtig gode til at møde det enkelte menneske lige nøjagtig der, hvor det enkelte menneske er. De er gode til at skabe relationer til mennesker, som det offentlige system kan have svært ved at nå, og det er jo netop de erfaringer, vi skal blive meget bedre til at bringe i spil. For når vi får kommuner og regioner og civilsamfund til at arbejde sammen, kan vi også skabe en meget bedre og mere sammenhængende hjælp til de mennesker, der har allermest brug for den.

I Venstre er vi også opmærksomme på kommunernes myndighedsansvar og økonomi i forbindelse med forsøgsordningen Borger i Danmark. Vi skal selvfølgelig have et stort blik for, hvordan ordningen fungerer i praksis, og hvordan den påvirker kommunernes økonomi. Derfor vil vi i Venstre i udvalgsbehandlingen gerne se på muligheden for både i forhold til praksis og økonomi i lovforslaget at skrive en løbende opfølgning ind. Der er også et andet forhold i lovforslaget, som vi i Venstre gerne vil have et blik for. For selv om Gadens Huse forsøger at gøre hjælpen mere tilgængelig, er det jo ikke nødvendigvis alle borgere, der får adgang. Efter lovforslaget kan en borger blive afvist fra et af Gadens Huse, bl.a. hvis der ikke er plads nok, og samtidig lægger lovforslaget op til, at borgeren ikke kan klage over afgørelsen til en anden administrativ myndighed. Det synes jeg at vi skal være meget opmærksomme på.

For vi taler her om nogle af de mest udsatte mennesker i vores samfund, mennesker, som jo i forvejen ligger ned, mennesker, der kan have svært ved at få den hjælp, de har behov for, men også har svært ved selv at bede om hjælp. Derfor så er det vigtigt for os i

Venstre, at vi også sikrer deres rettigheder. Det er en problemstilling, som vi fra Venstres side ser meget frem til at arbejde videre med under udvalgsbehandlingen.

Samlet set er vi i Venstre selvfølgelig utrolig glade for, at vi nu følger op på værdighedsreformen. Det er jo en reform, vi selv har været med til at sætte retningen for. For vi ønsker et samfund, hvor hjælpen er tilgængelig, hvor der er sammenhæng imellem vores indsatser og myndighederne, og hvor også de mest udsatte mennesker bliver mødt med den værdighed, de har en respekt for.

Derfor bakker Venstre op om forslaget, men vi ser også samtidig frem til at drøfte spørgsmålet om klageadgang nærmere i det kommende udvalgsarbejde. Tusind tak for ordet.

Kl. 11:00

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har ønsket en kort bemærkning, så vi siger tak til fru Anja Lund og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, fru Julie Jacobsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:00

(Ordfører)
Julie Jacobsen (DF):
Tak for det, formand. I Dansk Folkeparti mener vi, at et samfund skal bedømmes på, hvordan det behandler de mennesker, der har allersværest ved at klare sig selv. De mennesker taler vi om i dag. De kæmper ofte med flere problemer på én gang, f.eks. hjemløshed, psykisk sygdom og alvorligt misbrug. De har brug for hjælp, der hænger sammen, og for nogen, der bliver ved med at række hånden ud. Derfor er der gode takter i det her lovforslag.

Det giver god mening at samle hjælpen i Gadens Huse, så borgeren kan møde kommunen, regionen og civilsamfundet ét sted. Når tilværelsen er kaotisk, kan det være svært selv at finde frem til den rigtige indgang i et system, som kan være vældig uoverskueligt. Vi ser også positivt på de mobile udsatte enheder. Social udsathed findes nemlig i hele Danmark, og hjælpen skal også kunne nå mennesker uden for de større byer. Afstande kan nemlig virke meget, meget større, når livet er svært. Derfor skal hjælpen være nær.

Forsøgsordningen Borger i Danmark tager fat på et væsentligt problem. Et menneske med behov for hjælp skal ikke ende som kastebold mellem kommuner, der diskuterer, hvem der har ansvaret, og hvem der skal betale. Derfor er det også positivt, at der lægges op til en hurtig afklaring i Ankestyrelsen af uenighed om handlekommuneansvaret. Vi vil under udvalgsbehandlingen have belyst, om ordningen faktisk sikrer hurtig hjælp til borgeren, for det må være det helt centrale: Kommer hjælpen til borgeren?

Men der er også noget i forslaget, som giver anledning til betydelig skepsis. Det gælder ændringerne om besiddelse af stoffer til eget forbrug for socialt udsatte med en stærk afhængighed af hårde stoffer. Vi er opmærksomme på, at forslaget vedrører en meget afgrænset gruppe. Vi forstår også ønsket om at møde disse mennesker med omsorg og forståelse for deres meget vanskelige livssituation. Men vi er simpelt hen bekymrede for, om vi bevæger os i en retning af at normalisere misbrug af hårde stoffer.

Erfaringer fra udlandet giver anledning til eftertanke. Jeg kan komme med et enkelt eksempel: I delstaten Oregon har man eksempelvis genindført strafansvaret for besiddelse af mindre mængder stoffer efter tidligere at have afkriminaliseret det. Det er en anden og lidt bredere ordning end den, vi sidder med her, men det understreger behovet for, at vi er nødt til at gå varsomt frem på det her område.

For Dansk Folkeparti er bekymringen, at vi kommer ud på en sørgelig glidebane, hvor samfundet gradvist sænker sine forventninger til, hvilken hjælp mennesker med et alvorligt misbrug skal have. Vi må aldrig nå dertil, hvor vi betragter et liv i stærk afhængighed som noget, vi blot skal acceptere på borgerens vegne.

Denne lille og meget udsatte gruppe har brug for en vedholdende indsats, og der *skal* være adgang til relevant misbrugsbehandling, hjælp til de psykiske lidelser, støtte til en mere stabil tilværelse, og mennesker, som følger op. Hjælpen skal være der, også når vejen er lang, og når borgeren endnu ikke er klar til behandling. Ambitionen om, at livet *kan* blive bedre, skal vi holde fast i. Vi tror nemlig på danskerne. Vi har stadig håb for et samfund, hvor vi hjælper de svageste. Så under udvalgsbehandlingen vil vi derfor spørge ind til, hvordan ændringerne på stofområdet bliver koblet til konkrete tilbud om hjælp og behandling. Hvordan sikrer vi, at kontakten med myndighederne bliver vejen ind til en indsats, og hvordan følger vi op på konsekvenserne?

Vi vil også se på retssikkerheden. Når en afgørelse om adgang til de nye tilbud ikke kan påklages til en anden administrativ myndighed, skal vi have belyst, hvordan borgeren så er stillet, hvis de bliver afvist på forkert grundlag. Dansk Folkeparti går konstruktivt ind i udvalgsarbejdet. Vi ser gode muligheder for i at gøre hjælpen mere tilgængelig og sammenhængende, men vi har også væsentlige bekymringer i forhold til området med euforiserende stoffer. Derfor afventer vi udvalgsbehandlingen, før vi tager endelig stilling til det samlede forslag. Tak for ordet.

Kl. 11:04

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Julie Jacobsen og giver ordet videre til fru Katrine Daugaard fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:04

(Ordfører)
Katrine Daugaard (LA):
Tak for det, formand. Jeg vil begynde med ændringerne af lov om euforiserende stoffer, for den del af forslaget er vigtig for Liberal Alliance. I 2023 var jeg selv med til at fremsætte Liberal Alliances forslag om at afkriminalisere besiddelse af stoffer til eget forbrug. Og det var en pinsel af se Moderaternes Nanna W. Gotfredsen på talerstolen, som gennem sit arbejde hos Gadejuristen jo vidste, hvor vigtigt det forslag, som LA fremsatte, var for de mennesker, hun kendte så godt. Alligevel blev hun bedt om at tale og stemme imod forslaget.

Året efter støttede vi i LA så SF's forslag om, at når en udsat stofmisbruger fik tiltalefrafald, skulle politiet også lade vedkommende beholde stofferne. For hvad hjælper det for et menneske med en svær afhængighed, at bøden falder væk, hvis politiet stadig tager det stof, som vedkommende få timer senere går ud for at skaffe igen? Derfor er jeg glad for, at vi med L 58 nu endelig tager det skridt for nogle af de mest udsatte stofbrugere.

Når et menneske efter langvarigt misbrug er stærkt afhængig af hårde stoffer og de sociale forhold taler for det, skal vedkommende fremover ikke strafforfølges for at have stoffer på sig til eget forbrug. Som udgangspunkt får man også lov til at beholde dem, og det støtter vi i Liberal Alliance. Staten skal have en god grund til at gribe ind i et menneskes liv, og det er svært at se rimeligheden i et indgreb, der gør de næste timer mere desperate for et menneske, som i forvejen lever så udsat.

Jeg er også glad for præciseringen om det sociale frikort. Hvis en kvinde tager nogle timers arbejde på sit frikort, skal den indtægt ikke i sig selv tale imod, at hun er omfattet. Det vil være et besynderligt signal at sende til et menneske, som forsøger at få lidt mere fodfæste i sit liv. Den dag hun selv beder om behandling, skal hjælpen være til at få fat i, også selv om hun står i Odense og senest havde adresse i Svendborg. Derfor ser vi positivt på forsøget Borger i Danmark, Gadens Huse og på de mobile enheder, der kan møde mennesker der, hvor de er. Her skal vi bruge de lokale væresteder og de medarbejdere, som borgerne allerede har tillid til.

Men lovforslaget har en alvorlig mangel. Hvis lederen af et Gadens Hus vurderer, at den samme kvinde her falder uden for målgruppen, så kan hun ikke klage til Ankestyrelsen. Og det kan hun heller ikke, hvis kommunen afviser hende fra forsøgsordningen. Både SAND, Justitia og Odense Kommune har kritiseret den manglende klageadgang, og Liberal Alliance deler deres kritik.

Derfor vil jeg i udvalget bede ministeren om teknisk bistand til et ændringsforslag, så borgeren får en kort skriftlig begrundelse og ret til at klage. Og skyldes afslaget, at huset er fyldt, så skal borgeren have det at vide og tilbydes konkret hjælp et andet sted, hvor man kan gå hen. Vi vil ordentlig retssikkerhed, og retssikkerhed skal ikke kun gælde alle os, der sidder trygt og godt i det. Den samme retssikkerhed skal sikres for vores allermest udsatte. Alt andet er uværdigt, og derfor håber jeg, at flere ordførere kunne have lyst til at være med på det her ændringsforslag. Tak.

Kl. 11:08

Formanden (Henrik Frandsen):
Tak. Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Katrine Daugaard og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, fru Pernille Christensen fra Moderaterne. Værsgo.

Kl. 11:08

(Ordfører)
Pernille Christensen (M):
Tak for ordet, formand. Endelig – det er faktisk det ord, der bedst beskriver mine følelser i dag. For vi behandler en reform, der er en ægte moderat hjertesag. Jeg gik til valg på, at vi skal gøre det lettere at være menneske med behov for hjælp fra vores velfærdssamfund, at vi skal sætte borgeren før paragraffen, og at vi skal indrette vores system efter menneskers liv og ikke omvendt, og det er præcis, hvad værdighedsreformen handler om. Vi har i alt for mange år indrettet vores velfærdssamfund efter systemets behov frem for menneskers virkelighed.

Forestil jer et menneske, der lever på gaden, og som kæmper med både psykisk sygdom, misbrug og hjemløshed, et menneske, der måske sidst havde adresse i én kommune, men nu opholder sig i en anden. Det er virkeligheden for mange af disse mennesker. I dag kan det menneske opleve at blive sendt videre til den kommune, der har ansvaret for hjælpen, altså der, hvor man sidst havde sin adresse. Måske opstår der endda uenighed mellem kommunerne om, hvem der egentlig har ansvaret, og imens venter borgeren på hjælp, på støtte og på en afgørelse. Det er ikke værdigt. Mennesker, der lever på gaden, indretter ikke deres liv efter kommunegrænser, og det kan vi heller ikke forvente.

Derfor indfører vi nu forsøgsordningen Borger i Danmark. Det betyder, at de allermest udsatte kan få akut og midlertidig social hjælp der, hvor de opholder sig, gennem Gadens Huse og de mobile udsatteenheder, uanset hvilken kommune de kommer fra. For det afgørende skal ikke være, hvor man sidst havde en adresse, men at man er et menneske, der har brug for hjælp. Det lyder måske enkelt, men sådan er det bare ikke i dag.

Så det, vi gør med værdighedsreformen, er, at vi gør op med den grundlæggende måde, som vi har indrettet vores velfærdssystem på. Vi flytter nu ansvaret for at finde vej fra mennesket til systemet, for det er systemet, der skal hjælpe den enkelte med at komme videre. Med værdighedsreformen etablerer vi Gadens Huse. Her samler vi social støtte, sundhedsfaglig hjælp, rusmiddelbehandling og civilsamfundsindsatser, så et menneske ikke skal gå fra den ene myndighed til den anden og fortælle sin historie igen og igen.

Det kan være et fuldtidsjob at være hjemløs, og med mobile udsatteenheder bringer vi hjælpen ud til dem, der ikke selv kan finde vej ind til den. Det er nemlig velfærd, der tager udgangspunkt i menneskets virkelighed, og det er også en anerkendelse af de mennesker, der hver eneste dag arbejder med vores mest udsatte – gadens folk og gadens helte. Et hjertens tak til de frivillige, de socialfaglige medarbejdere og de organisationer, som møder menneskene der, hvor de er. Jeg kigger på nogle af jer, og jeg ved også, at der sidder nogle derude. Der kan være frygtelig langt fra en bænk på gaden til en stol her ved forhandlingsbordet på Christiansborg, men det er lykkedes. Derfor skylder vi også særligt en tak til dem, der bliver ved med at råbe op, når systemet svigter. Bliv endelig ved med det. Systemet skal nemlig til at tage sig sammen.

Det er det, vi gør med værdighedsreformen. Det handler om et helt andet menneskesyn og om at møde mennesker med tillid frem for mistillid, med hjælp frem for afvisning og med værdighed frem for bureaukrati. Vi kan ikke med en reform løse alle de problemer, der følger med et liv på kanten af samfundet, men vi kan sikre, at mennesker ikke bliver tabt imellem vores systemer. For jo længere et menneske er faldet, jo længere skal vi være villige til at række hånden frem. Det er en moderat hjertesag, og derfor er jeg både glad og stolt over, at vi nu tager et vigtigt skridt mod et velfærdssamfund, hvor mennesket kommer før systemet, og med det vil jeg også sige, at vi er glade for, at vi arbejder på en værdighedsreform 2.0, for vi er ikke færdige her.

Moderaterne støtter nærværende lovforslag. Tak for ordet.

Kl. 11:13

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har ønsket korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Pernille Christensen og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, fru Birgitte Bergman fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:13

(Ordfører)
Birgitte Bergman (KF):
Tak, formand, og tak for ordet. Jeg skal starte med at sige, at Det Konservative Folkeparti er med i værdighedsreformaftalen, og det er jeg rigtig glad for. Lovforslaget i dag udmønter jo dele af den aftale, så det er kun dele af den. Vi har stadig et stykke vej at gå endnu.

Et samfund skal måles på, hvordan vi behandler de mennesker, der har allermest brug for vores hjælp – mennesker, der lever på gaden, mennesker med svær psykisk sygdom, mennesker med et massivt misbrug og ikke mindst mennesker, som ofte har flere problemer på en gang og derfor alt for nemt falder mellem de kasser, vi har bygget vores velfærdssystem på. Det er en af de væsentlige årsager til, at Det Konservative Folkeparti er med i aftalen om værdighedsreformen, for værdighed er en konservativ kerneværdi. Vi tror på ansvar, på pligter og på, at mennesker som udgangspunkt skal tage ansvar for deres eget liv, men vi tror også på, at et ordentligt samfund skal tage ansvar for de mennesker, der reelt ikke er i stand til at navigere i systemet. Og systemets indretning må aldrig stå i vejen for god omsorg.

Det er præcis den udfordring, som L 58 forsøger at gøre noget ved. Med Gadens Huse og de mobile udsatteenheder får nogle af de mest udsatte mennesker en mere samlet indgang til hjælpen. Social hjælp, sundhed, misbrugsbehandling og andre indsatser skal i højere grad hænge sammen. For et menneske med et alvorligt misbrug, psykisk sygdom og måske hjemløshed har ikke brug for at blive sendt fra kontor til kontor med besked om at henvende sig et tredje sted. Hjælpen skal være tilgængelig, fagligt kompetent og af høj kvalitet.

Derfor er vi også positive over for forsøget med Borger i Danmark. Alt for længe har vi set eksempler på meget udsatte mennesker, der bliver kastebolde mellem kommuner, fordi der er uenighed om, hvem der egentlig har ansvaret. Det duer simpelt hen ikke. Med denne ordning bliver det muligt at iværksætte akut og midlertidig

hjælp, selv om borgerne formelt hører hjemme i en anden kommune. Det er jeg rigtig glad for, også som kommunalpolitiker.

Samtidig etableres en fasttrackordning i Ankestyrelsen, så konflikter om, hvilken kommune der har ansvaret, kan blive afgjort hurtigere. Det er vigtigt. Det er et vigtigt opgør med kassetænkning, og det er et af de områder, vi fra Konservatives side har lagt meget vægt på. For borgere skal ikke betale prisen for, at myndighederne diskuterer, hvem der har ansvaret.

L 58 indeholder også den mere principielle del af værdighedsreformen, nemlig at en meget afgrænset gruppe af de allermest udsatte med en stærk og langvarig afhængighed af hårde stoffer skal kunne beholde stoffer til eget brug. Det er vigtigt for mig at understrege, at det ikke er en generel legalisering af narkotika. Det Konservative Folkeparti ønsker ikke et samfund, hvor vi accepterer narkotika som noget normalt eller ufarligt, men vi vil også forholde os til virkeligheden. Der findes mennesker, som har levet med et alvorligt misbrug gennem mange år, og for dem får konfiskation og gentagne sanktioner dem ikke ud af misbruget. For den meget snævre gruppe er spørgsmålet derfor, om samfundet først og fremmest skal møde dem med endnu en sanktion eller med social- og sundhedsfaglig hjælp. Vi har valgt hjælpen.

Men reformen skal følges tæt. For når vi ændrer så grundlæggende på en måde at hjælpe de allermest udsatte på, skal vi også sikre os, at hjælpen rent faktisk virker, at Gadens Huse og de mobile enheder har den rette faglige kvalitet, at ansvaret mellem kommuner og regioner fungerer i praksis, og at intentionen om mindre bureaukrati ikke ender med at skabe nye gråzoner og nye konflikter om ansvar.

For os i Det Konservative Folkeparti handler værdighedsreformen ikke om at sænke ambitionerne for udsatte mennesker. Tværtimod. Det handler om at insistere på, at også mennesker, der lever et meget kaotisk liv, skal mødes med værdighed, faglighed og reel omsorg. På den baggrund støtter vi naturligvis det her lovforslag. Tak.

Kl. 11:17

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har tegnet sig ind for korte bemærkninger. Vi siger tak til fru Birgitte Bergman og giver ordet videre til den næste ordfører i rækken, og det er fru Karina Adsbøl fra Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:18

(Ordfører)
Karina Adsbøl (DD):
Tak for det, formand. Jeg skal lige have styr på papirerne. Nu er det det fjerde lovforslag, vi behandler i streg. Nu er det lovforslaget, der skal gennemføre en række initiativer fra værdighedsreformen, og det handler jo bl.a. om Gadens Huse, mobile udsatteenheder, hurtigere afklaring af handlekommune og særlige regler for mennesker med stærk stofafhængighed.

Lad mig starte med at slå fast, at vi i Danmarksdemokraterne mener, at nogle af samfundets mest udsatte mennesker skal have den nødvendige hjælp og støtte. Mennesker, der kæmper med hjemløshed, psykisk sygdom, misbrug og andre alvorlige sociale problemer, skal ikke mødes med bureaukrati og flere lukkede døre. De skal mødes med indsatser, der tager udgangspunkt i deres konkrete behov, og de skal undgå at blive kastebolde mellem forskellige myndigheder. Derfor er der også flere fornuftige elementer i det her lovforslag.

Først og fremmest er jeg optaget af borgernes retssikkerhed, og der er også en række af høringssvarene, der rejser en bekymring for, at mennesker kan blive afvist fra Gadens Huse, uden at de har mulighed for at klage over vurderingen af, om de tilhører målgruppen, eller over en afvisning som følge af manglende kapacitet. Det finder jeg bekymrende, fordi vi her taler om nogle af de mennesker i vores samfund, som også har allersværest ved at finde rundt i det offentlige system og gøre deres rettigheder gældende. Derfor vil jeg også godt spørge ministeren, hvorfor der ikke er en almindelig klageadgang ved de afvisninger, og hvordan ministeren vil sikre, at en udsat borger ikke blot bliver sendt videre uden at få den nødvendige hjælp. For vi må ikke etablere et nyt system, hvor borgerne endnu en gang risikerer at falde mellem to stole.

En anden bekymring handler om, hvem der overhovedet får adgang til det her. SAND har jo påpeget, at målgruppeafgrænsningen kan blive for snæver. Mennesker med omfattende problemer risikerer at blive afvist, fordi de ikke har den nødvendige dokumentation eller en formel diagnose. Netop den manglende udredning og kontakt til myndighederne kan være en del af problemet for nogle af de mest udsatte mennesker. Derfor vil jeg godt høre ministeren, hvordan vi sikrer, at dokumentationskrav ikke bliver en barriere for at få hjælp. Jeg hæfter mig også ved ønsket om, at brugerne bliver inddraget i udviklingen og driften af Gadens Huse. Det giver jo også rigtig god mening, for det er trods alt de mennesker, der selv har erfaringer med hjemløshed og udsathed, som ofte bedst ved, hvor og hvordan systemet svigter.

Så skal vi sikre, at hjælpen ikke kun bliver tilgængelig i de største byer. De mobile udsatteenheder er derfor et vigtigt element. I Danmarksdemokraterne er vi optaget af, at der skal være adgang til hjælp i hele landet, også i de mindre byer og i landdistrikterne, for social udsathed stopper jo ikke ved kommunegrænsen eller byskiltet. Derfor vil jeg også godt høre ministeren, hvordan man vil sikre, at de mobile enheder faktisk får en opsøgende funktion og når ud til de mennesker, som ikke selv har overskud til at opsøge hjælpen. Og hvordan undgår vi, at de nye tilbud kommer til at erstatte eksisterende tilbud frem for at supplere dem?

Så kan jeg jo også læse i DK Nyt, at flere borgmestre er ude at rejse kritik af, at kommunerne kan komme til at betale for indsatser, som bliver besluttet andre steder. Det er jo også værd at notere sig. Men jeg vil gerne understrege, at vi ikke må ende i en situation, hvor diskussionen om kommunernes økonomi kommer til at overskygge formålet med det, det handler om. For vi har alt for mange eksempler på borgere, der bliver kastebolde mellem kommunerne, netop fordi myndighederne diskuterer betalingen, og det skal vi gøre op med. Jeg vil gerne spørge ministeren, hvordan man sikrer en klar ansvarsfordeling og gennemsigtighed i udgifterne, uden at kommunerne får mulighed for at forsinke eller forhindre den nødvendige hjælp. For det er ikke borgeren, som skal stå med regningen i form af manglende støtte, fordi to kommuner ikke kan blive enige.

Så vil jeg også fremhæve forslaget om en fasttrackordning i Ankestyrelsen, hvor uenigheder om, hvilken kommune der er handlekommune, skal afgøres inden for 10 arbejdsdage. Det ser vi også positivt på. Men jeg hæfter mig ved, at SAND samtidig peger på, at borgere i praksis kan opleve, at hjælpen ikke bliver iværksat, selv om der er udpeget en midlertidig handlekommune. Så der er flere elementer, minister, vi skal have fulgt op på.

Så er der i lovforslaget bestemmelserne om besiddelse af stoffer til eget forbrug for mennesker med stærk stofafhængighed. Der har jeg måske lidt en bekymring i forhold til aldersgrænsen, også i forhold til unge på botilbud og unge på hele anbringelsesområdet. Det kunne jeg egentlig godt tænke mig at få boret ud i udvalgsbehandlingen. For et er, at der er nogle unge, som kommer ud i et misbrug, men jeg er lidt bekymret for, at vi legaliserer det på vores botilbud og de kan beholde det der, i forhold til de pædagoger og det personale, der arbejder der. Så der er lige nogle opklarende spørgsmål under udvalgsbehandlingen, men der er nogle positive elementer i det her, som vi støtter. Tak for ordet.

Kl. 11:23

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke nogen, der har indtegnet sig for korte bemærkninger, så vi siger tak til fru Karina Adsbøl og giver ordet videre til den næste

ordfører i rækken, og det er fru Anastasia Milthers fra Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:23

(Ordfører)

Anastasia Milthers (RV):

Tak for det. Min største anke ved det her velfærdssamfund er, at vi gang på gang omfordeler fra middelklasse til middelklasse. Vi diskuterer alt for ofte med udgangspunkt i det, vi selv kan se, og de mennesker, der har overskud til at tage fat i os politikere og ruske i os. Men sådan skal det ikke være i dag. For vi er nødt til at have blik for alle dem, der ikke har en stemme, og dem, som ikke har overskuddet eller ressourcerne til at hive fat i os herinde på Christiansborg. For at være helt ærlig synes jeg, at det er skamfuldt, at vi i så mange år har været så dårlige til at hjælpe de allermest udsatte mennesker i Danmark. Det er ikke for at pege fingre. Det gælder sådan set også mit eget parti.

Jeg vil gerne sige det helt klart: Vi har sindssygt mange dygtige mennesker i det her samfund, som arbejder med de allermest udsatte hver eneste dag. Det gælder vores socialrådgivere. Det gælder vores kommuner. Det gælder i øvrigt også vores civilsamfund, som løfter en kæmpestor social indsats. Det er ikke jeres skyld, at vi politikere godt kan lide at tænke i kasser. Tværtimod har vi ofte gjort det enormt svært for jer at bryde ud af de her kasser og tilbyde den rigtige hjælp.

For når hjælpen skal gives i dag, mødes udsatte borgere af et spindelvæv af et system, hvor vi tænker lige præcis i kasser i stedet for i mennesker. Man møder et system, hvor man skal tale med en person om misbrug, en anden person om gæld og så en tredje person om sin boligsituation. Det giver mening, når man som politiker godt kan lide at tænke i kasser, men det giver ikke særlig meget mening, når man er det menneske, der skal navigere i det system. Derfor er det en rigtig god dag i dag, hvor vi samler hjælpen ét sted, nemlig i Gadens Huse, som vi opretter i de større byer. Her er hjælpen nemlig samlet ét sted, hvor man både kan få hjælp til sit misbrug og tale med en socialrådgiver eller en sygeplejerske og få hjælp til det, der fylder.

Men udsathed eksisterer ikke kun i de store byer, og idéen om, at en udsat person alene er et menneske, der sidder nede på Istedgade i København, er forkert. Det eksisterer i hele vores land – fra mindre stationsbyer til helt små samfund ude i landdistrikterne. Derfor opretter vi også mobile udsatteenheder, der skal komme ud til de mennesker, som har brug for hjælpen, uanset hvor de bor i landet. Hjælp til de allermest udsatte mennesker i det her land må ikke sande til i en diskussion om, hvilken kommune der har ansvaret for hjælpen. Derfor indfører vi med det her lovforslag også det, vi kalder Borger i Danmark, som i sin helhed går ud på, at mennesker, uanset hvilken kommune de bor i, vil kunne få hjælp i et hvilket som helst Gadens Hus eller udsatteenhed.

Samtidig giver vi mennesker, der har en længerevarende afhængighed af hårde stoffer, ret til at besidde stoffer til eget forbrug. Nogle vil kalde det for blød retspolitik. Jeg mener, det er enormt stærk socialpolitik. Mennesker med stofmisbrug skal ikke mødes af bødeblokke og blå blink, men tværtimod af respekt og værdighed, og netop værdighed er jo lige præcis kernen i det, vi gør nu. Derfor er vi glade for at støtte lovforslaget i dag. Vi er også glade for, at regeringen har taget initiativ til at styrke værdighedsreformen yderligere og evaluere den løbende.

Der vil helt sikkert være bump på vejen, når man opretter de her initiativer. Derfor er det også vigtigt for mig, at vi lytter til de mennesker, der hver eneste dag lever med udsathed. Jeg håber, at man bl.a. vil følge op med, at der i den løbende evaluering også sikres en brugerinddragelse, så vi lærer, hvad der virker, og hvad der ikke gør, og vi taler med de mennesker, vi taler om. For mennesker, der lever i udsathed, kender ofte løsningen på problemerne bedre end både fagfolk og systemet. Så tak til ministeren for at fremsætte forslaget. Jeg glæder mig til at kunne stemme for det på et tidspunkt.

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er en kort bemærkning til fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:28

Karina Adsbøl (DD):

Tak for det. I dag er der jo netop en undtagelsesbestemmelse i forhold til det med stofferne, og det er jo så det, der bliver udvidet. Men jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre om noget i forhold til aldersgrænsen for den udvidelse, for det synes jeg ikke rigtig er tydeligt. Her tænker jeg jo på dem, der er anbragt på botilbud og andet. Kan ordføreren oplyse mig om, hvad aldersgrænsen er?

Kl. 11:28

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:28

Anastasia Milthers (RV):

Mig bekendt vil det være over 18 år.

Kl. 11:29

Formanden (Henrik Frandsen):

Spørgeren.

Kl. 11:29

Karina Adsbøl (DD):

Det håber jeg så ordføreren har ret i.

Kl. 11:29

Formanden (Henrik Frandsen):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Anastasia Milthers (RV):

Det håber den her ordfører også.

Kl. 11:29

Formanden (Henrik Frandsen):

Der er ikke flere, der har tegnet sig ind til en kort bemærkning. Vi siger tak til fru Anastasia Milthers. Dermed er vi igennem rækken af ordførere, og jeg vil give ordet videre til socialministeren. Værsgo.

Kl. 11:29

Socialministeren (Monika Rubin):

Tak. Kære Jacob, jeg ville sådan ønske, at du havde været her i dag. Jeg ville ønske, at du igen havde siddet deroppe på tilhørerpladserne og lyttet med. For 2 år siden lovede jeg dig her fra Folketingets talerstol, at vi ville gøre mere for dig og alle gadens folk, og det løfte er vi nu ved at indfri. I dag behandler vi lovforslaget om værdighedsreformen. Det er en reform, der skal gøre det lettere at få hjælp – lettere, hvis man lever et liv på kanten af samfundet. Ingen skal overlades til sig selv eller kæmpe for den hjælp, de har ret til.

For 2 år siden fortalte jeg her fra talerstolen om dit liv, Jacob, om en svær barndom, om stoffer og fængsel og om et liv på gaden. Jeg fortalte om den punkterede kørestol, som på et tidspunkt var både dit transportmiddel, din seng og dit hjem og om værelset på Sundholm, som desværre heller ikke gjorde dit liv mere værdigt. Din kørestol kunne nemlig ikke komme gennem døren til toilettet. Man kunne have fundet en mindre kørestol til dig, man kunne have gjort døren bredere, eller man kunne have givet dig et botilbud med den støtte, som du faktisk havde krav på. Men det, du fik, var fryseposer og en

spand – og undskyld igen, formand – en spand at skide i, og det er så uværdigt. Omkring 20 offentligt ansatte kendte til din situation, og alligevel var der ingen, der fandt en værdig løsning. Du bad egentlig ikke om ret meget, Jacob. Du bad om at blive behandlet som alle andre – med respekt, med værdighed og med den hjælp, du havde brug for. Det burde ikke være for meget at forlange i et land som Danmark.

Det er også derfor, vi nu fremsætter lovforslaget om værdighedsreformen. For vi *skal* blive bedre til at hjælpe de mennesker, der lever allermest udsat i vores samfund, og hjælpen skal nå helt ud til dem, det handler om. Når livet er allersværest, skal man ikke sendes rundt mellem systemer eller være kastebold mellem kommuner. Derfor samler vi meget af den hjælp, man kan have brug for, ét sted. I de større byer opretter vi Gadens Huse, og her skal man kunne gå ind og møde en socialrådgiver og en sygeplejerske eller få rusmiddelbehandling. Og uden for de større byer skal mobile udsatteenheder komme ud til de mennesker, der har brug for hjælp. For man skal mødes af mennesker, der ser en, som hjælper, og som bliver ved.

Sådan var det ikke for dig, Jacob. Selv om så mange kendte til din situation, fik du ikke den hjælp, du havde brug for. Det skal vi gøre anderledes, og derfor indfører vi også forsøgsordningen »Borgere i Danmark«. Den betyder, at mennesker i udsathed kan få hjælp i et hvilket som helst Gadens Hus eller i hvilken som helst mobil udsatteenhed, også selv om de har adresse i en anden kommune. For hjælp til et menneske i krise må ikke strande i en diskussion om postnumre og et postnummerlotteri. Mennesker med længerevarende afhængighed af hårde stoffer skal også have ret til at beholde deres stoffer til eget forbrug, og ja, det kan måske lyde kontroversielt, men for mig handler det om at møde mennesker med værdighed og respekt, også selv om de lever med et stofbrug. Endelig indfører vi en fasttrackordning i Ankestyrelsen. Den skal nemlig sikre hurtigt svar på, hvilken kommune der har ansvaret for at hjælpe, hvis ikke kommunerne kan blive enige. Ingen skal vente på hjælp, hvis det er, at kommunerne ikke kan blive enige.

Kl. 11:34

Men vi skal også videre end det, vi står og behandler i dag. For den her regering er mere ambitiøs end det, og derfor vil vi også gennemføre en styrket værdighedsreform. Derfor er jeg også virkelig glad for, at vi har fået kæmpet yderligere 100 mio. kr. om året hjem på finansloven til at styrke indsatsen ud over det lovforslag, vi behandler i dag. Og jeg er allerede i gang med at se på, hvor vi kan gøre mere, og jeg har også allerede en dialog med ordførerne. Flere organisationer har peget på behovet for at styrke retssikkerheden for de mennesker, der er allermest udsat. Det er der også flere af ordførerne herinde i salen i dag der har diskuteret, og det er jeg meget optaget af. For man skal ikke kæmpe for at få den hjælp, man har ret til, eller være afhængig af, at nogen står ved ens side og råber højt nok, til at man bliver hørt. Så tusind tak til de partier, der har bidraget til debatten og vist engagement i at løfte området, og tak til jer, der hver dag arbejder for gadens folk – nogle af jer er her også i dag på tilhørerpladserne. Tak til organisationerne og de mennesker, der har delt deres erfaringer med os politikere, og også en særlig tak til Nanna W. Gotfredsen. For Nanna har i årevis insisteret på at se de mennesker, som alt for mange havde overset, og hun har gjort det umuligt for os andre herinde i Folketinget at vende blikket væk, og det skylder vi hende en kæmpe tak for.

Kære Jacob, jeg ville ønske, du havde været her i dag, men du døde desværre i vinter, den dag valget blev udskrevet, men jeg håber, du sidder et sted deroppe og kan se, at vi er begyndt at indfri det løfte, som vi gav dig. Og jeg ved godt, hvad du nok vil sige til mig: at der stadig er – og undskyld, formand, nu bander jeg – en helvedes masse arbejde foran os, før gadens folk for alvor bliver behandlet med den respekt og værdighed, som de fortjener. Og du har ret, Jacob; vi er ikke færdige. Vi er først lige begyndt, og næste skridt er at styrke værdighedsreformen endnu mere. Tak for ordet.

Kl. 11:36

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren er selv inde på det: Vi bander ikke i Folketingssalen. Men jeg tager imod undskyldningen.

Der er tre korte bemærkninger tegnet ind. Den første i rækken er fru Katrine Daugaard, Liberal Alliance.

Kl. 11:36

Katrine Daugaard (LA):
Jeg bliver faktisk lidt forarget over, at man bruger et tilfælde som Jacobs her i salen. For det, Jacob blev udsat for, er jo lovbrud. Det er lovbrud. Det løser det her ikke. Tværtimod har vi lige haft samråd om ulovlige ventelister i Københavns Kommune, hvor det jo præcis er mennesker som Jacob, der netop ikke får den hjælp, som de har brug for.

Det gør mig vred, og det gør mig også vred, at ministeren ikke har et eneste eksempel på, hvordan man kommer med nogle løsninger, der hjælper i den specifikke situation, at kommunerne ikke følger op på deres borgere, at de bryder loven, som andre før os har gjort sig umage for at lave, og at man svigter vores allermest udsatte borgere, især i København. Jeg bakker op om de initiativer, der er her i lovforslaget, men det løser ikke noget i forhold til de svigt og lovbrud, som Jacob blev udsat for, og som andre borgere, som stadig lever, i dag bliver udsat for.

Kl. 11:37

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 11:37

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg synes faktisk, det er superærgerligt, at ordføreren vælger at gøre det her lovforslag til en konflikt om noget andet. Det her lovforslag med initiativet »Borger i Danmark« gør præcis det, som vi bliver nødt til at gøre markant bedre: ikke at lukke døren for de borgere, som ikke kan tage hjem til deres hjemkommune for at få hjælp. For der er for mange borgere, der bor på gaden, og som hører til i en anden kommune og derfor får at vide: Vi kan ikke hjælpe dig, medmindre du tager tilbage til Nordjylland. Men det kan de ikke. Det ville en person som Jacob, som sad i en kørestol og manglede et ben, ikke kunne.

Jakob har givet mig tilladelse til at bruge hans case her i Folketingssalen, da han var i live, så jeg vil gerne frabede mig, at ordføreren siger, at jeg misbruger Jakobs situation, for det gør jeg ikke. Det er Jakobs skyld, at vi bl.a. behandler den her værdighedsreform i dag.

Kl. 11:38

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:38

Katrine Daugaard (LA):
Det er ministeren selv, der nævner, at han kunne være blevet tilbudt et botilbud. Hvis ministeren mener, at det er den rette hjælp, så må man også anerkende, at der lige nu står flere hundrede mennesker på en ulovlig venteliste i Københavns Kommune, og at ministeren ikke gør noget ved det. Ministeren vil ikke engang se på, om vi kan gå sammen, altså os partier herinde i dag, og sætte ind med nogle konsekvenser over for de meget, meget alvorlige lovbrud. Det kan jo føre til, at folk dør derude, fordi de ikke får den hjælp og de bliver sigtet.

Kl. 11:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 11:39

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg må igen stille ordføreren det spørgsmål, jeg også stillede tidligere her i Folketingssalen: Mener LA, at vi skal gøre op med det kommunale selvstyre?

Kl. 11:39

Formanden (Henrik Frandsen):
Næste spørger i rækken er fru Karina Adsbøl, Danmarksdemokraterne. Værsgo.

Kl. 11:39

Karina Adsbøl (DD):
Tak. Nu lagde jeg mærke til, at ministeren nikkede, da jeg før spurgte til aldersgrænsen. Men det er jo, fordi jeg ikke kan se aldersgrænsen i forhold til narkotikabestemmelsen. Jeg kan se aldersgrænsen i forhold til stofindtagelsesrum. Så det kan godt være, vi bare skal have præciseret det i forhold til et notat. For jeg snakker da om den bestemmelse, der står der, og det kan også være, ministeren kan få hjælp af sine embedsmænd i forhold til ligesom at klargøre det. Og det handler netop om den bestemmelse. Det kan jeg nemlig godt være lidt bekymret for, hvis det ikke er tydeligt, og det vil jeg bare lige løfte her under lovbehandlingen. Tak.

Kl. 11:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 11:40

Socialministeren (Monika Rubin):
Tak for kommentaren. Der er ikke en specifik aldersgrænse i værdighedsreformen i forhold til det konkrete. Grunden til, at jeg nikkede, er, at den målgruppe, som skal være omfattet af det her, vil være de borgere, der har den allerstørste afhængighed af de mest hårde stoffer, og der vil der næppe være nogen unge, der er havnet i den situation. Men jeg er åben for at tage dialogen med ordføreren efterfølgende også for at præcisere.

Kl. 11:40

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:40

Karina Adsbøl (DD):
Tak. Nu bliver jeg så bekymret, og det handler jo netop også om, hvordan det her så bliver vurderet i forhold til vores anbringelsessteder og i forhold til børnehjem og andre steder. For der ser jeg altså lidt en gråzone i forhold til, hvis det er ministerens vurdering, at der ikke er nogen unge under 18 år på det. Så kan man jo bare indføre den aldersgrænse i narkotikabestemmelsen. Jeg bliver bare lidt bekymret for, at der kan være et skred her, og det vil jeg bare lige rejse under den her behandling.

Kl. 11:41

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 11:41

Socialministeren (Monika Rubin):
Jeg synes, det er godt, ordføreren rejser det, og det giver mig også netop mulighed for at sige, at det, der står i bestemmelsen, er, at der skal være »et længere og vedvarende« forbrug, og det er derfor, at det er præciseret, som det er. Men lad os endelig tage dialogen også i udvalget.

Kl. 11:41

Formanden (Henrik Frandsen):
Fru Julie Jacobsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:41

Julie Jacobsen (DF):
Tak. Nu må vi se, om jeg er spørgeren, eller om det er ministeren, der er spørgeren, når det er mig, der er på. Jeg vil gerne fortsætte, hvor Karina Adsbøl stoppede, for jeg mangler lidt en erkendelse af, at rusmiddelteamene, der er ude i kommunerne, og som forsøger at hjælpe de her misbrugere, faktisk rummer ganske, ganske unge mennesker. Vi snakker om unge under 15 år, og vi snakker om, at de har forsøgt at hjælpe dem ud af misbrug i årevis, så de når faktisk at blive voksne, før de er ude af et misbrug. Så jeg mener faktisk, at Karina Adsbøl har en god pointe med den her aldersgrænse. Er det noget ministeren, vil se ind i, altså at vi faktisk har et problem, der starter meget, meget tidligt?

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Vi skal lige huske at sige »hr.« og »fru«. *(Julie Jacobsen* (DF): Undskyld). Ministeren.

Kl. 11:42

Socialministeren (Monika Rubin):
Jamen jeg anerkender fuldstændigt, at vi har nogle unge mennesker, der er også afhængige af stoffer, i Danmark. Det, jeg ligesom svarede på i forhold til fru Karina Adsbøls spørgsmål, var den her præcision, der er i det her lovforslag, nemlig at det skal dreje sig om et længere og vedvarende stofmisbrug. Men det er klart, at vi jo skal sætte ind langt tidligere over for børn, så de ikke, når de bliver voksne, når at have haft et længere og vedvarende overforbrug af stoffer.

Kl. 11:42

Formanden (Henrik Frandsen):
Spørgeren.

Kl. 11:42

Julie Jacobsen (DF):
Det er lidt interessant, at Digitaliseringsstyrelsen, – og det er ikke dit ressortområde, men deres ressortområde, det er jeg klar over – kom ud med en undersøgelse i dag, som viser, at tre ud af fire unge mennesker bliver udsat for vold og stoffer på nettet og på sociale medier. Så det her er lidt interessant. Det, jeg egentlig vil spørge ministeren om, er, om ministeriet har kigget ind i, hvor mange flere stoffer man forventer der lovligt vil være i samfundet, hvis den her lov bliver gennemført? For de vil unægtelig være der, og når man ser, at stofferne flyder på sociale medier for de unge mennesker, og vi ved, at de kommer ud i et misbrug tidligere og tidligere, hvor mange flere stoffer får vi så?

Kl. 11:43

Formanden (Henrik Frandsen):
Ministeren.

Kl. 11:43

Socialministeren (Monika Rubin):
Jamen jeg tror faktisk ikke, jeg anerkender præmissen. Mig bekendt er der ikke data på det, men det her er jo nogle af de allermest udsatte mennesker, der, som reglerne er nu, får konfiskeret deres stof, og det, de gør, er, at de går ud og køber et nyt stof. Det vil sige,

at så er der jo netop flere stoffer på markedet. Så i forhold til den der sort-hvide debat om, at fordi vi hjælper nogle af de absolut mest udsatte mennesker, så de ikke skal ud at begå ny kriminalitet eller foretage et blowjob eller andet, fordi de har fået konfiskeret deres stoffer, køber jeg ikke præmissen om, at det gør, at så kommer hele landet til at flyde med stoffer.

Kl. 11:44

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Vi siger tak til ministeren.
Forhandlingen er dermed afsluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.
Det er vedtaget.

Kl. 11:44

Meddelelser fra formanden

Formanden (Henrik Frandsen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 10. november 2026, kl. 13.00.
Jeg henviser til den dagsorden, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der vil fremgå af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 11:45).

Foreløbig